

Kazalo vsebine

I.	SPLOŠNE DOLOČBE.....	1
II.	OBRATOVANJE DISTRIBUCIJSKEGA SISTEMA.....	2
II.1.	NAČIN ZAGOTAVLJANJA SISTEMSKIH STORITEV.....	2
II.2.	VODENJE OBRATOVANJA DISTRIBUCIJSKEGA SISTEMA	3
II.3.	POSTOPKI ZA OBRATOVANJE DISTRIBUCIJSKEGA SISTEMA V IZREDNIH OBRATOVALNIH STANJIH.....	4
II.4.	KAKOVOST OSKRBE Z ELEKTRIČNO ENERGIJO	5
II.5.	ZAŠČITNE NAPRAVE IN NAČINI OZEMLJITVE.....	8
II.5.1.	Zaščitne naprave	8
II.5.2.	Načini ozemljitev.....	10
II.6.	PRIKLJUČEVANJE IN OBRATOVANJE NIZKONAPETOSTNIH AGREGATOV	11
III.	NAČRTOVANJE RAZVOJA DEES.....	11
III.1.	PROCES NAČRTOVANJA RAZVOJA DEES	12
III.2.	NAČRTOVANJE RAZVOJA DEES.....	12
III.2.1.	Zasedenost distribucijskega sistema.....	13
III.2.2.	Tehnični kriteriji načrtovanja distribucijskega sistema.....	13
III.2.3.	Avtomatizacija obratovanja distribucijskega sistema	14
III.2.4.	Ekonomski kriteriji načrtovanja razvoja distribucijskega sistema	14
III.2.5.	Tipizacije elementov DEES	15
III.3.	IZDAJANJE SMERNIC IN MNENJ K PROSTORSKIM AKTOM	15
IV.	VZDRŽEVANJE SISTEMA	16
V.	PRIKLJUČEVANJE UPORABNIKOV SISTEMA NA DISTRIBUCIJSKI SISTEM.....	17
V.1.	IZDAJA PROJEKTHNIH POGOJEV IN SOGLASJA K PROJEKTHNIM REŠITVAM	17
V.2.	POSTOPEK IZDAJE SOGLASJA ZA PRIKLJUČITEV.....	18
V.3.	SPLOŠNI TEHNIČNI POGOJI	20
V.4.	TEHNIČNI POGOJI ZA PRIKLJUČEVANJE KONČNIH ODJEMALCEV	21
V.5.	TEHNIČNI POGOJI ZA PRIKLJUČEVANJE PROIZVAJALCEV ELEKTRIČNE ENERGIJE	27
V.6.	MERILA ZA DELITEV STROŠKOV PRIKLJUČKOV IN TEHNIČNIH PRILAGODITEV TER OKREPITEV DISTRIBUCIJSKEGA SISTEMA IN SISTEMSKIH NAPRAV	32
V.7.	POSTOPEK IZDAJE POGODBE O PRIKLJUČITVI.....	34
V.8.	OBVEŠČANJE KONČNEGA ODJEMALCA O NJEGOVIH PRAVICAH IN OBVEZNOSTIH V ZVEZI Z IZBIRO DOBAVITELJA TER ZASILNO IN NUJNO OSKRBO PRED PRIKLJUČITVIJO.....	34
V.9.	PRIKLJUČITEV NA DISTRIBUCIJSKI SISTEM IN POGODBA O UPORABI SISTEMA	35
VI.	RAZMERJA MED UDELEŽENCI NA TRGU ENERGIJE (ELEKTROOPERATERJI, OPERATER TRGA, DOBAVITELJI, ODJEMALCI, PROIZVAJALCI, izvajalci energetske storitve)	38
VI.1.	REGISTRACIJA DOBAVITELJA PRI DISTRIBUCIJSKEM OPERATERJU	38
VI.2.	PLAČEVANJE OMREŽNINE IN PRISPEVKOV S STRANI UPORABNIKA SISTEMA ALI DOBAVITELJA.....	39
VI.3.	ENOTNI REGISTER MERILNIH MEST.....	41
VII.	MERJENJE ELEKTRIČNE ENERGIJE.....	43

VII.1. IZVAJANJE MERJENJA ELEKTRIČNE ENERGIJE	43
VII.2. TEHNIČNI POGOJI MERJENJA ELEKTRIČNE ENERGIJE	46
VII.3. EVIDENCA OPREME MERILNIH MEST	53
VII.4. UPRAVLJANJE IN HRANJENJE PODATKOV IZ MERILNIH MEST	54
VIII. ODJEM IN ODDAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE.....	56
VIII.1. ZAČETEK IN ZAKLJUČEK ODJEMA ALI ODDAJE ELEKTRIČNE ENERGIJE	56
VIII.2. POSTOPKI OB ODKLOPIH	57
VIII.3. POGODBA O DOBAVI IN NJENO EVIDENTIRANJE	60
VIII.4. ZASILNA OSKRBA	61
VIII.5. NUJNA OSKRBA RANLJIVIH ODJEMALCEV	64
VIII.6. ZAGOTAVLJANJE ELEKTRIČNE ENERGIJE ZA POKRIVANJE IZGUB, ZASILNE IN NUJNE OSKRBE IN NEUPRAVIČENEGA ODJEMA.....	68
VIII.7. NEUPRAVIČEN ODJEM	69
IX. DOGODKI NA MERILNEM MESTU.....	71
IX.1. POSTOPEK MENJAVE LASTNIKA MERILNEGA MESTA.....	71
IX.2. POSTOPEK MENJAVE UPORABNIKA NA MERILNEM MESTU.....	72
IX.3. POSTOPEK MENJAVE NASLOVNIKA NA MERILNEM MESTU	73
IX.4. POSTOPEK MENJAVE DOBAVITELJA MERILNEGA MESTA.....	73
X. PRIPRAVA OBRAČUNSKIH PODATKOV, OBRAČUN IN POSREDOVANJE.....	77
X.1. POSTOPKI PRIPRAVE OBRAČUNSKIH PODATKOV.....	77
X.2. OBRAČUN IN POSREDOVANJE PODATKOV O OMREŽNINI IN PRISPEVKIH	80
X.3. BILANČNI OBRAČUN	82
XI. PODATKOVNE STORITVE, KI NISO VSEBOVANE V OMREŽNINI	84
XII. ODŠKODNINE	85
XIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE.....	86

Na podlagi četrtega odstavka 144. člena Energetskega zakona – EZ 1 (Uradni list RS, št. 17/14) in 8. člena Uredbe o koncesiji gospodarske javne službe dejavnosti sistemskega operaterja distribucijskega omrežja električne energije (Uradni list RS, št. 39/07), ter po pridobitvi soglasja Vlade Republike Slovenije, ki ga je izdala s sklepom št. XX z dne xx.xx.201x, in soglasja Javne agencije Republike Slovenije za energijo št. XX z dne xx.xx.201x, izdaja SODO, sistemski operater distribucijskega omrežja električne energije, d. o. o., Maribor, naslednja

SISTEMSKA OBRATOVALNA NAVODILA ZA DISTRIBUCIJSKI SISTEM ELEKTRIČNE ENERGIJE

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(namen in predmet SONDSEE)

Ta Sistemska obratovalna navodila za distribucijski sistem električne energije (v nadaljevanju SONDSEE) določajo:

- sistem obratovanja v javnem elektroenergetskem distribucijskem sistemu,
- storitve distribucije električne energije po javnem distribucijskem sistemu,
- način zagotavljanja sistemskih storitev na javnem distribucijskem sistemu,
- razvoj javnega distribucijskega sistema,
- priključitev na javni distribucijski sistem,
- odnose med distribucijskim operaterjem, uporabniki sistema in dobavitelji električne energije,
- merjenje električne energije, merilne naprave in enotni register merilnih mest;
- obračun, način zaračunavanja in plačevanja uporabe sistema;
- kakovost storitev distribucijskega operaterja.

2. člen

(pomen okrajšav in izrazov)

(1) Izrazi in okrajšave uporabljeni v teh sistemskih obratovalnih navodilih imajo naslednji pomen:

- **AGEN:** pomeni skrajšano ime Agencije za energijo,
- **javni distribucijski sistem:** je omrežje vseh tipiziranih standardnih napetostnih nivojev do vključno 110 kV, ki služi za distribucijo električne energije od prenosnega omrežja do uporabnikov,
- **distribucijski elektroenergetski sistem (DEES):** so distribucijski postroji in naprave za razdeljevanje električne energije,
- **elektroenergetski sistem:** so postroji in naprave za proizvodnjo, prenos in razdeljevanje električne energije, ki zagotavljajo vzdrževanje ravnotežja med proizvodnjo in porabo z ustreznimi regulacijami
- **elektroenergetski postroj (EEP):** je celotna električna oprema za proizvodnjo, prenos, pretvarjanje, distribucijo in uporabo električne energije (SIST EN 50110-1: 2013).
- **faktor moči ($\cos\phi$):** je količnik med delovno in navidezno močjo,
- **faktor $\text{tg}\phi$:** je količnik med jalovo in delovno močjo,

- **interno navodilo:** je akt, s katerim distribucijski operater ureja področja, ki niso natančneje urejena v drugih predpisih, ki ga obvezujejo, in določa naloge posameznim lastnikom distribucijskega sistema električne energije v skladu s predpisi o izvajanju gospodarskih javnih služb s področja distribucije električne energije,
- **izpad:** je slučajen, z motnjo pogojen izklop dela omrežja,
- **KOEE:** pomeni kakovost oskrbe z električno energijo,
- **koncept zaščite:** je zasnova, ki določa vrsto zaščitnih naprav, način vgradnje, vrednosti nastavitvev in ostale zahteve glede na značilnosti omrežja,
- **kriterij n-1:** Kriterij zanesljivosti n-1 pomeni, da ob izpadu enega elementa ne pride do prekinitve distribucije električne energije,
- **lastna raba:** je električna energija, porabljena za obratovanje same proizvodne naprave, za pogon napajalnih črpalk, kompresorjev, mlinov, gorilnikov, čistilne naprave in drugih podobnih naprav, ki so nujne za delovanje proizvodne naprave,
- **lastni odjem:** je neto proizvedena električna energije, ki se skupaj z energijo, dovedeno iz omrežja, porabi na kraju samem za druge namene kakor za lastno rabo proizvodne naprave,
- **lastnik sistema:** je pravna ali fizična oseba, ki ima z distribucijskim operaterjem sklenjeno pogodbo, s katero so urejena vsa vprašanja uporabe tega sistema za opravljanje nalog distribucijskega operaterja po Energetskem zakonu,
- **ločilno mesto:** je mesto, namenjeno za povezavo ali ločitev med sistemom, ki ga upravlja distribucijski operater, in sistemom, ki ga upravlja sistemski operater prenosnega sistema, ali napravami uporabnikov,
- **merilne naprave:** so naprave za merjenje in registracijo porabe električne energije, ki morajo ustrezati zakonsko določenim zahtevam,
- **merilno mesto:** je mesto, kjer se meri električna energija, in je navadno na prevzemno-predajnem mestu,
- **moteno obratovanje in razpad:** so vsa stanja sistema, ki pomenijo razliko od normalnega obratovanja,
- **motnje pri obratovanju:** pomenijo stanje, ko niso napajani vsi odjemalci ali ko kakovost električne energije odstopa od referenčnih vrednosti,
- **naprava za omejevanje toka:** je kombinirano zaščitni in/ali obračunski element ter je lahko izvedena kot varovalka ali kot nastavljeni odklopnik,
- **normalno obratovanje:** je napajanje vseh odjemalcev, pri čemer so vse veličine v dovoljenih mejah,
- **nujna oskrba:** pomeni oskrbo ranljivih odjemalcev z električno energijo skladno z določili Energetskega zakona,
- **okvara:** je stanje, v katerem naprava ni sposobna opravljati funkcij, zaradi katerih je vgrajena,
- **oskrbe SODO:** so dobava elektrike in zaračunavanje omrežnine in prispevkov s strani distribucijskega operaterja ter obsegajo zasilno oskrbo, nujo oskrbo, nepravilno merjenje brez krivde uporabnika in neupravičen odjem,
- **pogodba o kakovosti električne energije:** je pogodba, s katero se uporabnik in distribucijski operater dogovorita za nestandardno kakovost električne energije in druge posebne pogoje priključitve na distribucijsko sistem,
- **prevzemno-predajno mesto:** je mesto, ki ga v soglasju za priključitev določi distribucijski operater in kjer končni odjemalec prevzema električno energijo iz sistema, ali mesto, kjer proizvajalec oddaja električno energijo v sistem, in kjer se navadno meri prevzeta ali dobavljena električna energija,
- **priključek:** je sestav električnih vodov in naprav visoke, srednje ali nizke napetosti, ki je potreben za priključitev uporabnika na sistem, in ga distribucijski operater opredeli v soglasju za priključitev,

- **priključna moč:** je najvišja dovoljena vrednost moči, ki jo sme doseči končni odjemalec na prevzemno-predajnem mestu pri odjemu električne energije iz sistema, oziroma proizvajalec pri dobavi električne energije v sistem in jo določi distribucijski operater v soglasju za priključitev;
- **priključno mesto:** je mesto, kjer se uporabnikov priključek vključi v distribucijski sistem,
- **distribucijski operater:** je izvajalec javne gospodarske službe dejavnosti distribucijskega operaterja električne energije,
- **SONDSEE:** pomeni sistemska obratovalna navodila za distribucijskega sistem električne energije,
- **SONPO:** pomeni sistemska obratovalna navodila za prenosno omrežje električne energije,
- **sistemiški operater:** je izvajalec javne gospodarske službe dejavnosti sistemskega operaterja prenosnega sistema električne energije,
- **stično mesto:** je točka povezave med prenosnim in distribucijskim sistemom,
- **zasilna oskrba:** pomeni oskrbo končnih odjemalcev z električno energijo skladno z določili Energetskega zakona.

(2) Pojem uporabnik sistema v teh SONDSEE se uporablja kot nevtralen pojem skladno z določili Energetskega zakona in zajema končnega odjemalca ali proizvajalca. Glede na proces dostopa do sistema je uporabnik sistema do priključitve na sistem lahko imetnik soglasja za priključitev ali njegov pooblaščenec, po priključitvi na sistem pa je lahko lastnik merilnega mesta ali pooblaščenec lastnika merilnega mesta, kot to izhaja iz posameznega poglavja teh SONDSEE.

3. člen

(uporaba standardov)

Za področje obratovanja, razvoja in izgradnje distribucijskega sistema in priključkov se uporabljajo standardi, navedeni v Prilogi 1 – Seznam slovenskih standardov uporabljenih v SONDSEE.

4. člen

(razmerje distribucijski operater – lastnik distribucijskega sistema)

Izvajanje vseh nalog, za katere je distribucijski operater po teh SONDSEE odgovoren, se lahko s pogodbo o najemu in izvajanju storitev za distribucijskega operaterja prenesejo na lastnika dela distribucijskega sistema.

5. člen

(osnovni podatki distribucijskega sistema)

(1) Osnovni tehnični podatki elektrodistribucijskega sistema odražajo osnovne tehnične kriterije, ki se jih mora upoštevati pri razvoju, načrtovanju in vzdrževanju elektrodistribucijskega omrežja, naprav in elementov. Njihovo dosledno upoštevanje zagotavlja zanesljivo in varno obratovanje.

(2) V tabeli 1 so podani osnovni podatki za posamezen napetostni nivo v distribucijskem elektroenergetskem sistemu:

TABELA 1: Osnovni podatki elektrodistribucijskega sistema

	110 kV	35 kV ¹	20 kV	10 kV	0,4 kV
Nazivna napetost omrežja	110 kV±10%	35 kV±10%	20 kV±10%	10 kV±10%	230/400 V±10%
Najvišja napetost omrežja	123 kV	38,5 kV	24 kV	12 kV	1 kV

¹ Omrežja z nazivno napetostjo 35 kV se opuščajo – izjemoma se še uporabljajo.

Nazivna frekvenca omrežja	50 Hz±1%	50 Hz±1%	50 Hz±1%	50 Hz±1%	50 Hz±1%
Nazivna kratkotrajna zdržna izmenična napetost (efektivna vrednost)	230 kV	80 kV	50 kV	28 kV	2 kV
Nazivna atmosferska zdržna udarna napetost 1,2/50 µs	550 kV	170 kV	125 kV	75 kV	≥ 4 kV
Nazivni kratkotrajni vzdržni tok kratkega stika	40 kA	16 kA	16 kA	20 kA	50 kA
Nazivni temenski vzdržni tok kratkega stika	100 kA	40 kA	40 kA	50 kA	125 kA
Pričakovani zemeljsko stični tok	/ ²	/ ²	/ ²	/ ²	/ ²
Naznačene moči energetskih transformatorjev	20; 31,5; 40 MVA ³	35, 50, 100, 160, 250, 400, 630, 1000, 1250, 1600 kVA ⁴			
Dovoljene največje obremenitve tipiziranih vodnikov v kabelskem in nadzemnem omrežju ⁵	/	/	/	/	/

² Pričakovani zemeljsko stični tok je odvisen od načina ozemljitve nevtralne točke transformacije VN/SN ali SN/SN in je opredeljen v soglasju za priključitev.

³ Zaradi zagotavljanja kriterija n-1 v normalnem obratovanju delujejo z nižjo močjo v odvisnosti od števila enot TR VN/SN na lokaciji RTP. TR ne obratujejo paralelno.

⁴ V TP je lahko nameščenih več kot en TR SN/NN, ki praviloma ne obratujejo paralelno.

⁵ Najvišje dovoljene vrednosti odvisne od vrste izolacije, tipiziranega preseka, materiala vodnika in so podrobneje podane v tipizacijah. Prenosna zmogljivost v obratovanju dosega nižje vrednosti, odvisno od tipa, vrste omrežja in pogojev vgradnje določene v projektni dokumentaciji.

II. OBRATOVANJE DISTRIBUCIJSKEGA SISTEMA

II.1. NAČIN ZAGOTAVLJANJA SISTEMSKIH STORITEV

6. člen

(vrste sistemskih storitev)

(1) Sistemske storitve so nujno potrebne storitve za delovanje distribucijskega sistema pri oskrbi uporabnikov z električno energijo. Za uporabnike priključene na distribucijski sistem jih opravlja distribucijski operater.

(2) Sistemske storitve, ki jih opravlja distribucijski operater za uporabnike sistema, so:

- vodenje obratovanja distribucijskega elektroenergetskega sistema,
- regulacija napetosti, prevzem in oddaja jalove moči,
- ponovna vzpostavitev oskrbe z električno energijo po okvarah ali razpadu elektroenergetskega sistema, in
- zagotavljanje električne energije za pokrivanje izgub v sistemu.

(3) V okviru posebnih sistemskih storitev distribucijski operater za posamezne uporabnike lahko po dogovoru individualno zagotavlja naslednje sistemske storitve:

- jalovo energijo,
- zasilno in nujno oskrbo, in
- nestandardno kakovost električne energije.

7. člen

(nadomestilo za sistemske storitve)

Sistemske storitve, ki jih ni mogoče individualizirati na proizvodni ali odjemni ravni, morajo plačevati vsi uporabniki sistema, ki so priključeni na distribucijski sistem, skladno z določbami vsakokrat veljavnega predpisa, ki določa cene za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterije za upravičenost stroškov.

8. člen

(sistemska storitev vodenja obratovanja)

Distribucijski operater izvaja sistemsko storitev vodenje obratovanja za vse uporabnike sistema skladno z Navodili za obratovanje elektroenergetskih objektov in naprav izdelanimi skladno s Pravilnikom o vzdrževanju in obratovanju elektroenergetskih postrojev, ki ureja področje obratovanja elektroenergetskih objektov in naprav. Osrednje naloge vodenja obratovanja se izvajajo iz distribucijskih centrov vodenja (DCV). Pri vodenju obratovanja distribucijskega sistema sodelujejo DCV s centri vodenja sistemskega operaterja, sosednjimi DCV in uporabniki sistema.

9. člen

(sistemska storitev regulacije napetosti, prevzema in oddaje jalove moči)

(1) Regulacijo napetosti v distribucijskem sistemu distribucijski operater zagotavlja z:

- izvajanjem avtomatske regulacije napetosti v razdelilnih transformatorskih postajah 110/SN kV,
- izvajanjem regulacije napetosti v razdelilnih transformatorskih postajah SN/SN kV,
- izvajanjem regulacije napetosti v transformatorskih postajah SN/NN kV, ter
- zagotavljanjem jalove energije.

(2) Regulacija napetosti pri oskrbi z električno energijo iz distribucijskega sistema ohranja napetostno ravnotežje. Sistemska storitev regulacije napetosti je na voljo vsem uporabnikom sistema in ni individualnega značaja.

(3) Distribucijski operater skrbi za takšen obseg jalove moči, da je zagotovljeno vzdrževanje napetostnih nivojev znotraj predpisanih vrednosti.

(4) Pri vzdrževanju napetosti v distribucijskem sistemu sodelujejo distribucijski operater in uporabniki sistema. Koordinacijo regulacije v distribucijskem sistemu izvaja distribucijski operater.

(5) Zaradi zagotavljanja napetostne stabilnosti in zmanjševanja izgub, smejo uporabniki sistema, ko so priključeni na elektrodistribucijski sistem, prevzemati/oddajati navidezno moč, katere je jalova komponenta, izražena s $\text{tg}\varphi$, v mejah $\pm 0,32868$.

(6) Sistemsko storitev zagotavljanja jalove energije za distribucijskega operaterja lahko izvajajo tudi uporabniki sistema, ki so priključeni na distribucijski sistem. Obseg te sistemske storitve določi distribucijski operater in je opredeljena v pogodbi o uporabi sistema. Uporabniku, ki zagotavlja to storitev, pripada ustrezno nadomestilo s strani distribucijskega operaterja, ki se določi v pogodbi o uporabi sistema. Obračunski interval je 15 minut.

10. člen

(sistemska storitev ponovne vzpostavitve oskrbe)

(1) Sistemska storitev za ponovno vzpostavitev oskrbe z električno energijo služi vsem uporabnikom sistema, ki so priključeni na distribucijski sistem. Distribucijski operater zagotavlja sistemsko storitev z načrtovanjem in izvajanjem:

- obratovanja,
- postopkov za izločitev okvarjenega sektorja v SN omrežju,
- postopkov za obratovanje distribucijskega sistema v izrednih obratovalnih stanjih, in
- dežurne službe za izvajanje manipulacij in odpravo okvar na distribucijskem sistemu.

(2) Distribucijski operater izvaja sistemsko storitev ponovne vzpostavitve po razpadu ali okvari skladno z Navodili za obratovanje elektroenergetskih objektov in naprav, v okviru katerega so določeni tudi postopki za izločitev okvarjenega sektorja v SN omrežju in postopki za obratovanje distribucijskega sistema v izrednih obratovalnih stanjih. Navodila se izdelujejo, usklajujejo z razvojem sistema in ažurirajo ob spremembah osnovne konfiguracije sistema.

11. člen

(sistemska storitev zagotavljanja nestandardne kakovosti električne energije)

Distribucijski operater in uporabnik sistema se lahko dogovorita o medsebojnih pogojih za zagotovitev nestandardne kakovosti električne energije. Ti pogoji so sestavni del pogodbe o kakovosti električne energije.

II.2. VODENJE OBRATOVANJA DISTRIBUCIJSKEGA SISTEMA

12. člen

(obseg vodenja obratovanja)

(1) Distribucijski operater vodi obratovanje distribucijskega sistema na način, da napetosti, bremenski in kratkostični toki ter druge veličine ne presežejo dopustnih tipiziranih standardnih vrednosti za posamezne objekte, vode in naprave iz 5. člena teh SONDSEE.

(2) Vodenje obratovanja obsega zlasti:

- nadzor in krmiljenje DEES,
- izdelavo planov obratovanja DEES,
- koordinacijo vodenja obratovanja DEES s sosednjimi sistemi,
- optimizacijo obratovanja s spreminjanjem konfiguracije distribucijskega sistema,
- zagotavljanje varnega in zanesljivega obratovanja DEES,
- koordiniranje vzdrževanja DEES in sosednjih sistemov,
- koordiniranje delovanja zaščitnih naprav,
- koordiniranje dela z vzdrževalci na terenu in odzivanje na sporočila uporabnikov,
- izvajanje predpisanih ukrepov omejevanja obtežb in porabe,
- izvajanje priklopov in izklopov uporabnikov sistema od javnega distribucijskega sistema,
- analizo izpadov, okvar in izdelava obratovalne statistike,
- nadzor kakovosti električne energije,
- izdelavo ali potrjevanje navodil za obratovanje,
- zagotavljanje takšnega obsega jalove moči, da so zagotovljeni napetostni nivoji znotraj predpisanih mejnih vrednosti.

(3) Naloge vodenja obratovanja distribucijskega sistema operativno izvajajo distribucijski centri vodenja. V vseh distribucijskih centrih vodenja je potrebno za zagotovitev zanesljivega izvajanja nalog iz prejšnjega odstavka zagotoviti stalno prisotnost strokovnega osebja v obsegu, da te naloge lahko izvaja, še posebej pa v času naravnih nesreč ter ostalih izrednih in izjemnih dogodkov.

13. člen

(načrtovanje obratovanja)

(1) Distribucijski operater načrtuje obratovanje distribucijskega sistema v skladu s kriterijem zanesljivosti n-1 v VN in SN omrežjih, v NN omrežju pa izjemoma, kjer to dopušča stanje zgrajenosti omrežja.

(2) Distribucijski operater sme začasno odstopiti od obratovanja s kriterijem zanesljivosti n-1, če je to potrebno zaradi vzdrževalnih del, rekonstrukcij ali priključitev novih delov distribucijskega omrežja in postrojev. Distribucijski operater usklajuje obratovanje s sistemskim operaterjem v skladu s SONPO, uporabniki sistema in navodili za obratovanje naprav uporabnikov sistema.

14. člen

(navodila za obratovanje naprav uporabnikov sistema)

(1) Za izdelavo navodila za obratovanje je odgovoren uporabnik sistema. Za vsako spremembo, ki vpliva na obratovanje, mora uporabnik sistema obstoječe navodilo za obratovanje ustrezno dopolniti. Navodilo za obratovanje in njegove spremembe mora lastnik ali uporabnik sistema pred priključitvijo oziroma izvedbo spremembe uskladiti s distribucijskim operaterjem za naslednje objekte, s katerimi so priključeni uporabniki sistema v naslednjih skupinah končnih odjemalcev:

- »Odjem na VN nad 35 kV«,
- »Odjem na SN od 1 kV do 35 kV«, ter
- postroji za proizvodnjo električne energije z nazivnim tokom več kot 16 A po fazi.

(2) Navodila za obratovanje morajo med drugim vsebovati:

- naziv in splošne tehnične podatke o postroju,
- obratovalne podatke o postroju,
- enopolno shemo in podrobne podatke o postroju,
- način in potek stikalnih manipulacij na postroju,
- način dostopa distribucijskega operaterja do postroja,
- odgovorne osebe za obratovanje postroja in odgovorne osebe distribucijskega operaterja.

(3) Za postroje za proizvodnjo električne energije z nazivnim tokom do 16 A po fazi, ki ustrezajo zahtevam standarda SIST EN 50438, mora lastnik ali uporabnik sistema predložiti distribucijskemu operaterju navodilo za uporabo v slovenskem jeziku.

15. člen

(način izvajanja stikalnih manipulacij)

Stikalne manipulacije se izvajajo v skladu z navodili za obratovanje elektroenergetskih objektov in naprav ter načrtom stikalnih manipulacij, ki se pripravi v sklopu načrtovanja obratovanja.

II.3. POSTOPKI ZA OBRATOVANJE DISTRIBUCIJSKEGA SISTEMA V IZREDNIH OBRATOVALNIH STANJIH

16. člen

(vzroki za omejevanje moči in porabe)

Ob ogrožitvi zanesljivosti obratovanja ali obstoja nevarnosti razpada elektroenergetskega sistema je distribucijski operater dolžan, skladno z navodili sistema operaterja in z Uredbo o omejevanju obtežb in porabe električne energije v elektroenergetskem sistemu, omejevati moč in porabo uporabnikov sistema, in sicer:

- zaradi preprečitve razpada elektroenergetskega sistema,

- zaradi izpada večjih proizvodnih zmogljivosti ali zaradi znižanja proizvodnje električne energije iz ekoloških razlogov, in
- zaradi pomanjkanja električne energije.

17. člen

(delovanje ob nepredvidenih dogodkih)

(1) V primeru motenj, razpada DEES ali izpada dela DEES mora distribucijski operater izvesti vse potrebne stikalne manipulacije, da se motnje, posledice razpada ali posledice izpada omejijo ali odpravijo ter se ponovno zagotovi varna uporaba in zanesljivo delovanje distribucijskega sistema.

(2) Takšno delovanje ima prednost pred posebnimi in posamičnimi interesi uporabnikov sistema.

18. člen

(delovanje ob preobremenitvah)

(1) Če se v distribucijskem sistemu pojavijo preobremenitve, distribucijski operater izvede stikalne manipulacije za vzpostavitev obratovalnega stanja, v katerem bodo naprave obratovalne v okviru dopustnih obremenitev.

(2) Če distribucijski operater z izvedbo stikalnih manipulacij ne zagotovi dopustnih obremenitev, pristopi k razbremenitvi sistema po naslednjem vrstnem redu:

- razbremenjevanje sistema s pogodbeno dogovorjenimi uporabniki sistema,
- razbremenjevanje sistema po navodilih za nadzor ter ukrepanje ob motnjah ali razpadih elektroenergetskega sistema,
- izklop določenih delov javnega distribucijskega sistema za čas, ki je nujno potreben, da se nevarnost odpravi.

II.4. KAKOVOST OSKRBE Z ELEKTRIČNO ENERGIJO

19. člen

(kakovost oskrbe z električno energijo)

Distribucijski operater uporabniku sistema zagotavlja kakovostno oskrbo z električno energijo, ki zajema kakovost napetosti, komercialno kakovost in neprekinjenost napajanja, skladno z zahtevami v teh SONDSEE, s stanjem tehnike in z značilnostmi, primerljivimi z operaterji distribucijskih sistemov v EU.

20. člen

(ocenjevanje KOEE)

Distribucijski operater ocenjuje KOEE na način ugotavljanja skladnosti z zahtevami podanimi v standardih ali v pogodbi o KOEE. Za ocenjevanje kakovosti električne napetosti se uporabljajo standard SIST EN 50160 in določila, ki so navedena v teh SONDSEE. Navedeni standard se smiselno uporablja tudi za regulacijo napetosti iz 9. člena.

21. člen

(število prekinitev napajanja)

(1) Distribucijski operater načrtuje in izvaja vzdrževalna in razširitvena dela na distribucijskem sistemu tako, da vsota števila načrtovanih dolgotrajnih prekinitev v zadnjih 10 letih ne preseže 10-kratnih letnih maksimalnih vrednosti po določilih tretjega odstavka tega člena.

(2) Distribucijski operater mora zagotavljati, da skupno število in trajanje vseh nenapovedanih prekinitev dobave ali odjema na enem merilnem mestu v enem letu v distribucijskem sistemu ne preseže vrednosti določenih v pogodbi o KOEE.

(3) Za uporabnike sistema, ki nimajo pogodbe o KOEE, distribucijski operater uvrsti uporabnike sistema po srednje napetostnih izvodih/območjih (mestno, mešano, podeželsko) kot jih definira AGEN. Glede na uvrstitev v območje distribucijski operater določi maksimalno število in trajanje vseh nenačrtovanih dolgotrajnih prekinitev v minutah na prevzemno-predajnem mestu v letu (minimalni standard kakovosti) in ga javno objavi, skladno z določbami nadrejenih predpisov. Vse uporabnike sistema distribucijski operater obvesti o razvrstitvi njihovega merilnega mesta.

22. člen

(način ocenjevanja kakovosti električne energije)

(1) Distribucijski operater ocenjuje kakovost električne napetosti s pomočjo meritev in analiz stanja kakovosti električne napetosti na način:

- stalnega monitoringa kakovosti električne napetosti; s katerim se izvajajo letne analize motenj distribucijskega sistema, določajo trendi motenj in izdela primerjava zatečenega nivoja motenj z nivoji načrtovanja za posamezne dele distribucijskega sistema,
- občasnega monitoringa kakovosti električne napetosti; kateri se izvaja v primeru pritožb uporabnikov sistema in po vnaprej opredeljenem programu meritev in analiz stanja kakovosti električne napetosti.

(2) Analize letno posreduje AGEN.

23. člen

(postopki ocenjevanja kakovosti električne napetosti s stalnim monitoringom)

Načini in postopki izvajanja stalnega monitoringa kakovosti električne napetosti so določeni na podlagi internih Navodil za izvajanje stalnega monitoringa kakovosti električne napetosti, ki jih distribucijski operater objavi na svoji spletni strani. Uporabljena merilna metoda je v skladu s standardom SIST EN 61000-4-30.

24. člen

(postopki ocenjevanja kakovosti električne napetosti z občasnim monitoringom)

(1) Načini in postopki izvajanja občasnega monitoringa kakovosti električne napetosti so določeni na podlagi internih Navodil za izvajanje občasnega monitoringa kakovosti električne napetosti, ki jih distribucijski operater objavi na svoji spletni strani. Uporabljena merilna metoda je v skladu s standardom SIST EN 61000-4-30.

(2) V primeru, ko distribucijski operater z monitoringom kakovosti električne napetosti ugotovi, da uporabnik sistema s svojim odjemom električne energije povzroča motnje ostalim uporabnikom sistema, distribucijski operater najprej od uporabnika sistema zahteva, da omeji vplive svojih naprav na distribucijski sistem na predpisane vrednosti. Če uporabnik sistema tega v določenem roku ne stori, distribucijski operater na stroške uporabnika sistema lahko zniža vpliv motenj, ki jih povzročajo naprave uporabnika sistema. Rok, ki ga distribucijski operater določi v zahtevi, ne sme biti krajši od 30 dni. Če uporabnik sistema ne zniža nivoja motenj, ki jih povzroča, in ne poravna distribucijskemu operaterju stroškov izvedbe ukrepov za znižanje motenj, mu distribucijski operater ustavi distribucijo električne energije do odprave vzrokov motenj.

25. člen

(oporekanje uporabnika kakovosti električne napetosti)

(1) Distribucijski operater je dolžan uporabniku sistema zagotavljati kakovost napetosti na priključnem mestu v skladu z zahtevami o kakovosti električne energije, določene v standardu iz 20. člena teh SONDSEE in v skladu s stanjem tehnike.

(2) Če uporabnik sistema oporeka kakovosti električne napetosti, mora distribucijski operater ali njegov pooblaščenec opraviti meritve in rezultate posredovati uporabniku sistema skupaj z obvestilom o stanju kakovosti napetosti in obrazložitvijo rezultatov. Če je ugotovljeno neskladje kakovosti napetosti z veljavno zakonodajo, mora distribucijski operater uporabniku sistema navesti vzroke za

neskladje, podati ukrepe za rešitev neskladja in navesti rok za izvedbo le-teh. Če meritve niso pokazale odstopanja kakovosti napetosti od veljavne zakonodaje, nosi stroške meritev uporabnik.

(3) Če se uporabnik sistema z rezultati meritev kakovosti napetosti električne energije ne strinja, lahko opravi meritve na lastne stroške.

(4) Distribucijski operater mora v roku 8 delovnih dni preizkusiti ugotovitev uporabnika glede kakovosti napetosti, vključno s prekinitvami ali omejitvami dobave, in ga v nadaljnjih tridesetih delovnih dneh o svojih ugotovitvah obvestiti.

(5) Meritev kakovosti napetosti se opravi na način in z instrumentarijem, ki ga določa standard SIST EN 61000-4-30.

26. člen

(pogodbeni odnosi z naslova KOEE)

(1) Distribucijski operater lahko s končnim uporabnikom sklene individualno pogodbo o nestandardni kakovosti oskrbe z električno energijo.

(2) Nestandardna dogovorjena kakovost oskrbe z električno energijo je kakovost, ki jo distribucijski operater lahko sklene z uporabnikom za zagotavljanje nivoja kakovosti, ki dogovorjeno presega zahteve iz 20. člena teh SONDSEE.

(3) V pogodbi o nestandardni kakovosti so lahko zajete tudi zahteve za posebne pogoje priključitve (npr. rezervno napajanje), način preverjanja kakovosti oskrbe z električno energijo ter ostali pogoji za zagotavljanje nestandardne kakovosti oskrbe z električno energijo na način, ki ga pogodbeni stranki individualno dogovorita v fazi pogajanj.

(4) Predmet pogodbe predstavljajo pogodbene vrednosti za posamezno značilnost kakovosti napetosti, ki jo zagotavlja distribucijski operater, ter pogodbeno dogovorjeno nadomestilo s strani uporabnika sistema za dvig kakovosti in pogodbeno dogovorjeno nadomestilo s strani distribucijskega operaterja v primeru neizpolnjevanja pogodbene vrednosti za posamezno značilnost kakovosti napetosti.

(5) Pogodba o nestandardni kakovosti praviloma zajema:

- glavno merilno mesto, ki je mesto ugotavljanja skladnosti s tehničnimi pogodbenimi postavkami,
- poleg glavnega po možnosti predvideti tudi kontrolno merilno mesto,
- merodajne merilne naprave, lokacija fizične namestitve,
- uporabljeno merilno ter računsko metodo spremljanja pogodbениh vrednosti,
- uvrstitev merilne naprave znotraj veljavne razvrstitve merilnih naprav (status merilnega instrumentarija),
- zavarovanje merilnega tokokroga pred malverzacijami (sistem zalivk, plomb...),
- določitev skrbnika merilnih naprav ter/oziroma skrbnika merilnih podatkov,
- periodo in način medsebojnega obveščanja,
- pogodbene vrednosti za posamezni pogodbeni parameter KOEE,
- način medsebojnega priznavanja merilnih rezultatov,
- v primeru sporov določitev razsodnika (tretja stran), ki bo neodvisna in ugledna institucija,
- dogovorjeni finančni vidik pogodbe, zavarovalniško kritje pogodbениh postavk,
- opredelitev višje sile,
- časovni okvir trajanja pogodbenega odnosa ter
- ostale pogodbeno dogovorjene postavke.

(6) Pogoj za veljavnost pogodbe o KOEE je veljavna Pogodba o uporabi sistema.

II.5. ZAŠČITNE NAPRAVE IN NAČINI OZEMLJITVE

II.5.1. Zaščitne naprave

27. člen

(osnovne zahteve za zaščitne naprave)

(1) Za zanesljivo obratovanje DEES morajo zaščitne naprave ustrezati:

- obratovalnim pogojem javnega distribucijskega sistema,
- pogojem na stičnem mestu javnega distribucijskega sistema s prenosnim sistemom,
- pogojem na priključnem mestu javnega distribucijskega sistema s priključkom,
- pogojem iz Soglasja za priključitev izdanega uporabniku sistema.

(2) Pri vgradnji zaščitnih naprav in drugih naprav, ki so z njimi funkcionalno povezane, je treba upoštevati dobro inženirsko prakso s področja elektromagnetne združljivosti.

(3) Lastnik zaščitne naprave je dolžan zagotoviti selektivnost svoje zaščite, meritve in njeno vzdrževanje v skladu s predpisi in navodili za obratovanje in navodili za uporabo.

28. člen

(kratkostična moč)

(1) Pri načrtovanju in gradnji naprav, ki se priključujejo na VN nivoju, se upošteva dejanska kratkostična moč.

(2) Praviloma se distribucijski sistem načrtuje in gradi tako, da posamezne tehnične tipizirane standardne karakteristike iz 5. člena teh SONDSEE niso presežene za posamezne napetostne nivoje.

(3) Pri načrtovanju in gradnji naprav, ki se priključujejo na NN nivoju, se upošteva impedanca kratkostične zanke na mestu priključitve. Pri izračunih kratkostičnih tokov v točki priključitve se vzame za izhodišče najneugodnejši primer za določitev kratkostične moči S_k na NN zbiralkah transformatorske postaje, dodatno pa se upoštevajo še prispevki razpršenih virov električne energije v NN omrežju. Najneugodnejši primer nastopi takrat, ko nastopi na SN strani transformatorske postaje kratkostična moč S_k v višini navedeni v prejšnjem odstavku za posamezni napetostni nivo, pri izračunu kratkostične moči S_k na NN stran pa vzamemo transformator moči 1000 kVA. V primeru uporabe transformatorja večje moči se za izračun kratkostične moči S_k uporabi dejansko uporabljeni transformator.

29. člen

(posebne zahteve za zaščitne naprave)

Uporabnik sistema s posebnimi zahtevami se lahko v postopku izdaje Soglasja za priključitev z distribucijskim operaterjem posebej dogovori o zahtevnejših rešitvah zaščite. S posebno pogodbo se določi način realizacije in plačilo stroškov izvedbe rešitve.

30. člen

(zaščita VN omrežja)

Pri načrtovanju in gradnji naprav, ki se priključujejo na VN nivoju, se zaščitne naprave izberejo in projektirajo v skladu s SONPO.

31. člen

(zaščita energetskega transformatorja VN/SN)

Koncept zaščite se določi v skladu z dovoljeno termično obremenitvijo s ciljem, da se doseže ustrezna selektivnost delovanja zaščite. Zaščita energetskega transformatorja obsega najmanj:

- diferenčno zaščito,

- nadtokovno zaščito in kratkostično zaščito,
- rezervno nadtokovno zaščito z avtonomnim napajanjem,
- prenapetostno in podnapetostno zaščito,
- plinski rele transformatorja,
- plinski rele regulacijskega stikala,
- termično zaščito,
- zaščito v nevtralni ali nevtralnih točkah transformatorja, pri čemer je transformator ozemljen na VN ali SN strani.

32. člen

(zaščita SN omrežja)

- (1) Koncept zaščite SN omrežja mora ustrezati načinu obratovanja nevtralne točke TR, vrsti omrežja (radialno, zazankano, napajalno) in tipu omrežja (kabelsko ali mešano). Izbrana zaščita mora delovati selektivno v primeru vseh vrst okvar.
- (2) Zaščitne naprave in oprema za vodenje morajo izpolnjevati zahteve družine standardov SIST EN 60255 in SIST EN 61000.
- (3) Komunikacijski protokol za priključitev zaščitne naprave mora izpolnjevati zahteve družine standardov SIST EN 60870 ali SIST EN 61850.
- (4) Zaščitne naprave se pri novogradnjah ali obnovah izberejo v skladu z uveljavljenimi koncepti zaščite in po načelih dobre inženirske prakse z uveljavljeno opremo (reference opreme na področju EU).
- (5) Zaščitne naprave morajo izpolnjevati tudi zahteve SONPO za razbremenjevanje omrežja po sistemu frekvenčnih zaščit.

33. člen

(zaščita distribucijskega transformatorja SN/NN)

- (1) Zaščita distribucijskega transformatorja mora obsegati najmanj zaščito pred kratkim stikom in termično preobremenitvijo. Transformatorji nad 400 kVA morajo imeti dodatno še zaščito pred notranjo okvaro.
- (2) Za izvedbo zaščite distribucijskega transformatorja moči do vključno 400 kVA zadošča zaščita z varovalkami. Za izvedbo zaščite distribucijskega transformatorja moči nad 400 kVA zadošča na primarni strani zaščita z varovalkami in stikalnim elementom, na sekundarni strani pa termična zaščita z izklopom.

34. člen

(zaščita distribucijskih transformatorjev SN/NN pri paralelnem delovanju)

- (1) Distribucijski transformatorji, ki praviloma ne obratujejo paralelno, morajo za morebitno paralelno obratovanje izpolnjevati naslednje pogoje:
  - enaka prestavna razmerja,
  - enake nazivne napetosti,
  - vezava transformatorjev naj bo takšna, da ne pride do izenačevalnih tokov (enake vezalne skupine ali številki vezne skupine obeh transformatorjev morata biti enaki),
  - približno enake kratkostične napetosti u_k , pri čemer se ne smejo razlikovati za več kot 10 %,
  - razmerje nazivnih moči ne sme biti večje od 3:1.
- (2) V primeru paralelnega delovanja dveh transformatorjev mora biti pri delovanju zaščite pred notranjo okvaro transformatorja zagotovljen obojestranski izklop okvarjenega transformatorja. Če to ni

zagotovljeno, je potrebno zagotoviti izklop vseh paralelno delujočih transformatorjev na napajalni strani.

35. člen

(zaščita NN omrežja)

(1) Zaščita NN omrežja se dimenzionira v skladu s Pravilnikom o zaščiti nizkonapetostnih omrežij in pripadajočih transformatorskih postaj.

(2) Pred izdajo Soglasja za priključitev distribucijski operater izvede kontrolni izračun kratkih stikov za celoten NN vod. Pri tem preveri tudi tokovne obremenitve vodnikov v normalnih obratovalnih pogojih ter minimalni tok enopolnega kratkega stika med faznim in PEN vodnikom.

36. člen

(umerjanje zaščitnih naprav)

Zaščitne naprave morajo biti periodično preizkušane v skladu s Pravilnikom o vzdrževanju elektroenergetskih postrojev ter Navodili za vzdrževanje distribucijskega elektroenergetskega omrežja.

II.5.2. Načini ozemljitev

37. člen

(dimenzioniranje ozemljil v distribucijskem sistemu)

(1) Dimenzioniranje ozemljil VN in SN distribucijskega omrežja določa standard SIST EN 50522.

(2) Dimenzioniranje ozemljil v NN omrežju določa Pravilnik o zaščiti nizkonapetostnih omrežij in pripadajočih transformatorskih postaj.

38. člen

(načini obratovanja SN zvezdišča TR)

V SN distribucijskih omrežjih se uporabljajo naslednji načini obratovanja nevtralne točke energetskega transformatorja:

- ozemljitev preko nizkoohmskega upora,
- resonančna ozemljitev,
- kombinacija nizkoohmskega upora in paralelno vezane fiksne dušilke,
- kombinacija resonančne ozemljitve v kombinaciji z nizkoohmskim uporom,
- izolirano zvezdišče.

39. člen

(ozemljitve SN omrežja)

Ozemljitve SN omrežja se dimenzionirajo glede na način obratovanja nevtralne točke transformatorja, pričakovano velikost zemeljskostičnega toka, trajanje okvare in karakteristiko zemljine, skladno s standardom SIST EN 50522.

II.6. PRIKLJUČEVANJE IN OBRATOVANJE NIZKONAPETOSTNIH AGREGATOV

40. člen

(priklučitev agregata na distribucijsko omrežje)

- (1) Priklučitev agregata za proizvodnjo električne energije na distribucijsko omrežje je dovoljena ob prekinitev obratovanja zaradi vzdrževanja distribucijskega omrežja, v posebnih primerih in v izrednih razmerah. Priklučitev izvede distribucijski operater.
- (2) Distribucijski operater mora ob varnem obratovanju agregata zagotoviti predpisano kakovost napetosti v skladu s SONDSEE. Odgovoren je za izvedbo zaščitnih ukrepov pred preveliko napetostjo dotika na mestu priključitve agregata in pravilno delovanje zaščite distribucijskega omrežja, ki ga napaja agregat.
- (3) Obseg napajanja prizadetega omrežja z agregati je odvisen od razpoložljivega števila agregatov in obsega prizadetega omrežja. Distribucijski operater ob večjih naravnih nesrečah ne zagotavlja v celoti potrebne oskrbe vseh uporabnikov omrežja z agregati na prizadetem območju. Distribucijski operater lahko od odjemalcev zahteva omejitve porabe elektrike v času napajanja z agregatom. Če odjemalec ne omeji porabe, ga distribucijski operater izklopi za čas napajanja z agregatom.
- (4) Proizvodne naprave, priključene na distribucijsko omrežje, ki ga napaja agregat, smejo obratovati samo na podlagi izrecnega dovoljenja distribucijskega operaterja.
- (5) V posebnih primerih, kadar je obvezno zagotavljanje zanesljivosti napajanja v NN omrežju določen čas, je dovoljeno paralelno obratovanje agregata z distribucijskim omrežjem pod pogoji, ki jih določi distribucijski operater.

41. člen

(priklučitev agregata na električno inštalacijo uporabnika sistema za njegove lastne potrebe)

- (1) Uporabnik sistema sme priključiti agregat v skladu z navodili proizvajalca agregata za lastne potrebe (individualne hiše, kmetija, industrijski obrat, delavnice,...), kadar razpoložljivost distribucijskega omrežja ni na voljo.
- (2) Priklučitev mora biti izvedena tako, da ni mogoč iznos potenciala (napetosti) v distribucijsko omrežje.
- (3) Uporabnik sistema po priključitvi agregata prevzema odgovornost za varnost ljudi in živali in morebitno nastalo škodo ob nepravilni uporabi, ki bi nastala na njegovi električni inštalaciji, priključenih porabnikih ali proizvodih.
- (4) Na smiselno enak način se priključujejo tudi drugi viri napajanja za lastne potrebe.

III. NAČRTOVANJE RAZVOJA DEES

42. člen

(razvoj DEES)

Distribucijski operater z načrtovanjem razvoja DEES dolgoročno zagotavlja dostop do distribucijskega sistema, zadostno prenosno zmogljivost sistema, ustrezno kakovost napetosti, obvladovanje kratkostičnih tokov ter varno in zanesljivo obratovanje DEES.

III.1. PROCES NAČRTOVANJA RAZVOJA DEES

43. člen

(osnova za načrtovanje)

Načrtovanje razvoja DEES temelji na osnovi:

- napovedi razvoja porabe in koničnih moči DEES,
- scenarijev proizvodnje električne energije,
- kriterijev načrtovanja, ki omogočajo zagotavljanje predpisane kakovosti oskrbe z električno energijo, ki obsega kakovost el. napetosti in zanesljivost (neprekinjenost) napajanja,
- gospodarnosti načrtovanih ukrepov v smislu gradnje, obratovanja in vzdrževanja DEES,
- predvidenih ukrepov in zahtev iz državnega razvojnega energetskega načrta,
- predvidenega razvoja vključevanja proizvodnih naprav električne energije v sistem.

III.2. NAČRTOVANJE RAZVOJA DEES

44. člen

(kriteriji načrtovanja razvoja distribucijskega sistema)

Načrtovanje razvoja distribucijskega sistema mora upoštevati tehnične, ekonomske, okoljevarstvene kriterije ter kriterije varnosti in zanesljivosti, ki zagotavljajo dolgoročno optimalen razvoj distribucijskega sistema.

45. člen

(predmet načrtovanja razvoja)

Načrtovanje distribucijskega sistema zajema:

- 110 kV distribucijsko omrežje,
- transformacijo 110 kV/SN in SN/SN,
- razdelilne postaje RP na VN in SN,
- SN omrežje,
- transformacijo SN/NN,
- NN omrežje,
- pripadajoče objekte in naprave (kot npr. DCV, TK infrastruktura, avtomatizacija, sistem merjenja električne energije).

46. člen

(faznost načrtovanja razvoja)

(1) Distribucijski operater načrtuje razvoj distribucijskega sistema večfazno.

(2) V prvi fazi načrtovanja se z analizo obratovalnih stanj preverja, če VN in SN omrežji ter transformacija izpolnjujeta kriterije načrtovanja ob predvidenem naraščanju obremenitev in predvidenem vključevanju proizvodnih naprav v distribucijski sistem. Raziskovalno obdobje v smislu načrtovanja je 20 do 30 let.

(3) V naslednji fazi načrtovanja distribucijski operater s tehtanjem tehničnih, ekonomskih kriterijev in kriterijev varnosti in zanesljivosti opredeli optimalno varianto razvoja distribucijskega sistema.

III.2.1. Zasedenost distribucijskega sistema

47. člen

(kriteriji za določanje zasedenosti sistema)

(1) Določanje zasedenosti elektroenergetskega sistema temelji na:

- stanju koničnih obremenitev elektroenergetskega sistema, kljub temu, da so povprečne obremenitve bistveno nižje,
- zagotavljanju možnosti rezervnega napajanja ob izpadih v sistemu,
- omejitvah padcev in dvigov napetosti v sistemu,
- ravni omejevanja izgub delovne in jalove moči v sistemu,
- kriteriju zanesljivosti n-1.

(2) Za ugotavljanje zasedenosti sistema je zadolžen distribucijski operater. Podatki so javni.

III.2.2. Tehnični kriteriji načrtovanja distribucijskega sistema

48. člen

(zahteve za načrtovanje razvoja)

Distribucijski operater načrtuje razvoj sistema tako, da:

- 110 kV omrežje zadošča kriteriju zanesljivosti n-1. Kriterij zanesljivosti n-1 je izpolnjen, če ob izpadu enega 110 kV elementa ne pride do prekinitve distribucije električne energije,
- dopustna obremenitev transformatorjev 110 kV/SN v normalnem obratovalnem stanju ne presega 60 % nazivne moči v primeru 2 transformatorjev in 80 % nazivne moči v primeru treh transformatorjev v RTP. V obratovanju transformatorjev je treba upoštevati obratovalno temperaturo transformatorjev in klimatske razmere,
- SN omrežje praviloma gradi v obliki zank po kriteriju zanesljivosti n-1. Kriterij zanesljivosti n-1 je v SN omrežjih izpolnjen, če je ob izpadu enega SN elementa možno po krajši prekinitvi (do 1h) zagotoviti uporabo sistema vsem uporabnikom izven okvarjenega sektorja. Distribucijski operater načrtuje SN kabelsko omrežje tako, da v normalnem stanju to ni obremenjeno več kot 75 % termične meje in SN nadzemno omrežje tako, da v normalnem stanju to ni obremenjeno več kot 50 % termične meje. V primeru stanja rezervnega napajanja pa obremenitev SN vodov ne sme preseči termične meje,
- dopustni padec napetosti v SN omrežju v normalnem obratovalnem stanju ne presega 7,5 %,
- dopustni padec napetosti v SN omrežju v rezervnem obratovalnem stanju ne presega doseženega padca napetosti v normalnem obratovalnem stanju za več kot 5 %,
- izmerjeni padec napetosti v NN omrežju ne presega 7,5 %,
- izmerjena enofazna impedanca v NN omrežju ne presega vrednosti $(0,4+j0,25) \Omega$,
- računski padec napetosti za novo ali obnovljeno NN omrežje ne presega vrednosti 5 % ob upoštevanju simetrične obremenitve posameznih faz,
- se zagotovi doseganje minimalnih standardov kakovosti oskrbe z električno energijo, ki jih določi AGEN.

49. člen

(kriteriji načrtovanja)

Distribucijski operater pri izbiri optimalne strukture sistema upošteva kriterije:

- kakovost napetosti,

- zanesljivost napajanja,
- varnosti obratovanja in vzdrževanja,
- ekonomičnost,
- razvojno prilagodljivost,
- enostavnost,
- preglednost,
- racionalna raba prostora,
- varovanja okolja,
- elektromagnetne združljivosti.

50. člen

(struktura distribucijskega sistema in tipizacija)

Struktura distribucijskega sistema mora biti prilagojena smernicam razvoja mestnega, podeželskega in mešanega omrežja in kriteriju n-1. Pri tem je potrebno upoštevati tipizacije in optimalno izrabo virov RTP 110 kV/SN, TP SN/NN in distribucijskih SN in NN vodov.

51. člen

(tehnični parametri)

Tehnični parametri za zaščitne, telekomunikacijske in teleinformacijske naprave morajo biti definirani tako, da pravilno delujejo v vseh obratovalnih razmerah. Tehnični parametri morajo biti usklajeni s sistemskim operaterjem prenosnega sistema, uporabniki sistema in distribucijskimi operaterji sosednjih sistemov.

III.2.3. Avtomatizacija obratovanja distribucijskega sistema

52. člen

(avtomatizacija obratovanja distribucijskega sistema)

Za minimizacijo posledic okvar v sistemu in omejitev nihanj napetosti v predpisanih mejah se v razvojnem načrtu načrtuje avtomatizacija obratovanja distribucijskega sistema na način:

- načina ozemljitve nevtralne točke, tj. ozemljitve zvezdišča transformatorjev 110kV/SN,
- avtomatizacije obratovanja SN omrežja,
- avtomatizacije obratovanja TP-jev (SN/NN),
- avtomatizacije proizvodnih naprav priključenih na SN nivoju,
- avtomatizacije pri NN končnih odjemalcih.

III.2.4. Ekonomski kriteriji načrtovanja razvoja distribucijskega sistema

53. člen

(optimiziranje investicij v distribucijski sistem)

Investicije v distribucijski sistem se optimizirajo z:

- načrtovanjem variantnih rešitev in izvedbo,
- obratovanjem in vzdrževanjem,

- zagotavljanjem varnosti in zanesljivosti obratovanja,
- optimizacijo stroškov kapitala in amortizacije,
- tipizacijo opreme,
- uporabo sodobnih materialov in tehnologij,
- ustrezno izbiro proizvajalcev opreme.

III.2.5. Tipizacije elementov DEES

54. člen

(pomen tipizacije)

Tipiziranje tehničnih in tehnoloških rešitev izgradnje in vzdrževanja naprav in elementov DEES zagotavlja zanesljivo in varno obratovanje, razvoj DEES in kakovostno oskrbo končnih odjemalcev električne energije.

55. člen

(kriteriji za tipizacijo)

Tipizirane tehnično tehnološke rešitve morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- enotna strategija tehnično tehnološkega razvoja javnega distribucijskega sistema v Republiki Sloveniji,
- poenotenje opreme,
- poenotenje postopkov vzdrževanja in obratovanja,
- obvladovanje stroškov vzdrževanja in investicij,
- nepristranskost različnih izvedb (variant) tehničnih rešitev za enako tehnično zahtevo uporabnika distribucijskega sistema v Republiki Sloveniji,
- uporaba in navedbe veljavne zakonodaje v Republiki Sloveniji in standardov SIST,
- izpolnjevanje zahtev naravovarstvenih standardov v Republiki Sloveniji,
- zagotavljanje kakovosti, varnosti in zanesljivosti,
- zahteve glede pričakovanih razumnih stroškov izgradnje in vzdrževanja,
- uporaba opreme in naprav, ki so skladni z zadnjim stanjem tehnike in dobrih praks.

56. člen

(sprejemanje in objava tipizacij)

Tipizacije so kot priloga sestavni del SONDSEE in jih distribucijski operater sprejema po postopku skladnem z nadrejenimi predpisi ter objavlja na svoji spletni strani.

III.3. IZDAJANJE SMERNIC IN MNENJ K PROSTORSKIM AKTOM

57. člen

(smernice in mnenja pri poseganju v prostor)

V postopku priprave prostorskih aktov v skladu s predpisi, ki urejajo urejanje prostora in Energetskim zakonom, distribucijski operater v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za energijo in lokalnimi skupnostmi, pripravlja in izdaja smernice in mnenja. V postopku priprave prostorskih aktov distribucijski operater za potrebe načrtovanja sistema, skupaj z lokalno skupnostjo in pripravljavcem

prostorskega akta, pridobi podatke o velikosti, lokaciji in času pojava novega odjema in/ali proizvodnje električne energije.

IV. VZDRŽEVANJE SISTEMA

58. člen

(podlaga za vzdrževanje)

- (1) Distribucijski sistem mora biti vzdrževan skladno z Navodili za vzdrževanje distribucijskega elektroenergetskega omrežja (v nadaljevanju Navodila za vzdrževanje).
- (2) V skladu z Navodili za vzdrževanje mora biti v celoti vzdrževan priključen elektroenergetski objekt uporabnika sistema, ki predstavlja celoto z distribucijskim sistemom oziroma vpliva na delovanje distribucijskega sistema (v nadaljevanju priključen objekt), ter priključek na distribucijski sistem.

59. člen

(izdaja Navodil za vzdrževanje)

- (1) Distribucijski operater izda, dopolnjuje in obnavlja Navodila za vzdrževanje v skladu z zakonodajo, tehničnimi predpisi, standardi, navodili proizvajalcev, preteklimi spoznanji (dobra praksa) in zadnjim stanjem tehnike pri vzdrževanju distribucijskega elektroenergetskega sistema.
- (2) Določila v Navodilih za vzdrževanje ne smejo biti v nasprotju z veljavnimi predpisi oziroma ne smejo predpisovati nižje ravni stanja tehnike, varnosti in zanesljivosti kot obstoječi predpisi.
- (3) Lastnik omrežja, lastnik priključka, lastnik priključenega objekta in izvajalec vzdrževanja so dolžni distribucijskega operaterja sproti obveščati o vseh stanjih, ki bi vplivala na vsebino Navodil za vzdrževanje (nova oprema in naprave, nova spoznanja, ...).

60. člen

(objava Navodil za vzdrževanje)

Distribucijski operater objavi Navodila za vzdrževanje na svoji spletni strani.

61. člen

(vzdrževanje priključenih objektov in priključkov)

Za vzdrževanje priključenega objekta ali priključka je odgovoren lastnik le-tega, če ni drugače določeno v pogodbi o priključitvi.

62. člen

(vzdrževanje priključenega objekta in priključka aktiviranega pred 1.3.2003)

(1) Če je bil priključek aktiviran pred 1.3.2003 in distribucijski operater ali uporabnik sistema nima dokazila o lastništvu oz. o predaji v lastništvo distribucijskega podjetja, je distribucijski operater dolžan vzdrževati zunanje dela SN ali NN priključka. Investicije, zamenjave in rekonstrukcije obstoječega priključka bremenijo lastnika priključka.

(2) SN zunanji del priključka je:

- nadzemni zunanji priključek, ki obsega nadzemni vod z vsemi ločilnimi in zaščitnimi napravami od distribucijskega omrežja do napenjalnih izolatorjev na objektu uporabnika sistema, vključno z izolatorji;
- kabelski zunanji priključek, ki obsega priključek na distribucijsko omrežje, vključno z ločilnim stikalom z zaščitnimi ozemljitvami in ostalo opremo ter kabelski vod od distribucijskega omrežja do kabelskih čevljev na vodniku priključnega kabla v objektu uporabnika sistema.

(3) NN zunanji del priključka je:

- nadzemni priključek z golimi vodniki, ki obsega vod od distribucijskega omrežja do izolatorjev na uporabnikovem strešnem nosilcu, konzoli ali objektu (stavbi, drogu) vključno z izolatorji;
- nadzemni priključek s samonosilnim kablom, ki obsega samonosilni kabel od distribucijskega omrežja do obešališča – sponk priključka na notranjem delu priključka samonosilnega kabla na objektu uporabnika sistema oziroma kabelskih čevljev na samonosilnem kablju, ko je kabel speljan v priključno omarico objekta uporabnika sistema;
- kabelski priključek, ki obsega kabelski vod od distribucijskega omrežja do kabelskih čevljev na vodniku priključnega kabla v priključni omarici objekta uporabnika sistema.

(4) V sestav zunanjega priključka spadajo tudi varovalna podnožja odcepov, prenapetostni odvodniki in njihove ozemljitve. Strešni nosilci, zidni nosilci in konzole, ki služijo tudi distribucijskemu omrežju, so sestavni del distribucijskega omrežja. V kolikor so ozemljitve za prenapetostne odvodnike uporabljene kot obratovalne ozemljitve, so le-te sestavni del distribucijskega omrežja.

(5) Lastnik priključenega objekta ali priključka je dolžan termin izvajanja vzdrževalnih del, za katere je potreben izklop napajanja oziroma poseg distribucijskega operaterja, predhodno uskladiti z distribucijskim operaterjem. Praviloma morajo taka dela izvesti v času izklopa distribucijskega omrežja. Distribucijski operater je upravičen zaračunati svoje storitve (izklop, vklop, nadzor) v skladu z cenikom storitev distribucijskega operaterja, ki niso zajete v omrežnini.

63. člen

(nadzor nad stanjem priključenega objekta in priključkov)

Če distribucijski operater ugotovi, da stanje priključenega objekta ali priključka ni v skladu z veljavno tehnično zakonodajo oziroma nista vzdrževana v skladu z veljavnimi Navodili za vzdrževanje, pozove lastnika k ureditvi razmer.

64. člen

(posegi na omrežju zaradi tretjih oseb)

(1) Sprememba (dograditev, prestavitve, ...) distribucijskega omrežja zaradi zahteve uporabnika sistema ali tretje osebe se lahko izvede samo na podlagi tehničnih pogojev, ki jih izda distribucijski operater.

(2) Stroški izvedbe spremembe bremenijo uporabnika sistema oziroma tretjo osebo.

(3) Distribucijski operater v tehničnih pogojih predpiše enako tehnološko rešitev kot je obstoječa, pri čemer izbere takšno rešitev, ki je najugodnejša za uporabnika oziroma tretjo osebo. Če obstoječa tehnološka rešitev ne ustreza stanju tehnike ali veljavni tipizaciji omrežja ali ni v skladu s plani razvoja, lahko distribucijski operater predpiše tudi drugačno tehnološko rešitev, vendar dodatni stroški, ki nastanejo zaradi tega, bremenijo distribucijskega operaterja.

(4) Posege na obstoječem omrežju ima pravico izvesti lastnik le tega, pri čemer mora spremembe izvesti v skladu s tržnimi cenami in postavkami cenika storitev distribucijskega operaterja, ki niso zajete v omrežnini.

V. PRIKLJUČEVANJE UPORABNIKOV SISTEMA NA DISTRIBUCIJSKI SISTEM

V.1. IZDAJA PROJEKTHNIH POGOJEV IN SOGLASJA K PROJEKTHNIM REŠITVAM

65. člen

(projektni pogoji in soglasja k projektnim rešitvam)

(1) Distribucijski operater določi projektne pogoje pred začetkom izdelave projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja, če investitorji zaprosijo zanje, in daje soglasja k projektnim rešitvam za

načrtovane posege na območju varovalnih pasov distribucijskih elektroenergetskih vodov, objektov in naprav v skladu z Energetskim zakonom in zakonom, ki ureja graditev objektov.

(2) Če nameravana graditev predvideva priključitev na distribucijski sistem, lahko distribucijski operater v projektnih pogojih določi tehnične pogoje za priključitev objekta na distribucijski sistem.

V.2. POSTOPEK IZDAJE SOGLASJA ZA PRIKLJUČITEV

66. člen

(soglasje za priključitev)

(1) Uporabnik sistema, ki želi priključiti svoje objekte na distribucijski sistem ali spremeniti obstoječo priključitev, mora od distribucijskega operaterja pridobiti soglasje za priključitev, skladno z Energetskim zakonom in določili teh SONDSEE. Vlogo za izdajo soglasja za priključitev lahko poda uporabnik sistema ali njegov pooblaščenec.

(2) V primeru izdaje soglasja za priključitev merilnega mesta:

- za objekt, ki je v solastnini ali skupni lastnini dveh ali več oseb,
- za skupne dele v objektu z več stanovanjskimi ali poslovnimi enotami, ki so v solastnini dveh ali več etažnih lastnikov,

ti solastniki oziroma etažni lastniki za izdajo soglasja za priključitev, ki se razume kot posel, ki presega okvir rednega upravljanja, v predpisanih deležih za razpolaganje z objektom skladno z določbami Stvarnopravnega zakonika in Stanovanjskega zakona, pooblastijo pooblaščenca, ki poda vlogo za izdajo soglasja za priključitev in zastopa solastnike oziroma etažne lastnike v postopku izdaje soglasja za priključitev. Soglasje za priključitev se izda vsem solastnikom oziroma etažnim lastnikom objekta.

67. člen

(pogoji za vložitev zahteve za izdajo soglasja za priključitev)

(1) Uporabnik sistema mora zaprositi za novo soglasje za priključitev, če se spremenijo osnovni parametri priključka, glede katerega je bilo izdano soglasje, zlasti pa v naslednjih primerih:

- sprememba priključne moči,
- sprememba ali odprava obratovalne omejitve,
- sprememba tehničnih karakteristik objektov in naprav, glede katerih je bilo izdano soglasje za priključitev,
- sprememba skupine končnih odjemalcev.

(2) Če odjem ali oddaja na priključku preseže v izdanem soglasju za priključitev dovoljeno priključno moč, distribucijski operater s predhodnim pisnim obvestilom obvesti uporabnika sistema, da mora zaprositi za novo soglasje ali znižati odjem ali oddajo električne energije na višino dovoljene priključne moči. Vsako prekoračevanje dovoljenih mej iz soglasja za priključitev se razume kot neupravičen odjem ali oddaja.

(3) Odločba, s katero distribucijski operater izda uporabniku sistema novo soglasje za priključitev, nadomesti prejšnje soglasje za priključitev.

(4) Obratovalna omejitev je vsak ukrep, ki ga distribucijski operater določi v vsebini soglasja za priključitev uporabniku sistema z namenom, da le-ta s povečanjem odjema ali oddaje električne moči oziroma energije ne povzroči prekoračitev zmogljivosti distribucijskega sistema ali onemogoči izvajanje obveznosti gospodarske javne službe v skladu z določili Energetskega zakona.

68. člen

(zavrnitev izdaje soglasja za priključitev)

(1) Distribucijski operater lahko zahtevo za izdajo soglasja za priključitev uporabniku sistema zavrne v skladu z 147. členom Energetskega zakona v naslednjih primerih:

- če uporabnik sistema ne izpolnjuje predpisanih pogojev za priključitev, določenih v Energetskem zakonu in njegovih podzakonskih predpisih ter v teh SONDSEE,
- če bi zaradi priključitve prišlo do večjih motenj v oskrbi,
- če bi priključitev distribucijskemu operaterju povzročila nastanek nesorazmernih stroškov.

(2) Nesorazmerni stroški so stroški nad višino sorazmernih stroškov in se določajo na podlagi znanih dejstev o stanju obstoječega omrežja, o stroških potrebnih posegov v sistemu za zagotovitev priključitve uporabnika sistema na sistem, o obstoječih uporabnikih sistema v času odločanja o priključitvi in o možnih priključitvah novih uporabnikov sistema v času, ki ga zajema veljavni razvojni načrt distribucijskega operaterja. Sorazmerni stroški se ob upoštevanju naslednjih predpostavk:

- referenčna ekonomska doba potrebne investicije se določi na podlagi ustreznega akta AGEN,
- upoštevanja števila uporabnikov sistema z njihovo predvideno priključno močjo in ocenjenim obsegom uporabe sistema v referenčni ekonomski dobi,

določijo tako, da v referenčni ekonomski dobi prihodki od uporabnikov sistema pokrijejo stroške izgradnje in obratovanja infrastrukture, kar se razume kot normalna amortizacija, ki je opredeljena v Energetskem zakonu. Med prihodke od uporabnikov sistema se štejejo prihodki iz naslova omrežnine za priključno moč in omrežnine za distribucijski sistem, pri čemer se pri vseh postavkah upoštevajo ceniki veljavni na dan odločanja o priključitvi. Med stroške izgradnje in obratovanja infrastrukture se štejejo stroški naložbe in stroški vzdrževanja v povezavi z naložbo v referenčni ekonomski dobi.

69. člen

(začasna priključitev)

(1) Za priključitev začnih objektov in gradbišč, ki jih je mogoče priključiti na distribucijski sistem po predpisih o graditvi objektov, mora uporabnik sistema pridobiti soglasje za priključitev za določen čas z veljavnostjo največ eno leto. Distribucijski operater lahko na podlagi pisne vloge uporabnika sistema soglasje za določen čas podaljša največ dvakrat, vsakokrat največ za eno leto.

(2) Za priključitev prireditev, RTV-prenosov in drugih podobnih uporabnikov sistema, morajo ti pridobiti soglasje za priključitev za določen čas. Tako soglasje velja za obdobje, ki ga navede v vlogi uporabnik sistema, vendar največ en mesec. SODO lahko, na podlagi pisne vloge uporabnika sistema, tako soglasje podaljša največ dvakrat, vsakokrat največ za 1 mesec. Pisno zahtevo za podaljšanje mora uporabnik sistema predložiti najmanj 5 delovnih dni pred iztekom veljavnosti soglasja.

(3) Začasna priključitev iz prvega in drugega odstavka na isti lokaciji po preteku podaljšanj razen za potrebe priključitve RTV-prenosov ni več možna, zato je potrebno pred ponovno priključitvijo pridobiti redno soglasje za priključitev.

(4) Distribucijski operater pisno obvesti uporabnika sistema o preteku soglasja za priključitev za določen čas v primerih, ko je bilo to soglasje izdano za čas daljši kot mesec dni. Po preteku soglasja za priključitev za določen čas in če uporabnik ni podal pisne vloge za podaljšanje soglasja za priključitev, distribucijski operater odklopi merilno mesto iz sistema brez ponovnega predhodnega obvestila.

70. člen

(prenos pravic iz soglasja za priključitev)

(1) Prenos pravic iz soglasja za priključitev iz ene pravne ali fizične osebe na drugo pravno ali fizično osebo je možen skladno z 148. členom Energetskega zakona po postopku določenem v 242. členu teh SONDSEE.

(2) Prenos pravic iz soglasja za priključitev z ene na drugo lokacijo ni mogoč.

V.3. SPLOŠNI TEHNIČNI POGOJI

71. člen

(zahteve glede ustreznosti naprav uporabnika)

Vse naprave uporabnika sistema morajo biti izdelane in označene v skladu z veljavnimi predpisi v Sloveniji in EU oziroma slovenski standardi, ki so prevzeti EU standardi, predvsem pa s Pravilnikom o električni opremi, ki je namenjena za uporabo znotraj določenih napetostnih mej, in Pravilnikom o elektromagnetni združljivosti.

72. člen

(zaščitni ukrepi pred električnim udarom)

(1) Distribucijski operater opredeli sistem ozemljitev, ki ga tehnično zagotavlja distribucijski sistem. Nabor ukrepov za zaščito pred električnim udarom in njihovo izvedbo določi projektant.

(2) Nivo prenapetostne zaščite na mestu priključitve je razviden iz priloge 2 - Tipizacija merilnih mest in priloge 5 - Tipizacija omrežnih priključkov.

73. člen

(merilne naprave)

(1) Distribucijski operater določi merilne naprave in njihove karakteristike skladno s 157. členom teh SONDSEE.

(2) Uporabnik sistema lahko zahteva na svoje stroške tudi drugo merilno opremo iz Priloge 3 - Minimalne zahteve za merilno in komunikacijsko opremo, ki po tehnoloških in meroslovnih lastnostih presega minimalne zahteve iz Priloge 2 - Tipizacija merilnih mest za njegov priključek. Dogovorjeno opremo distribucijski operater predpiše v Soglasju za priključitev.

74. člen

(naprave za izmenjavo podatkov)

Naprave za izmenjavo podatkov se določijo skladno s Prilogo 2 - Tipizacija merilnih mest in Prilogo 3 - Minimalne zahteve za merilno in komunikacijsko opremo.

75. člen

(motnje)

Za določanje ravni (meje) motenj se za posamezna okolja uporabljajo dovoljene ravni motenj, ki so objavljene v standardih družine SIST EN 61000-2-X. Če so naprave, ki se priključujejo v distribucijski sistem, grajene tako, da lahko normalno obratujejo z napetostjo takšne kakovosti, kot jo definira predpisan standard, potem lahko v takšnem omrežju nazivno in nemoteno obratujejo.

76. člen

(motnje naprave)

(1) Dovoljene ravni motenj, ki jih lahko posamezne naprave oddajajo v sistem, so določene v standardih družine IEC 61000-3-X. Določene ravni se opirajo na nivoje načrtovanih motenj v sistem. Okvirne vrednosti ravni načrtovanih motenj so navedene v standardih družine IEC 61000-3-X.

(2) Oddajne motnje, ki so navedene v teh standardih, veljajo za priklop posamezne naprave v sistem. Distribucijski operater v postopku izdaje Soglasja za priključitev obravnava kopičenje naprav z enakimi obratovalnimi karakteristikami ali naprave, ki ne ustrezajo emisijskim mejam iz standardov.

77. člen

(presoja vplivov motenj naprav v distribucijskem sistemu)

(1) Presoja o dopustnosti vplivov naprav na distribucijski sistem se izvaja na podlagi obstoječega nivoja motenj in povečanega nivoja motenj zaradi priklopa po postopku določenem v Prilogi 4 – Navodilo za presoj vplivov naprav na omrežje. Prvo presoj naredi že projektant v fazi projektiranja naprav. Če presoja zaradi kompleksnosti, ki so določene v Prilogi 4 – Navodilo za presoj vplivov naprav na omrežje, na nivoju projektanta ni mogoča, opravi presoj operater distribucijskega omrežja na podlagi podatkov, ki jih posreduje lastnik naprave ali naprav oziroma njegov projektant.

(2) Uporaba tega navodila je obvezna za vse večfazne naprave, ne glede na naznačen tok in tudi za vse enofazne naprave, ki nimajo oznake CE. Presoja je obvezna za vse naprave v primeru kopičenja teh naprav.

(3) V primeru priključitve posamezne naprave za obstoječim merilnim mestom, na katerem ni potrebna sprememba soglasja za priključitev, in za delovanje takšne naprave (npr. toplotne črpalke, ...) proizvajalec le-te zahteva točno določene minimalne karakteristike sistema, mora lastnik merilnega mesta pri distribucijskemu operaterju pridobiti tehnične karakteristike sistema na merilnem mestu (maksimalna kratkostična moč v razdelilni transformatorski postaji, zemeljskostični tok, impedanca zanke kratkega stika in parametre kakovosti napetosti po standardu iz 20. člena teh SONDSEE, ki so potrebni za nemoteno delovanje te naprave) in te karakteristike upoštevati pri nakupu in montaži takšne naprave. Distribucijski operater ne prevzema kakršnekoli odgovornosti, ki bi izhajala iz neupoštevanja te zahteve s strani lastnika merilnega mesta.

V.4. TEHNIČNI POGOJI ZA PRIKLJUČEVANJE KONČNIH ODJEMALCEV

78. člen

(splošni pogoji)

Priključitev končnega odjemalca distribucijski operater preuči na osnovi tehničnih karakteristik obstoječega NN, SN ali VN omrežja ob upoštevanju predvidene obremenitve končnega odjemalca in presoji vplivov motenj naprav v sistemu po postopku določenem v 80. členu.

79. člen

(vloga za soglasje za priključitev končnega odjemalca)

(1) V vlogi za izdajo soglasja za priključitev morajo končni odjemalci pred izdajo soglasja za priključitev posredovati naslednje obvezne splošne in tehnične podatke:

- podatke o končnem odjemalcu,
- davčno številko (za fizično in pravno osebo),
- naziv in naslov (lokacija) nepremičnine oziroma objekta,
- opredelitev vrste nepremičnine oziroma objekta (bivalni, poslovni prostor, obrtna delavnica, industrijski objekt, proizvodne naprave in podobno...),
- opredelitev, ali se vloga nanaša na priključitev za določen ali nedoločen čas (čas trajanja veljavnosti soglasja),
- dokazilo o lastništvu oziroma pravici razpolaganja z nepremičnino oziroma objektom, če ni vpisana v zemljiški knjigi,
- idejna zasnova za objekt (na zahtevo izdajatelja soglasja),
- katastrski načrt z vrisanim predvidenim objektom (za uporabnike, ki se prvič priključujejo),
- priključno moč na uporabnikovem prevzemno-predajnem mestu,
- skupno priključno moč vseh porabnikov,
- enočrtni načrt naprav uporabnika,

- preliminarno presoj o vplivov naprav na omrežje v skladu s Prilogo 4 – Navodilo za presoj o vplivov naprav na omrežje, če se bo vgradila oprema, za katero je znano, da lahko povzroča motnje v distribucijskem omrežju (obločne peči, preše, frekvenčni pretvorniki, zahtevni motorski pogoni in podobno),
- skupno priključno moč vseh porabnikov.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek morajo končni odjemalci iz tega člena ob priključitvi posredovati zahtevane podatke za vsako posamezno napravo, če bodo:

1. priključili naprave kot porabnike z naznačenim tokom večjim od 35 A fazno za NN omrežje in 20 A fazno za SN omrežje:
  - dokument o opravljeni presoji vplivov naprav na omrežje vključno s postopkom izračuna, če v presoji ni bil udeležen distribucijski operater,
2. priključili kompenzacijsko napravo:
  - velikost in število stopenj kompenzacijske naprave
  - če je kompenzacijska naprava filtrskega tipa, tudi impedančno karakteristiko filtrske kompenzacijske naprave za vsako stopnjo ali kombinacije stopenj posebej,
  - če je kompenzacijska naprava aktivnega tipa, tudi karakteristične podatke o območju delovanja naprave ter njenih tehničnih karakteristikah.

(3) Če končni odjemalec ne dostavi podatkov iz prejšnjega odstavka, se razume, da takšnih naprav ne bo vgradil v svoj objekt. Morebitna kasnejša vgradnja takšnih naprav se šteje za spremembo tehničnih karakteristik objekta in naprav, za katere je bilo izdano Soglasje za priključitev. V tem primeru mora končni odjemalec še pred priključitvijo posredovati operaterju omrežja opravljeno presoj o naprave oziroma vseh naprav v skladu s Prilogo 4 SONDSEE, s katero ugotavlja, da po priključitvi te naprave na mestu PPM ne bo povzročal prekomernih motenj v distribucijsko omrežje.

(4) Če je zaradi kompleksnosti obravnave motenj, skladno s pogoji v Prilogi 4 – Navodilo za presoj o vplivov naprav na omrežje, v presoj o o vplivih naprav v omrežje vključen tudi distribucijski operater, mu je lastnik naprave (oziroma njegov projektant) dolžan dostaviti razširjen nabor podatkov o napravi oziroma napravah, ki vsebujejo podatke o vrsti, moči in obratovalnih karakteristikah naprave ali naprav za presoj o, ki so navedeni v Prilogi 4 – Navodilo za presoj o vplivov naprav na omrežje. Če lastnik naprave teh podatkov ne dostavi distribucijskemu operaterju, potem distribucijski operater presoj o ne more opraviti in se šteje, da lastnik naprave le-te ne bo priključil v omrežje.

80. člen

(postopek presoj e možnosti priključitve končnega odjemalca na sistem)

(1) Distribucijski operater po pridobitvi tehničnih podatkov iz prejšnjega člena opravi analizo z izračunom napetostnih razmer v vseh točkah preučevanega omrežja, z izračunom toka kratkega stika med faznim in PEN vodnikom v NN omrežju ter z izračunom tokovne obremenitve vodov in naprav v tem omrežju. Pri tem se za odklone napetosti upoštevajo meje določene v veljavni zakonodaji, ki določajo kakovost električne napetosti, za tokovno obremenitev pa tokovno obremenitev posameznih elementov vodov in naprav v omrežju v skladu s stanjem tehnike.

(2) V primeru, da vodi in naprave omrežja zdržijo predvideno tokovno obremenitev in izračunani padci napetosti v vseh točkah preučevanega omrežja:

1. ne dosežejo 90% največje vrednosti dovoljenega odklona napajalne napetosti določenega v veljavni zakonodaji, distribucijski operater pristopi k presoji vplivov motenj naprav v sistem skladno s 77. členom,
2. dosežejo ali presežejo 90% največje vrednosti dovoljenega odklona napajalne napetosti določenega v veljavni zakonodaji, distribucijski operater dodatno opravi meritve napetostnih razmer v različnih točkah omrežja (v okviru tehničnih možnosti vsaj v TP, na predvidenem mestu priključitve in z vidika napetostnih razmer v najneugodnejši točki omrežja). Po izvedenih meritvah distribucijski operater na podlagi izračunov in meritev ob upoštevanju števila obstoječih uporabnikov sistema in predvidenih novih priključitev ter urbanosti področja, na katerem se ti obstoječi in novi uporabniki nahajajo, vrste odjema, letnega časa izvajanja meritev in ostalih dejstev, ki vplivajo na meritve kakovosti napetosti v omrežju, odloči, ali je

priključitev možna, in v pozitivnem primeru pristopi k presoji vplivov motenj naprav v sistem skladno s 77. členom, v negativnem primeru pa predlaga alternativne rešitve za zagotovitev napajanja.

(3) Po opravljeni presoji vplivov motenj naprav v omrežju distribucijski operater v primeru ustreznosti naprav končnega odjemalca izda Soglasje za priključitev, v nasprotnem primeru, primeru iz druge alineje prejšnjega odstavka in v primeru tokovne preobremenitve vodov in naprav pa distribucijski operater seznani končnega odjemalca z alternativnimi rešitvami za zagotovitev napajanja, ki so v odvisnosti od zahtev končnega odjemalca in zahtev omrežja lahko:

- omejitev priključne moči končnega odjemalca,
- sprememba odcepov na transformatorju v TP,
- ojačitve obstoječega in izgradnja novega omrežja, katerih izvedba je časovno pogojena z veljavnimi razvojnimi načrti sistema, ki jih pripravlja distribucijski operater.

(4) Distribucijski operater lahko v primeru neskladja kakovosti napetosti ponudi končnemu odjemalcu sklenitev pogodbe o podstandardni kakovosti v primeru, da priključitev novega končnega odjemalca ali povečanje priključne moči obstoječega končnega odjemalca ne poslabša kakovosti napetosti obstoječim uporabnikom sistema izven dopustnih mej, ki jih določa veljavna zakonodaja.

(5) V primeru dogovora med distribucijskim operaterjem in končnim odjemalcem distribucijski operater alternativno rešitev ponovno preveri po zgornjem postopku ter v primeru tehnične ustreznosti rešitve izda Soglasje za priključitev, v nasprotnem pa na podlagi določil Energetskega zakona in teh SONDSEE izdajo Soglasja za priključitev zavrne.

(6) Ta postopek presoje možnosti priključitve končnega odjemalca na sistem se uporablja smiselno tako v NN kot v SN omrežju.

81. člen

(vsebina soglasja za priključitev za končnega odjemalca)

Soglasje za priključitev za priključitev končnega odjemalca za stalno ali začasno priključitev mora vsebovati:

- podatke o imetniku soglasja,
- opredelitev vrste nepremičnine oziroma objekta (bivalni, poslovni prostor, obrtna delavnica, industrijski objekt, ...),
- naziv in naslov (lokacijo) nepremičnine oziroma objekta,
- opredelitev, ali je priključitev za določen ali nedoločen čas,
- enotni identifikator merilnega mesta iz 190. člena teh SONDSEE,
- priključno moč na uporabnikovem prevzemno-predajnem mestu,
- določitev prevzemno-predajnega mesta,
- razvrstitev v skupino končnih odjemalcev,
- določitev nazivne napetosti na prevzemno-predajnem mestu,
- določitev nazivnega toka naprave za omejevanje toka,
- določitev priključnega mesta uporabnika na sistem in vrsto priključka,
- določitev zahtevanega faktorja moči,
- zahtevane parametre kakovosti naprav končnega odjemalca,
- podatke o parametrih sistema, na katerega se bo uporabnik priključil, tj. maksimalna kratkostična moč v razdelilni transformatorski postaji, zemeljsko stični tok in impedanca zanke kratkega stika v točki priključitve,
- čas breznapetostnega stanja pri delovanju avtomatskega ponovnega vklopa (APV),
- tehnične zahteve za opremo, ki jo je treba vgraditi ali obnoviti za izvedbo priključka,

- sistem TN ali TT distribucijskega sistema za določitev osnovnih in dodatnih ukrepov za zaščito pred električnim udarom pri uporabniku sistema,
- zaščito pred povratnim napajanjem za proizvajalce električne energije in lastnike agregatov,
- tehnične pogoje, ki obsegajo pomožne lastne vire energije, vrsto in porabnike zasilnega napajanja, prenos informacij in krmilnih signalov po distribucijskem sistemu, če končni odjemalec to zahteva oziroma obstaja prenos informacij in krmilnih signalov po sistemu,
- zahteve glede zagotavljanja ustreznega nivoja signala za daljinsko krmiljenje v sistemu,
- izvedbo, vrsto, tip in razred točnosti merilnih in krmilnih naprav ter mesto in način njihove namestitve,
- izvedbo, vrsto, tip in razred točnosti merilnih in krmilnih naprav ter mesto in način njihove namestitve za kontrolne meritve na merilnih mestih s priključno močjo 15 MW in več,
- dostop do merilno krmilnih naprav, merilnih transformatorjev, naprav za omejevanje toka, stikalne plošče in drugih naprav,
- določitev naprav za izmenjavo podatkov, če se izmenjava zahteva,
- predvideno leto ali datum priključitve,
- pri prvi priključitvi ali spremembi mesta priključitve se soglasju za priključitev priloži situacijski načrt z lokacijo mesta priključitve objekta na distribucijski sistem.

82. člen

(določitev prevzemno-predajnega mesta)

Prevzemno-predajno mesto se določi na podlagi konfiguracije omrežja, priključne moči in ostalih zahtev uporabnika navedenih v vlogi za izdajo Soglasja za priključitev. Vsakemu prevzemno-predajnemu mestu pripada eno merilno mesto z oznako, ki se določi skladno s 190. členom teh SONDSEE, in se locira praviloma na prevzemno-predajnem mestu. Sprememba lokacije merilnega mesta je možna samo zaradi spremembe tehničnih pogojev ali spremembe skupine končnih odjemalcev, pri čemer se sprememba lokacije šteje za spremembo tehničnih karakteristik objekta in naprav.

83. člen

(razvrščanje v skupine končnih odjemalcev)

(1) Uporabnik se v Soglasju za priključitev razvršča v skupine končnih odjemalcev skladno z določili tega člena na naslednji način:

1. V skupino končnih odjemalcev »Gospodinski odjem« se razvrsti prevzemno-predajno mesto, ki se vključuje v distribucijski sistem na NN nivoju, na katerem bo uporabnik uporabljal električno energijo v gospodinske namene. Za porabo v gospodinske namene se šteje poraba v stanovanjih, stanovanjskih hišah s pripadajočimi gospodarskimi poslopi, na kmetijah, v počitniških hišah (vikendih), zidanicah, čebelnjakih ipd. ... v uporabi fizične osebe, če se v teh objektih ne bo izvajala pridobitna dejavnost. Največja priključna moč za porabo energije v gospodinske namene je določena v Aktu o metodologiji za določitev omrežnine, ki ga izda AGEN. V skupino končnih odjemalcev »Gospodinski odjem« se ne razvrsti lastna raba proizvodne naprave v primeru priključne sheme PS.1, ko ni prisoten lasten odjem. V primeru priključitve po shemi PS.2 se skupina končnih odjemalcev na števcu P1 ne spremeni.

Merilne naprave morajo biti nameščene na NN nivoju.

2. V skupino končnih odjemalcev »Odjem na NN – brez merjenja moči« se razvrsti prevzemno-predajno mesto, ki se vključuje v distribucijski sistem na nivoju NN, obračunska moč pa se določa z napravo za omejevanje toka in ni razvrščeno v odjemno skupino »Gospodinski odjem«.

Merilne naprave morajo biti nameščene na NN nivoju.

3. V skupino končnih odjemalcev »Odjem na NN – z merjenjem moči« se razvrsti prevzemno-predajno mesto, ki se vključuje v distribucijski sistem na NN nivoju, obračunska moč pa se določa z merjenjem in ni razvrščeno v odjemno skupino »Gospodinjski odjem«.

Če znaša priključna moč 130 kW ali več, se priključitev izvede skladno s tehničnimi zmožnostmi na obstoječe ali ojačeno obstoječe NN omrežje ali na novi izvod iz transformatorske postaje, pri čemer je lahko novi izvod v lasti novega končnega odjemalca.

Merilne naprave morajo biti nameščene na NN nivoju, pri čemer se v primeru voda v lasti končnega odjemalca lahko namestijo na začetku tega voda.

4. V skupino končnih odjemalcev »Odjem na SN« se razvrsti prevzemno-predajno mesto, ki se vključuje v distribucijski sistem na SN nivoju, pri čemer sta pogoja za uvrstitev v to skupino minimalna priključna moč, ki znaša na 10 kV nivoju 330 kW, na 20 kV 660 kW in na 35 kV 1150 kW, in lastništvo elektroenergetske infrastrukture (minimalno transformatorska postaja SN/NN in pripadajoče NN omrežje). Če prevzemno-predajno mesto ne izpolnjuje obeh pogojev iz prejšnjega stavka, se razvrsti v skupini končnih odjemalcev »Odjem na NN – brez merjenja moči« ali »Ostali odjem na NN – z merjenjem moči«.

Če znaša priključna moč 8 MW ali več, se priključitev izvede skladno s tehničnimi zmožnostmi na obstoječi ali novi izvod iz razdelilne transformatorske postaje, pri čemer je lahko novi SN izvod v lasti novega končnega odjemalca.

Merilne naprave morajo biti nameščene na SN nivoju, pri čemer se v primeru voda v lasti končnega odjemalca lahko namestijo na začetku tega voda.

5. V skupino končnih odjemalcev »Odjem na VN« se razvrsti prevzemno- predajno merilno mesto, ki se vključuje v distribucijski sistem na VN nivoju, pri čemer sta pogoja za uvrstitev v to skupino minimalna priključna moč, ki znaša 15 MW, in lastništvo elektroenergetske infrastrukture (minimalno energetskega transformatorja s pripadajočim VN poljem ter pripadajoče SN in NN omrežje).

Merilne naprave morajo biti nameščene na VN nivoju.

(2) Če se spremeni Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine, distribucijski operater razvršča končne odjemalce skladno z veljavnim aktom AGEN.

(3) Sprememba odjemne skupine odjemalcev v okviru iste skupine končnih odjemalcev ne pomeni spremembe soglasja za priključitev in pogodbe o uporabi sistema.

84. člen

(napetost na prevzemno predajnem mestu)

Nazivna napetost na prevzemno-predajnem mestu se določi skladno z uvrstitvijo v skupine končnih odjemalcev in znaša:

1. Skupina končnih odjemalcev »Gospodinjski odjem«:
  - enofazni priklop 230 V;
  - trifazni priklop 400 V medfazno;
2. Skupina končnih odjemalcev »Ostali odjem na nizki napetosti od 0,4 kV do 1 kV – brez merjene moči«
  - enofazni priklop 230 V;
  - trifazni priklop 400 V medfazno;
3. Skupina končnih odjemalcev »Ostali odjem na nizki napetosti od 0,4 kV do 1 kV – z merjeno močjo« – trifazni priklop 400 V medfazno;
4. Skupina končnih odjemalcev »Odjem na srednji napetosti od 1 do 35 kV«
  - trifazni priklop 10 kV ali 20 kV ali 35 kV medfazno;
5. Skupina končnih odjemalcev »Odjem na visoki napetosti nad 35 kV«

– trifazni priklop

110 kV medfazno.

85. člen

(določitev priključne in obračunske moči za prevzemno predajno mesto)

Priključna moč se določi na podlagi potreb končnega odjemalca in skladno z uvrstitvijo v skupine končnih odjemalcev na naslednji način:

1. V skupinah končnih odjemalcev »Gospodinjiski odjem« in »Odjem na nizki napetosti brez merjenja moči« se določi na podlagi nazivnega toka naprave za omejevanje.

Naročena, maksimalna in minimalna priključna moč ter obračunska moč v navedenih skupinah je določena v aktu o določitvi omrežnine, ki ga izda AGEN.

2. V ostalih skupinah končnih odjemalcev, v katerih se obračunska moč določa na podlagi meritev, pa se priključna moč določi na podlagi zahteve končnega odjemalca in mora biti zaokrožena na celo število.

86. člen

(določevanje naprave za omejevanje toka)

(1) Osnovna naprava za omejevanje toka je varovalka ustrezne vrednosti nazivnega toka. Nazivni tok se določi na podlagi potrebne priključne moči pri $\cos\varphi=1$.

(2) V primeru priključitve končnega odjemalca s priključno močjo do vključno 43 kW (3×63 A) je nazivni tok naprave za omejevanje toka določen s priključno močjo in je podlaga za določitev obračunske moči.

(3) V ostalih primerih, kjer naprava za omejevanje toka ni osnova za določitev obračunske moči, se nazivni tok naprave za omejevanje toka določi na način, da je omogočen nemoten odjem zahtevane priključne moči.

(4) Na vseh novih merilnih mestih in na vseh obstoječih merilnih mestih, kjer bo oziroma je že vgrajen števec z odklopnikom, se za omejevanje toka v skupinah končnih odjemalcev iz prve točke prejšnjega člena obvezno uporablja odklopnik, ki ima funkcijo tarifnega (obračunskega) elementa. Enofazni ali trifazni tarifni odklopnik je lahko integriran v samem števcu ali dodan kot modularna izvedba, pri čemer nevtralnega oziroma zaščitnega vodnika ni dovoljeno prekinjati. Pred samim tarifnim odklopnikom mora biti v tem primeru nameščena naprava za omejevanje toka, ki ima funkcijo selektivne zaščite pri okvarah v električni inštalaciji končnega odjemalca in je ločilno mesto v primerih izvajanja meritev in preizkusov v NN omrežju za potrebe vzdrževanja in odprave okvar. Takšno funkcijo ima naprava za omejevanje tudi v primeru iz tretjega odstavka tega člena.

87. člen

(priključno mesto in vrsta priključka)

Priključno mesto končnega odjemalca na distribucijski sistem in vrsta priključka se določi na podlagi uvrstitve v skupino končnih odjemalcev in Priloge 5 - Tipizacija omrežnih priključkov.

88. člen

(prevzem navidezne moči)

Končni odjemalec sme prevzemati navidezno moč izraženo s $\tan\varphi$ v mejah med 0 in +0,32868, če s pogodbo o uporabi sistema ni drugače dogovorjeno. Če končni odjemalec ne izpolnjuje navedenega pogoja oziroma odstopanje ni pogodbeno urejeno, je dolžan na podlagi pisnega obvestila distribucijskega operaterja izvesti vse ukrepe za izpolnitev pogoja.

89. člen

(parametri sistema)

(1) Podatki o kratkostični moči, o toku zemeljskega stika, o impedanci zanke kratkega stika na mestu priključitve in času breznapetostnega stanja pri delovanju naprav za APV se določijo na podlagi stanja

sistema, obratovalnih razmer v sistemu, nastavitve zaščit in ob upoštevanju načrtovanega razvoja distribucijskega sistema.

(2) V primeru povečanja vrednosti teh parametrov preko vrednosti, ki so bile uporabljene pri izračunu in dimenzioniranju zaščite in naprav na priključku, distribucijski operater sporoči končnemu odjemalcu nove vrednosti, pri čemer je končni odjemalec dolžan svoje naprave prilagoditi na spremenjene parametre na svoje stroške.

90. člen

(tehnične zahteve za opremo priključka)

(1) Vse naprave in elementi priključka, ki jih je potrebno vgraditi v priključek, morajo izpolnjevati tehnične predpise, standarde, ki predpisujejo pogoje za tovrstne naprave in elemente, in predpisano tipizacijo distribucijskega operaterja.

(2) Za končne odjemalce s posebnimi zahtevami po kakovosti električne napetosti ali za končne odjemalce, katerih naprave motijo druge uporabnike v sistemu, kar distribucijski operater ugotavlja z ustreznimi merilnimi postopki, lahko distribucijski operater po predhodnem dogovoru s končnim odjemalcem v Soglasju za priključitev predpiše zahtevnejše rešitve zaščite in dodatne zahteve za opremo priključka.

91. člen

(tehnični pogoji)

(1) Vse naprave, ki zagotavljajo pomožno napajanje in omogočajo prenos podatkov po instalaciji objekta, morajo izpolnjevati vse zahteve predpisov in standardov za tovrstne naprave.

(2) Vključitev teh naprav mora biti izvedena tako, da je onemogočen prenos vplivov teh naprav v distribucijski sistem.

92. člen

(naprave za krmiljenje odjema)

Naprave za krmiljenje odjema in pogoji za njihovo delovanje se določijo skladno z zahtevami sistema za krmiljenje odjem, če ta na določenem območju obstaja, in Prilogo 2 - Tipizacija merilnih mest.

V.5. TEHNIČNI POGOJI ZA PRIKLJUČEVANJE PROIZVAJALCEV ELEKTRIČNE ENERGIJE

93. člen

(splošni pogoji)

(1) Pri priključevanju in obratovanju proizvajalcev električne energije do vključno 10 MW je potrebno upoštevati Prilogo 6 - Navodila za priključevanje in obratovanje proizvodnih naprav inštalirane električne moči do 10 MW (v nadaljevanju Navodila za priključevanje in obratovanje proizvodnih naprav), ki so sestavni del teh SONDSEE.

(2) Priključevanje in obratovanje proizvajalcev električne energije nad 10 MW se preuči po kriterijih iz navodil iz prejšnjega odstavka. Če je po preučitvi teh kriterijev priključitev takšnega proizvajalca električne energije nad 10 MW na distribucijsko SN omrežje možna, se priključitev na distribucijsko SN omrežje omogoči skladno s pogoji distribucijskega operaterja, v nasprotnem primeru pa priključitev na distribucijsko SN omrežje ni možna in proizvajalec lahko zaprosi za priključitev na VN omrežje skladno s pogoji sistemskega operaterja prenosnega sistema.

94. člen

(vloga za soglasje za priključitev proizvajalca)

(1) V vlogi za izdajo soglasja za priključitev morajo proizvajalci pred izdajo soglasja za priključitev posredovati naslednje obvezne splošne in tehnične podatke:

- podatke o proizvajalcu,
- identifikacijsko številko za DDV oziroma davčno številko (za fizično in pravno osebo),
- podatke o lokaciji proizvodne naprave (parcelna številka, katastrska občina, občina, vodotok),
- predvidena letna proizvodnja električne energije, ločeno za oddajo v distribucijski sistem in za lastne potrebe,
- podatke proizvodne naprave (vodotok, vrsta proizvodne naprave, skupna moč vseh generatorjev v kW, število generatorjev, število pogonskih strojev, število razsmernikov, tip vezalne sheme),
- podatke generatorja (nazivna moč v kW, vrsta, nazivna napetost v kV, nazivna frekvenca v Hz, faktor moči),
- podatke pogonskega stroja (nazivna moč v kW, vrsta),
- moč kompenzacijske naprave,
- izražen namen, da se bo proizvodna naprava uporabljala za samooskrbo,
- dokazilo o lastništvu oziroma pravici razpolaganja z nepremičnino (v oziroma na kateri je nameščen proizvodni vir) oziroma parcelo (na kateri stoji proizvodni vir), če lastništvo ni vpisano v zemljiški knjigi,
- predvideno leto priključitve,
- idejno zasnovo ali idejni projekt za proizvodno napravo, ki mora biti izdelano v skladu s predpisom, ki določa vsebino predmetne dokumentacije.

(2) Distribucijski operater lahko glede na vrsto proizvodne naprave in vgrajeno opremo zahteva dodatne podatke, če so nujni za izdajo Soglasja za priključitev.

(3) Sestavni del vloge za izdajo Soglasja za priključitev proizvodne naprave je tudi vloga za izdajo Soglasja za priključitev lastnega odjema, če ta kategorija odjema obstaja v okviru proizvodne naprave.

95. člen

(vsebina soglasja za priključitev za proizvajalca)

Soglasje za priključitev proizvajalca mora vsebovati:

- podatke o proizvajalcu (naziv, naslov),
- enotni identifikator merilnega mesta iz 190. člena teh SONDSEE,
- podatke o lokaciji proizvodne naprave (parcelna številka, katastrska občina, občina, vodotok),
- podatke proizvodne naprave (vrsta proizvodne naprave, skupna moč vseh generatorjev v kW, število generatorjev, število pogonskih strojev, število razsmernikov),
- podatke generatorja (nazivna moč v kW, vrsta, nazivna napetost v kV, nazivna frekvenca v Hz, faktor moči),
- podatke pogonskega stroja (nazivna moč v kW, vrsta),
- predvidena letna proizvodnja električne energije, ločeno za oddajo v distribucijski sistem in za lastne potrebe,
- predvideno leto pričetka obratovanja,
- moč kompenzacijske naprave,
- napetostni nivo vključitve proizvodne naprave v distribucijski sistem,
- način vključitve proizvodne naprave v distribucijski sistem,

- način obratovanja proizvodne naprave (paralelno ali/in otočno, za namen samooskrbe, ...),
- zahteve glede ločilnega mesta,
- zahteve glede priključnega mesta,
- zahteve glede prevzemno-predajnega mesta,
- razvrstitev lastne rabe (odjema) v skupino končnih odjemalcev,
- zahteve glede karakteristike jalove moči,
- tehnične zahteve za opremo, ki jo je potrebno vgraditi ali obnoviti za izvedbo priključka,
- podatke o parametrih sistema, na katerega se bo proizvajalec priključil, tj. maksimalna kratkostična moč v razdelilni transformatorski postaji, zemeljskostični tok in čas breznapetostnega stanja pri delovanju avtomatskega ponovnega vklopa (APV),
- sistem ozemljitve javnega distribucijskega sistema za določitev osnovnih in dodatnih ukrepov za zaščito pred električnim udarom pri uporabniku sistema,
- naprave za izmenjavo podatkov,
- zahteve za električno zaščito naprav in opreme proizvodne naprave,
- pri prvi priključitvi ali spremembi mesta priključitve se soglasju za priključitev priloži situacijski načrt z lokacijo mesta priključitve proizvodne naprave na distribucijski sistem.

96. člen

(način vključitve proizvodne naprave v omrežje)

Osnovni načini priključevanja generatorjev in proizvodne naprave v interno omrežje proizvajalca in načini vključevanja proizvodnih naprav v distribucijski sistem glede na moč proizvodne naprave, vrsto in napetostne nivoje generatorjev in omrežja, so določeni v Navodilih za priključevanje in obratovanje proizvodnih naprav. Vključevanje večjih elektrarn na distribucijsko omrežje je pogojeno z obvezno sinhronizacijo na strani proizvodne naprave.

97. člen

(ločilno mesto)

(1) Vsaka naprava (ali več naprav skupaj) za proizvodnjo električne energije mora imeti ločilno mesto. Ločilno mesto je naprava ali skupek naprav, ki s svojim delovanjem ščiti sistem pred škodljivimi vplivi proizvodne naprave in ščiti proizvodno napravo pred škodljivimi vplivi iz sistema. Naloga ločilnega mesta je, da hitro in zanesljivo loči proizvodno napravo od distribucijskega sistema predvsem v naslednjih primerih:

- izpad izvoda v RTP 110 kV/SN,
- KS in ZS na izvodu v distribucijskem sistemu,
- KS in ZS med generatorjem in ločilnim mestom,
- nezmožnost sistema, da sprejme energijo,
- odstopanj v višini oziroma frekvenci napetosti v sistemu,
- vzdrževanje in popravila v distribucijskem sistemu v kombinaciji z dodatnimi ukrepi za varno delo.

(2) Ločilno mesto se mora nahajati med priključnim mestom in napravo (ali napravami) za proizvodnjo električne energije in vgrajeno tako, da je dosežen njegov osnovni namen. Lokacijo ločilnega mesta določi distribucijski operater po predhodnem dogovoru s proizvajalcem v Soglasju za priključitev. Za vsako ločilno mesto je potrebno pridobiti svoje Soglasje za priključitev. Ločilno mesto mora ustrezati vsem navedenim pogojem v Navodilih za priključevanje in obratovanje proizvodnih naprav.

(3) Že vgrajene naprave za ločitev od distribucijskega sistema, ki jih običajno dobavljajo proizvajalci naprav za proizvodnjo električne energije, so lahko definirane kot ločilno mesto, če zadoščajo minimalno vsem kriterijem navedenim v Navodilih za priključevanje in obratovanje proizvodnih naprav.

98. člen

(električna zaščita na ločilnem mestu)

- (1) Ločilno mesto mora biti opremljeno z zaščitnimi napravami, ki delujejo na izklop odklopnika na ločilnem mestu.
- (2) Zaščitne naprave na ločilnem mestu obsegajo:
  - napetostne in frekvenčne zaščito,
  - nadtokovno zaščito,
  - kratkostično zaščito,
  - zemeljskostično zaščito.
- (3) Obseg in nastavitve zaščit so podrobneje določene v Navodilih za priključevanje in obratovanje proizvodnih naprav.

99. člen

(umerjanje zaščite)

- (1) Lastnik proizvodne naprave je dolžan zagotoviti umerjanje, nastavitve in preskuse delovanja zaščitnih naprav ločilnega mesta skladno z določili predpisov, Soglasjem za priključitev in navodili za obratovanje.
- (2) Zapisnik o opravljenih preskusih je sestavni del tehnične dokumentacije objekta. En izvod zapisnika mora biti dostavljen distribucijskemu operaterju.
- (3) Za periodično preizkušanje zaščitnih naprav mora lastnik proizvodne naprave poskrbeti v skladu s Pravilnikom o vzdrževanju elektroenergetskih postrojev in Navodili za vzdrževanje distribucijskega elektroenergetskega omrežja iz 58. člena teh SONDSEE.
- (4) Navedene preskuse je lastnik proizvodne naprave dolžan opraviti tudi, če proizvodna naprava iz tehničnih ali drugih razlogov več kot 6 mesecev ni obratovala, oziroma vsakokrat, ko morebitne spremembe osnovnih parametrov ali načina obratovanja vplivajo na funkcionalnost ločilnega mesta.

100. člen

(prilagoditev delovanja APV-ja na SN izvodi zaradi prisotnosti razpršenih virov na izvodu)

- (1) Različne vrste prilagoditev delovanja zaščit SN izvodov v RTP-jih zaradi prisotnosti razpršenih virov (RV) so razčlenjene po naslednjih točkah:
  - A. Brez prilagoditve, hitri in počasni APV sta aktivna.
  - B. Samo s počasnim APV-jem.
  - C. Brez APV-ja.
  - D. Samo počasni APV. Čas za počasni APV začne teči šele, ko napetost izključenega izvoda (za odklopnikom v RTP-ju na strani izvoda) pade pod 20 % nazivne napetosti.
  - E. Čas za hitri APV (0,3 s) in počasni APV začne teči šele, ko napetost izključenega izvoda (za odklopnikom v RTP-ju na strani izvoda) pade pod 20 % nazivne napetosti.
- (2) Za vse primere se upošteva minimalen oziroma pasovni odjemu na izvodu RTP-ja.
  - S_{PAS}** - najnižja poraba navidezne moči izvoda (pasovna poraba),
  - S_{I-RV}** - vsota instaliranih navideznih moči vseh razpršenih virov na izvodu.

Tabela: Prilagoditev delovanja APV-ja izvoda zaradi prisotnosti razpršenih virov

Bilanca moči izvoda	Zakasnilni čas izklopa ločilnih mest vseh RV na izvodu	Vrsta prilagoditve zaščit v RTP				
		A	B	C	D	E
$0,2 \cdot S_{PAS} \geq S_{I-RV}$	$t_z \leq 0,2 \text{ s}$	DA	DA	DA	DA	DA
$0,2 \cdot S_{PAS} \geq S_{I-RV}$	$t_z > 0,2 \text{ s}$	NE	DA	DA	DA	NE
$0,2 \cdot S_{PAS} < S_{I-RV} \leq 0,85 \cdot S_{PAS}$	$t_z \leq 0,2 \text{ s}$	NE	DA	DA	DA	DA
$0,2 \cdot S_{PAS} < S_{I-RV} \leq 0,85 \cdot S_{PAS}$	$t_z > 0,2 \text{ s}$	NE	DA	DA	DA	NE
$0,85 \cdot S_{PAS} < S_{I-RV}$	$t_z \leq 0,2 \text{ s}$	NE	pog.	DA	DA	DA
$0,85 \cdot S_{PAS} < S_{I-RV}$	$t_z > 0,2 \text{ s}$	NE	pog.	DA	DA	NE

DA prilagoditev zaščit v RTP-ju na tak način **je mogoča**,

NE prilagoditev zaščit v RTP-ju na tak način **ni mogoča**,

pog. kadar sta trenutna poraba in trenutna proizvodnja na izvodu izenačeni, takšna rešitev vedno ne zagotavlja pravilnega delovanja.

$t_z \leq 0,2 \text{ s}$ Ta pogoj je izpolnjen, če je zaščita na ločilnih mestih pri VSEH RV-jih, ki so vključeni na izvod nastavljena v skladu z Navodili za priključevanje in obratovanje proizvodnih naprav.

$t_z > 0,2 \text{ s}$ Če je na izvod vključen eden ali več RV-jev, ki nima(-jo) nastavljene zaščite ločilnega mesta v skladu s temi navodili, se smatra, da je čas izključitve večji od 0,2 s in je ta pogoj izpolnjen.

(3) Priporoča se, da se v čim več primerih stremi k temu, da je prilagoditev zaščit v RTP-ju izvedena skladno z **D** ali še bolje z **E** rešitvijo. Na ta način je obratovanje izvoda v najmanjši meri omejeno zaradi prisotnosti RV-jev na izvodu.

101. člen

(priključno mesto in vrsta priključka)

(1) Distribucijski operater določi lokacijo priključnega mesta tako, da so ob upoštevanju tehničnih zahtev skupni stroški ojačitve javnega distribucijskega sistema in izgradnje priključka najmanjši.

(2) Distribucijski operater poda v soglasju za priključitev lokacijo priključnega mesta in naslednje parametre sistema na priključnem mestu:

- nazivno napetost in frekvenco sistema
- kratkostični tok tripolnega kratkega stika s strani sistema
- maksimalni navidezni tok enopolnega zemeljskega stika na SN nivoju
- parametre ponovnega vklopa.

(3) Podatki o kratkostičnem toku, o toku zemeljskega stika, o impedanci zanke kratkega stika na mestu priključitve in času breznapetostnega stanja pri delovanju naprav za APV se določijo na podlagi stanja sistema, obratovalnih razmer v sistemu, nastavitve zaščit in ob upoštevanju načrtovanega razvoja distribucijskega sistema.

(4) Vrsta priključka za proizvodno napravo se določi na podlagi Priloge 5 - Tipizacija omrežnih priključkov.

102. člen

(tehnične zahteve za opremo priključka)

(1) Vse naprave in elementi priključka, ki jih je potrebno vgraditi v priključek, morajo izpolnjevati tehnične predpise in standarde, ki predpisujejo pogoje za tovrstne naprave in elemente.

(2) Za proizvodne naprave s posebnimi zahtevami po kakovosti električne napetosti ali za proizvodne naprave, katere lahko motijo druge uporabnike v sistemu, lahko distribucijski operater po predhodnem dogovoru z lastnikom proizvodne naprave v Soglasju za priključitev predpiše zahtevnejše rešitve zaščite in dodatne zahteve za opremo priključka.

103. člen

(meje dovoljenih motenj proizvajalcev v sistemu)

Meje dovoljenih motenj, ki jih proizvodna naprava povzroča v distribucijskem sistemu, so definirane v Navodilih za priključevanje in obratovanje proizvodnih naprav.

104. člen

(karakteristika jalove moči)

Tipizirane zahteve za karakteristiko proizvodnje jalove moči so podane v Navodilih za priključevanje in obratovanje proizvodnih naprav. Navedene karakteristike jalove moči se ne obravnavajo kot sistemska storitev, temveč kot potreben pogoj za obratovanje proizvodne naprave v distribucijskem sistemu.

105. člen

(paralelno obratovanje proizvodne naprave)

Paralelno obratovanje z distribucijskim sistemom je dovoljeno, če so v tem omrežju in na njegovih napravah normalne razmere in so obratovalni parametri omrežja (napetost, frekvenca) v okviru predpisanih vrednosti.

106. člen

(otočno obratovanje proizvodne naprave)

Distribucijski operater lahko dovoli otočno obratovanje proizvodnih naprav v primerih, ko izpolnjuje pogoje, ki so določeni za tak način obratovanja, in so za to izdelana posebna navodila za obratovanje.

V.6. MERILA ZA DELITEV STROŠKOV PRIKLJUČKOV IN TEHNIČNIH PRILAGODITEV TER OKREPITEV DISTRIBUCIJSKEGA SISTEMA IN SISTEMSKIH NAPRAV

107. člen

(stroški tehnične izvedbe priključka)

Stroški izgradnje priključka od proizvajalčevih naprav do distribucijskega sistema zajemajo:

- stroške zagotovitve projektne dokumentacije po normativih Inženirske zbornice Slovenije,
- stroške nakupa ali zagotovitve služnosti za zemljišča za izgradnjo priključka po cenitvi sodno zapriseženega cenilca,
- stroške pridobivanja upravnih dovoljenj,
- stroške same izgradnje pridobljene na podlagi tržnih cen za opremo in storitve.

108. člen

(stroški tehničnih prilagoditev in okrepitev sistema ter sistemskih naprav)

Stroški izgradnje tehničnih prilagoditev in okrepitev sistema ter sistemskih naprav zajemajo:

- stroške zagotovitve projektne dokumentacije po normativih Inženirske zbornice Slovenije,
- stroške nakupa ali zagotovitve odškodnine za zemljišča za izgradnjo tehničnih prilagoditev in okrepitev sistema ter sistemskih naprav po cenitvi sodno zapriseženega cenilca,
- stroške pridobivanja ustreznih upravnih dovoljenj,
- stroške same izgradnje pridobljene na podlagi tržnih cen za opremo in storitve.

109. člen

(delitev stroškov za priključek)

(1) Stroške za izgradnjo priključka krije investitor objekta za proizvodnjo elektrike.

(2) Če so na isti priključek priključene več kot ena proizvodna naprava, v lasti dveh ali več proizvajalcev, distribucijski operater sklene z lastnikom (lastniki) priključka pravni posel, s katerim postane lastnik priključka, le ta pa pridobi javni značaj.

(3) Če distribucijski operater s pravnim poslom od proizvajalca prevzame obstoječi priključek, se pri določitvi finančnih pogojev za prevzem obstoječega priključka upošteva amortizacijska stopnja, iz prejšnjega odstavka, kot jo uporablja AGEN za določitev upravičenih stroškov distribucijskega operaterja.

110. člen

(delitev stroškov za tehnično prilagoditev in okrepitev)

(1) Stroške za izgradnjo tehničnih prilagoditev ter okrepitev sistema in sistemskih naprav krije distribucijski operater za vse proizvajalce električne energije, ki bodo za svoje postroje za proizvodnjo električno energijo pridobili od AGEN deklaracijo za proizvodno napravo.

(2) Distribucijski operater lahko zahteva od proizvajalca električne energije, ki s svojo proizvodno napravo ne bo izpolnjeval pogojev za pridobitev deklaracije za proizvodno napravo, vračilo dela stroškov za izgradnjo tehničnih prilagoditev in okrepitev sistema ter sistemskih naprav, pri čemer se delež stroškov določi na podlagi razmerja nazivnih moči proizvodnih enot proizvajalca električne energije brez deklaracije za proizvodno napravo (ali več proizvajalcev) in ostalih zmogljivosti namenjenih distribuciji električne energije.

(3) Plačilo ustreznega dela stroškov lahko distribucijski operater zahteva od vsakega bodočega proizvajalca brez deklaracije za proizvodno napravo pred njegovo priključitvijo na tako prilagojen distribucijski sistem v vsej življenjski dobi tega prilagojenega distribucijskega sistema, pri čemer se pri določanju višine dela stroškov ob pogoju navedenega razmerja upošteva še stopnja amortizacije, kot jo uporablja AGEN za določitev upravičenih stroškov distribucijskega operaterja.

111. člen

(zavarovanje)

(1) Pred izdajo soglasja za priključitev proizvodne naprave, zaradi katere bo treba okrepiti distribucijski sistem, mora proizvajalec na zahtevo distribucijskega operaterja zagotoviti ustrezno zavarovanje, smiselno zavarovanju obveznosti iz 125. člena teh SONDSEE. Pred predložitvijo tega zavarovanja skleneta proizvajalec in distribucijski operater pogodbo, v kateri določita predviden datum priključitve, predviden obseg del na distribucijskem sistemu zaradi priključitve proizvodne naprave z oceno stroškov ter vrsto in višino zavarovanja.

(2) Vrsto zavarovanja izbere proizvajalec. Višina zavarovanja se določi v višini 100% vseh predvidenih stroškov tehničnih prilagoditev ter okrepitev sistema in sistemskih naprav v primeru ene proizvodne naprave, zaradi katere je potrebno izvesti dela na delu distribucijskega sistema, oziroma v razmerju priključne moči vseh predvidenih proizvodnih naprav, ki se bodo priključile na del distribucijskega sistema, ki ga je potrebno ustrezno preurediti.

(3) Zavarovanje lahko distribucijski operater unovči, če proizvajalec v dogovorjenem roku, o katerem se dogovorita z distribucijskim operaterjem, ne zagotovi priključitve proizvodne naprave, oziroma če proizvajalec v zakonskem roku po priključitvi na distribucijski sistem ne pridobi deklaracije o proizvodni napravi za svojo proizvodno napravo.

112. člen

(merila in kriteriji za delitev stroškov priključka za proizvodne naprave)

Distribucijski operater na svoji spletni strani objavi merila in kriterije za delitev stroškov priključkov proizvodnih naprav do 1 MW ter informativne cene za izgradnjo priključka, ki niso cene kot posledica izvajanja GJS distribucijskega operaterja.

V.7. POSTOPEK IZDAJE POGODBE O PRIKLJUČITVI

113. člen

(pogodba o priključitvi)

Po dokončnosti odločbe o soglasju za priključitev skleneta distribucijski operater in imetnik soglasja za priključitev ali njegov pooblaščenec pogodbo o priključitvi skladno z Energetskim zakonom.

Pogodba o priključitvi mora vsebovati navedbo pogodbenih strank, podatke o prevzemno-predajnem mestu (priključku), plačilne pogoje in ostala določila, s katerimi pogodbeni stranki urejata medsebojna razmerja v zvezi s priključkom, vzdrževanjem priključka in druga medsebojna razmerja, ki zadevajo priključek in priključitev.

Omrežnina za priključno moč, ki je del stroškov priključevanja na sistem, je določena v aktu AGEN o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine. Uporabnik sistema je dolžan te stroške plačati v roku, določenem v pogodbi o priključitvi.

114. člen

(nadzor nad izgradnjo priključka)

O nameravanem začetku kakršnihkoli del na priključku mora biti distribucijski operater pisno obveščen najmanj 8 dni pred začetkom del. Distribucijski operater izvaja nadzor (preverja ustreznost izvedbe, vgrajene opreme itd.) pri gradnji, spremembi in pri rekonstrukciji priključka.

Uporabnik sistema mora po končanju del posredovati distribucijskemu operaterju pisno izjavo izvajalca o skladnosti izvedenih del z zahtevami soglasja za priključitev in veljavnih predpisov.

V.8. OBVEŠČANJE KONČNEGA ODJEMALCA O NJEGOVIH PRAVICAH IN OBVEZNOSTIH V ZVEZI Z IZBIRO DOBAVITELJA TER ZASILNO IN NUJNO OSKRBO PRED PRIKLJUČITVIJO

115. člen

(obveščanje uporabnika sistema o njegovih pravicah)

Distribucijski operater pred priključitvijo na sistem in v postopku menjave lastnika merilnega mesta uporabnika sistema seznani s:

- pravicami in obveznostmi v zvezi z izbiro dobavitelja z napotilom na seznam dobaviteljev v Republiki Sloveniji, ki je objavljen na spletni strani distribucijskega operaterja,
- pravicami in obveznostmi v zvezi z zasilno oskrbo in cenikom le-te, objavljenim na spletni strani distribucijskega operaterja,
- pravicami in obveznostmi v zvezi z nujno oskrbo ter merili in kriteriji za priznanje statusa ranljivega odjemalca, objavljenim na spletni strani distribucijskega operaterja.

V.9. PRIKLJUČITEV NA DISTRIBUCIJSKI SISTEM IN POGODBA O UPORABI SISTEMA

116. člen

(vloga za priključitev in sklenitev pogodbe o uporabi sistema)

(1) Uporabnik sistema vlogo za priključitev in sklenitev pogodbe o uporabi sistema vloži po izgradnji priključka in pred začetkom odjema ali oddaje električne energije. Vloga se poda posebej za vsako prevzemno-predajno mesto, za katero je bilo izdano soglasje za priključitev.

(2) Vlogo za priključitev in sklenitev pogodbe o uporabi sistema poda imetnik soglasja za priključitev ali z njegove strani pooblaščenca oseba (vlagatelj).

117. člen

(vsebina vloge za priključitev na sistem in sklenitev pogodbe o uporabi sistema)

(1) Vlagatelj, ki se želi priključiti na sistem in/ali skleniti pogodbo o uporabi sistema, mora pri distribucijskemu operaterju vložiti pisno vlogo za priključitev in sklenitev pogodbe o uporabi sistema, ki mora vsebovati najmanj:

- podatke o prevzemno-predajnem mestu z enotnim identifikatorjem merilnega mesta ter podatke o imetniku soglasja za priključitev, ki se nanaša na to prevzemno-predajno mesto,
- podatke o pooblaščenцу, če vloge ne poda imetnik soglasja za priključitev,
- naziv in naslov prevzemno-predajnega mesta,
- predvideno količino in konično moč odjema za prevzemno-predajno mesto,
- pooblastilo imetnika soglasja za priključitev, če dostop uveljavlja pooblaščenec.

(2) Vlagatelj mora za priključitev na distribucijski sistem k vlogi priložiti:

- pravnomočno gradbeno dovoljenje (na vpogled) za objekte, za katere to zahteva zakonodaja s področja graditve,
- ustrezne služnostne pogodbe ali druga dokazila o »pravici graditi« in geodetski posnetek za celotno traso priključka,
- izjavo o ustreznosti priključka in opravljenem pregledu izgradnje priključka, če se gradi nov ali rekonstruira obstoječ priključek,
- kopija zapisnika in merilnega poročila o pregledu in preizkusu električne inštalacije izvajalca inštalacijskih del, skladno s Pravilnikom o zahtevah za nizkonapetostne električne inštalacije v stavbah (Ur.l.RS 41/2009 in 2/2012) in Tehnično smernico TSG-N-002:2013 za prvo priključitev merilnega mesta na distribucijski sistem,
- obratovalna navodila ali navodila za uporabo skladno z 14. členom teh SONDSEE,
- izjava o nastavitvi in preizkusu delovanja zaščit (za objekte in naprave za proizvodnjo električne energije),
- za obstoječo proizvodno napravo, ki bo priključena pod pogoji samooskrbe, dokazilo o razveljavitvi odločbe o podpori ali izjavo, da z dnem priključitve ni več vključena v podporno shemo.

(3) Vlagatelj mora za sklenitev pogodbe o uporabi sistema k vlogi priložiti kopijo pogodbe o dobavi elektrike ali pogodbe o samooskrbi, iz katere morajo biti razvidni:

- podatki o dobavitelju (firma),
- podatek, da sta se dobavitelj in uporabnik sistema dogovorila, da dobavitelj plačuje uporabo sistema za prevzemno-predajno mesto, ki je predmet vloge, oziroma da uporabo sistema plačuje uporabnik sistema,
- podatki o prevzemno predajnem mestu z enotnim identifikatorjem merilnega mesta, na katerega se nanaša pogodba o dobavi ali pogodba o samooskrbi,
- podpis obeh pogodbenih strank,

- če uporabnik sistema ni imetnik soglasja za priključitev, mora predložiti soglasje imetnika soglasja za priključitev, s katerim se uporabniku sistema dovoljuje, da odjema ali oddaja električno energijo preko njegovega prevzemno-predajnega mesta. V primeru merilnega mesta za skupno rabo v objektu, ki ima več stanovanjskih ali poslovnih enot in so v lasti večih lastnikov, ali v primeru solastnine ali skupne lastnine posamezne stanovanjske ali poslovne enote v objektu, se sklenitev pogodbe o uporabi sistema šteje kot posel rednega upravljanja (obratovanje in vzdrževanje) v smislu stvarnopravnega zakonika oziroma stanovanjskega zakona,
- vlogo uporabnika sistema za evidentiranje naslova za pošiljanje pošte, ko ta želi prejemati vso pošto povezano z merilnim mestom na naslov naveden v vlogi.

118. člen

(postopek pregleda priključka in priključitev na distribucijski sistem)

(1) Po prejemu popolne vloge in njenem pregledu distribucijski operater preveri skladnost izvedbe priključka s predmetnimi predpisi, tipizacijami, pogoji predpisanimi v izdanem soglasju za priključitev in s projektno dokumentacijo. Če priključek ne izpolnjuje vseh pogojev za priključitev ali če gre za odstopanje od pogojev, določenih v predmetnih predpisih, tipizacijah, soglasju za priključitev in projektni dokumentaciji, distribucijski operater pred priključitvijo in prevzemom merilnega mesta evidentira pomanjkljivosti in v pisni obliki naloži uporabniku izvedbo dodatnih ukrepov za odpravo pomanjkljivosti. Po odpravi vseh pomanjkljivosti distribucijski operater izvede ponovni pregled priključka in merilnega mesta ter v primeru izpolnjevanja vseh pogojev izvede priključitev in s tem omogoči uporabniku začetek odjema ali oddaje električne energije.

(2) Pred izvedbo priključitve distribucijski operater lahko na podlagi posebne vloge za začasen priklop omogoči uporabniku oziroma njegovemu izvajalcu elektroinštalacij časovno omejen priklop na distribucijski sistem do maksimalno 7 dni za potrebe izvedbe funkcionalnih ali zagonskih preizkusov in meritev inštalacij in naprav uporabnika. Za varnostne ukrepe v objektu uporabnika v času teh preizkusov je odgovoren izvajalec elektroinštalacij.

119. člen

(pogodba o uporabi sistema)

Distribucijski operater in lastnik merilnega mesta na podlagi popolne vloge skleneta pogodbo o uporabi sistema pred pričetkom oddaje ali odjema električne energije v ali iz distribucijskega sistema ali ob spremembi parametrov pogodbe o uporabi sistema. Distribucijski operater lahko zavrne dostop do distribucijskega sistema zaradi razlogov, ki so navedeni v določbah Energetskega zakona. Distribucijski operater lahko zavrne sklenitev pogodbe o uporabi sistema tudi v primeru, če niso izpolnjeni pogoji za plačevanje uporabe sistema s strani dobavitelja, pa je to vlagatelj navedel v vlogi. V tem primeru se pogodba o uporabi vseeno lahko sklene, če vlagatelj tako zahteva, vendar pa se s to pogodbo ne posega v način zaračunavanja in plačevanja uporabe sistema, kot je to urejeno v teh SONDSEE (zaračunavanje s strani distribucijskega operaterja).

120. člen

(vsebina pogodbe o uporabi sistema)

Pogodba o uporabi sistema mora vsebovati najmanj:

- navedbo pogodbenih strank (ime priimek, naziv pravne osebe, naslov in pošta, ID za DDV ali davčna št. uporabnika sistema)
- številko izdaje soglasja za priključitev,
- naziv in naslov merilnega mesta ter podatki o merilnem mestu z enotnim identifikatorjem merilnega mesta, na katerega se nanaša pogodba o uporabi sistema,
- podatek o načinu prevzema in oddaje električne energije prevzemno predajnega mesta (odjem, proizvodnja, kombinirano -odjem in proizvodnja na enem MM, samooskrba),
- podatek o priključni moči prevzema in oddaje,

- datum sklenitve in veljavnost pogodbe o uporabi sistema ter pogoje podaljšanja pogodbe v primeru soglasja za priključitev za določen čas (podaljšanje soglasja za priključitev ali odklop brez predhodnega obvestila),
- obvezo medsebojnega obveščanja v primeru spremembe imena, naziva, prebivališča (sedeža) in drugih podatkov iz pogodbe,
- določitev vrste in načina pošiljanja obvestil uporabniku sistema,
- seznanitev uporabnika sistema z možnostjo, da lahko zahteva prejem obvestil na naslov, ki ni enak naslovu pogodbene stranke,
- seznanitev z možnostjo nujne in zasilne oskrbe,
- seznanitev s posledicami, ki jih ima odpoved ali iztek pogodbe o dobavi,
- način plačevanja omrežnine in seznanitev s plačilnimi pogoji,
- dostopnost informacij o cenah za omrežnino in prispevkih,
- pravico in način odstopa od pogodbe,
- način razreševanja sporov.

121. člen

(prenehanje veljavnosti pogodbe o uporabi sistema)

(1) Pogodba o uporabi sistema preneha veljati, če:

- uporabnik sistema z 8 dnevni odpovedni rokom pisno obvesti distribucijskega operaterja, da odstopa od pogodbe o uporabi sistema, in ga seznani s pravicami in obveznostmi za ponovni priklop,
- distribucijski operater odstopi od pogodbe o uporabi sistema v primeru, da v 30 dneh od izvedenega odklopa niso odpravljeni razlogi za odklop iz 151. in 152. člena Energetskega zakona in ni podana zahteva za ponovni priklop. Distribucijski operater v tem primeru z dnem demontaže merilne naprave pisno odpove pogodbo o uporabi sistema, uporabnika seznani s pravicami in dolžnostmi ter prepreči samovoljni priklop.

(2) Distribucijski operater v obeh primerih evidentira odstop od pogodbe v enotnem registru merilnih mest na datum odklopa merilnega mesta.

(3) Obrazec za odstop od pogodbe o uporabi sistema in odklop na zahtevo uporabnika sistema mora vsebovati najmanj:

- podatke o prevzemno-predajnem mestu z enotnim identifikatorjem merilnega mesta,
- naziv in naslov prevzemno-predajnega mesta,
- podatke o uporabniku sistema,
- identifikacijsko številko za DDV oziroma davčno številko uporabnika sistema,
- seznanitev s pravicami in obveznostmi za ponovni priklop.

(4) Vloga za odstop od pogodbe o uporabi sistema in odklop distribucijski operater objavi na svoji spletni strani.

122. člen

(obveščanje o spremembah podatkov in o morebitnih okvarah na priključku)

(1) Uporabnik je dolžan pisno obvestiti distribucijskega operaterja o vsaki spremembi imena (firme), naziva, prebivališča (sedeža) in drugih podatkov, potrebnih za obračun omrežnine in prispevkov in sicer najpozneje v osmih dneh po nastali spremembi.

(2) Če uporabnik ne upošteva določil iz prvega odstavka tega člena, mu distribucijski operater zaračuna stroške, ki mu jih uporabnik s takšnim ravnanjem povzroči.

(3) Uporabnik mora takoj obvestiti distribucijskega operaterja o okvari na svojih elektroenergetskih napravah, zlasti o okvari, ki lahko povzroči motnje v distribucijskem sistemu ali ogrozi varnost ljudi in premoženja.

VI. RAZMERJA MED UDELEŽENCI NA TRGU ENERGIJE (ELEKTROOPERATERJI, OPERATER TRGA, DOBAVITELJI, ODJEMALCI, PROIZVAJALCI, IZVAJALCI ENERGETSKIH STORITEV)

VI.1. REGISTRACIJA DOBAVITELJA PRI DISTRIBUCIJSKEM OPERATERJU

123. člen

(postopek registracije)

(1) Vsak dobavitelj mora distribucijskemu operaterju posredovati svoje podatke pred pričetkom opravljanja dejavnosti dobave električne energije.

(2) Dobavitelj mora posredovati naslednje podatke:

- podatki o dobavitelju (izpisek iz registra, naslov, sedež, davčna in matična številka),
- dokazilo, da je vključen v bilančno skupino (objava v bilančni shema ali potrdilo organizatorja trga),
- elektronski naslov, na katerega distribucijski operater pošilja vse podatke, skladno z določili teh SONDSEE,
- kontaktna oseba.

(3) Distribucijski operater na spletni strani objavi seznam registriranih dobaviteljev, ki vsebuje naziv, obdobje in javno dostopno spletno stran dobavitelja.

124. člen

(pogodba o plačilu omrežnine in prispevkov s strani dobavitelja)

(1) Če dobavitelj želi za posamezna prevzemno-predajna mesta plačevati omrežnino in prispevke, skladno s četrtem odstavkom 114. člena EZ-1, sklene z distribucijskim operaterjem pogodbo o plačevanju omrežnine in prispevkov. Dobavitelj električne energije plačuje omrežnino in prispevke za vsa tista prevzemno-predajna mesta, za katera je to zahteval.

(2) Pogodba o plačilu omrežnine in prispevkov mora vsebovati najmanj:

- obveznost distribucijskega operaterja, da dobavitelju posreduje obračunske podatke za prevzemno-predajna mesta, za katera dobavitelj to zahteva in ima dobavitelj sklenjene pogodbe o dobavi z uporabniki sistema,
- obveznost distribucijskega operaterja, da izstavi račun za omrežnino in prispevke za prevzemno-predajna mesta iz prejšnje alineje,
- pravice in obveznosti dobavitelja, ki morajo biti dogovorjene med uporabnikom sistema in dobaviteljem v zvezi z izstavitvijo enotnega računa,
- roke za izstavitvev in plačilo računov,
- zavarovanje plačila,
- trajanje pogodbenega razmerja,
- pravico in način odstopa od pogodbe,
- datum sklenitve,
- način reševanja sporov.

125. člen

(zavarovanje obveznosti)

(1) Dobavitelj mora zavarovati plačilo omrežnine in prispevkov na enega izmed naslednjih načinov zavarovanja:

- z nepreklicno, brezpogojno bančno garancijo na prvi poziv brez protesta, izdano s strani prvovrstne banke,
- garantno pismo zavarovalnice enake kvalitete, primerljive bančni garanciji iz prejšnje alineje,
- polog gotovine.

(2) Obliko in višino zavarovanja za plačilo omrežnine in prispevkov določita distribucijski operater in dobavitelj v pogodbi iz 124. člena na osnovi letnih obračunanih količin. Višina zavarovanja se določi v pogodbi, in sicer na dva načina:

- z določitvijo zneska zavarovanja plačila iz količin 75 dnevne obračunane omrežnine in prispevkov in trenutno veljavnih cen veljavnih v mesecu, za katerega se določi višina zavarovanja, z zapadlostjo akontacijskega računa deseti dan v mesecu za pretekli mesec ali
- z določitvijo zneska zavarovanja plačila iz količin 90 dnevne obračunane omrežnine in prispevkov, z zapadlostjo akontacijskega računa osemnajsti dan v mesecu za pretekli mesec.

(3) Zavarovanje velja za obdobje najmanj dvanajstih mesecev. Če se zadnji povprečni trimesečni obseg prometa poveča ali zmanjša za dvajset odstotkov, dobavitelj predloži distribucijskemu operaterju nov instrument zavarovanja iz prejšnjega odstavka v osmih delovnih dneh po prejemu zahteve distribucijskega operaterja.

(4) Instrument zavarovanja mora biti unovčljiv vsaj trinajst mesecev po podpisu pogodbe iz 124. člena.

(5) Prehod iz 75-dnevne osnove obračunane omrežnine in prispevkov za določitev zneska zavarovanja na 90-dnevni ali obratno je mogoč ob zahtevku distribucijskega operaterja za izdajo zavarovanja plačila.

VI.2. PLAČEVANJE OMREŽNINE IN PRISPEVKOV S STRANI UPORABNIKA SISTEMA ALI DOBAVITELJA

126. člen

(zaračunavanje in plačevanje omrežnine in prispevkov)

Distribucijski operater izvaja zaračunavanje in plačevanje uporabe sistema na način, določen v pogodbi o uporabi sistema, Energetskem zakonu, podzakonskih predpisih, ki urejajo plačevanje uporabe sistema, in teh SONDSEE.

127. člen

(plačevanje omrežnine in prispevkov s strani končnega odjemalca)

(1) Končni odjemalec mora poravnati račun za omrežnino in prispevke v roku, ki je naveden na izstavljenem računu. Plačilni rok za plačilo omrežnine in prispevkov je določen z aktom, ki ureja področje omrežnine in katerega izda AGEN.

(2) Če končni odjemalec ne plača zapadlega računa v roku, mu distribucijski operater zaračuna strošek opomina, morebitne zakonite zamudne obresti na zapadli znesek obračuna in stroške izterjave.

128. člen

(plačevanje omrežnine in prispevkov s strani tretje osebe)

(1) Lastnik merilnega mesta lahko z vlogo od distribucijskega operaterja zahteva, da bo namesto njega stroške omrežnine in prispevkov plačevala pooblaščen tretja oseba (plačnik), ki s tem soglaša.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka distribucijski operater račune za omrežnino in prispevke izdaja neposredno tej tretji osebi. V vsakem primeru je lastnik merilnega mesta subsidiarno odgovoren za plačilo omrežnine in prispevkov ter oskrb SODO.

129. člen

(plačevanje omrežnine in prispevkov s strani dobavitelja)

Končni odjemalec in dobavitelj se lahko dogovorita, da bo namesto končnega odjemalca stroške omrežnine in prispevkov plačeval dobavitelj. Dobavitelj lahko za končnega odjemalca plačuje omrežnino in prispevke ob izpolnjenih pogojih iz 124. in 125. člena teh SONDSEE.

130. člen

(obveznost plačila omrežnine in prispevkov ob spremembi dobavitelja)

Z dnem izvedbe menjave dobavitelja za merilno mesto, za katero je dobavitelj plačeval omrežnino in prispevke, prenehajo obveznosti dosedanjega dobavitelja za plačilo omrežnine in prispevkov nastalih po izvedeni menjavi dobavitelja.

131. člen

(delno plačevanje računa oskrb SODO)

Če končni odjemalec, ki je oskrbovan z električno energijo pod pogoji oskrb SODO, ne plača računa za oskrbo SODO v celoti, se šteje, da je z delnim plačilom sorazmerno pokrtil stroške omrežnine in prispevkov ter električne energije.

132. člen

(sprememba načina zaračunavanja omrežnine in prispevkov)

Sprememba načina zaračunavanja omrežnine in prispevkov se izvede:

- na zahtevo dobavitelja, ki je dogovorjena s končnim odjemalcem, na ločene ali skupne bremenitve, ali
- z menjavo dobavitelja ali spremembo plačnika na ločene ali skupne bremenitve, ali
- ob sklenitvi pogodbe med distribucijskim operaterjem in dobaviteljem o medsebojnih pravicah in obveznostih na skupne bremenitve, ali
- zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti iz pogodbe med distribucijskim operaterjem in dobaviteljem o medsebojnih pravicah in obveznostih na ločene bremenitve, ali
- na zahtevo dobavitelja za odpoved pogodbe med distribucijskim operaterjem in dobaviteljem o medsebojnih pravicah in obveznostih in s tem prehoda dobavitelja na zaračunavanje omrežnine in prispevkov ločeno od električne energije na ločene bremenitve.

133. člen

(sprememba zaračunavanja omrežnine in prispevkov zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti)

V primeru prehoda na ločeno zaračunavanje omrežnine in prispevkov zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti iz pogodbe med distribucijskim operaterjem in dobaviteljem o medsebojnih pravicah in obveznostih distribucijski operater po predhodnem pisnem obvestilu odstopi od pogodbe na prvi dan v mesecu, če dobavitelj ne izpolni svojih obveznosti iz obvestila o odstopu od pogodbe.

134. člen

(obveščanje končnega odjemalca o spremembi zaračunavanja omrežnine in prispevkov)

Distribucijski operater obvesti končnega odjemalca o prehodu na ločeno zaračunavanje omrežnine in prispevkov zaradi 4. in 5. alineje prvega odstavka 132. člena teh SONDSEE na prvem izdanem računu za omrežnino in prispevke. Ob tem distribucijski operater seznani končnega odjemalca tudi z možnostjo menjave dobavitelja in izbiri med pri distribucijskemu operaterju registriranimi dobavitelji, ki mu bodo na osnovi pogodbenega razmerja z distribucijskim operaterjem obveznosti za porabljeno energijo in omrežnino ter prispevke lahko zaračunavali na skupnem računu.

135. člen

(pridobitev odčitka)

(1) Distribucijski operater pridobi odčitek ob spremembi načina zaračunavanja omrežnine in prispevkov skladno s 256. členom teh SONDSEE.

(2) V primeru iz 4. alineje prvega odstavka 132. člena teh SONDSEE distribucijski operater:

- datira odčitek na dan odpovedi pogodbe, če le-ta ni pridobljen na dan odpovedi pogodbe,
- oceni številčno stanje na osnovi zadnje povprečne dnevne porabe in števila dni na dan odpovedi pogodbe, če ni uspel pridobiti odčitka sam ali ga dobavitelj ni sporočil.

(3) Distribucijski operater pridobi odčitek ob spremembi načina zaračunavanja omrežnine in prispevkov na zahtevo dobavitelja zaradi iz 1., 2., 3. in 5. alineje prvega odstavka 132. člena teh SONDSEE skladno s 256. členom teh SONDSEE ali na podlagi naročila dobavitelja plačljive storitve izvedbe pridobitve odčitka z obiskom na merilnem mestu.

VI.3. ENOTNI REGISTER MERILNIH MEST

136. člen

(vodenje zbirk podatkov o uporabnikih)

Distribucijski operater skladno z Zakonom o varovanju osebnih podatkov zbira in vodi le tiste zbirke osebnih in drugih podatkov uporabnikov, ki jih nujno potrebuje za svojo delovanje in imajo podlago v zakonu ali pogodbenih določilih.

137. člen

(obveznost sporočanja podatkov)

(1) Uporabnik sistema oziroma njegov pooblaščenec mora distribucijskemu operaterju posredovati vse podatke, ki jih ta potrebuje za vodenje evidenc oziroma obveznih zbirk podatkov.

(2) Uporabnik sistema oziroma njegov pooblaščenec mora distribucijskemu operaterju sporočiti vse spremembe in vsa dejstva, povezana s temi podatki. Spremembe mora sporočiti najkasneje v 8 dneh od nastale spremembe, drugače distribucijskemu operaterju in ostalim udeležencem trga odgovarja za vso škodo, ki nastane zaradi opustitve te dolžnosti.

(3) Distribucijski operater vse prejete pravilne, popolne in pravočasne podatke ter njihove spremembe vnese v enotni register merilnih mest najkasneje v 5 dneh.

138. člen

(vsebina enotnega registra merilnih mest)

(1) Enotni register merilnih mest distribucijskega operaterja vsebuje najmanj naslednje podatke:

- Enotni identifikator merilnega mesta: GS1 koda distribucijskega operaterja, ki je določena v 190. členu,
- Naziv oziroma ime distribucijskega območja,
- Številka soglasja za priključitev,
- Naziv in naslov MM,
- Datum zadnje spremembe enotnega registra merilnih mest za merilno mesto,
- Vse podatke (ime oziroma firma, naslov, davčna ali matična številka oziroma EMŠO) o imetniku soglasja za priključitev,
- Vse podatke (ime oziroma firma, naslov, davčna ali matična številka oziroma EMŠO) o končnem odjemalcu ali proizvajalcu na tem merilnem mestu,
- Naslov za pošiljanje pošte, elektronski naslov in telefonska številka končnega odjemalca ali proizvajalca,
- Tip merilnega mesta (odjem, proizvodnja, kombinirano).
- Stanje merilnega mesta (priklopljeno, priklopljeno-gradbeni priklop, v gradnji, odklopljeno, demontirano...),
- Tip oziroma vrsta merilne naprave, podatek, ali omogoča registracijske meritve in podatek, ali omogoča daljinski zajem podatkov,
- Dostopnost merilnega mesta,
- Priključna moč,
- Obračunska moč,
- Odjemna skupina z napetostnim nivojem, načinom priključitve in vrsto odjema,
- Velikost omejevalca toka,
- Frekvenca odčitavanja števca (letni/mesečni),
- Mesec obračuna pri merilnih mestih z letno frekvenco odčitavanja,
- Vrsta tarife za obračun omrežnine (enotarifni/dvotarifni/tritarifni ...),
- Obratovalne ure,
- Povprečna dnevna poraba,
- Zaračunavanje dodatnih izgub (da/ne),
- Odstotek dodatnih izgub in datum, od kdaj se ta odstotek zaračunava,
- Oprostitev prispevka OVE+SPTE (da/ne) in datum uveljavitve oprostitve,
- Samooskrba (da/ne) in datum uveljavitve samooskrbe,
- Pretekla poraba: mesečni obračunski podatki za KT/VT/MT/ET za vsaj 12 mesecev oziroma časovno vrsto petnajst minutnih podatkov odjemov v primeru merilnega mesta, ki je opremljeno z merilno napravo za petnajst minutno registracijo meritev odjema,
- Evidentirani dobavitelj za prevzeto oddano električno energijo ter obdobje dobave,
- Vse podatke (ime oziroma firma, naslov, davčna ali matična številka oziroma EMŠO) o osebi, ki je zavezanec za plačilo stroškov omrežnine in prispevkov.

(2) Uporabnik sistema oziroma njegov pooblaščenec (dobavitelj) ima pravico do vpogleda v evidence oziroma zbirke podatkov, ki jih vodi distribucijski operater in se nanašajo na uporabnika sistema, ki zahteva vpogled.

139. člen

(obveščanje dobavitelja)

(1) Distribucijski operater mora o vseh spremembah na merilnem mestu, ki vplivajo na obračun omrežnine in prispevkov, obvestiti dobavitelja tega merilnega mesta najkasneje v osmih dneh po realizirani spremembi v enotnem registru merilnih mest na elektronski način, skladno z 198. členom teh SONDSEE.

(2) V primeru odklopa od sistema ali zamenjave pripadnosti dobavitelja merilnega mesta distribucijski operater dosedanjemu dobavitelju sporoči to spremembo iz enotnega registra merilnih mest. S tem sporočilom dosedanjemu dobavitelju preneha možnost vpogleda v enotni register merilnih mest za to merilno mesto.

VII. MERJENJE ELEKTRIČNE ENERGIJE

VII.1. IZVAJANJE MERJENJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

140. člen

(obveznost uporabnika sistema in distribucijskega operaterja glede merilnih naprav)

(1) Stroške nakupa, namestitve števcov in pripadajoče merilne opreme ob prvi namestitvi uporabnik sistema plača distribucijskemu operaterju na podlagi cenika storitev distribucijskega operaterja, ki niso zajete v omrežnini in ga potrdi AGEN.

(2) Stroške vzdrževanja števcov električne energije in pripadajoče merilne opreme ter njihovo nadomestitev po izteku življenjske dobe nosi distribucijski operater.

141. člen

(dostopnost merilnih naprav)

Merilne naprave morajo biti vgrajene v ustrezni priključno merilni omarici na vidnem in za uporabnika ter od distribucijskega operaterja pooblaščenim osebam stalno dostopnem mestu. Točno mesto vgradnje določi distribucijski operater v soglasju za priključitev.

142. člen

(zaščitenost merilnih naprav pred nepooblaščenimi posegi)

(1) Števci, merilni transformatorji, stikalne ure, naprave za omejevanje toka, komunikacijske naprave, stikalne plošče in druge naprave pri uporabniku sistema, preko katerih se lahko vpliva na pravilnost merjenja in obračuna električne energije, morajo biti opremljeni z varnostno plombo distribucijskega operaterja in zaklenjene s ključavnico distribucijskega operaterja.

(2) V primeru poškodbe varnostne plombe distribucijskega operaterja ali odklenitve ključavnice merilne omarice s strani nepooblaščen osebe lahko distribucijski operater na stroške uporabnika sistema izvede dodatne ukrepe za preprečitev nepooblaščenih posegov ali zahteva prestavitev merilnega mesta na drugo lokacijo.

143. člen

(obveščanje o poškodbah in drugih spremembah na merilnih napravah)

(1) Uporabnik sistema je dolžan obvestiti distribucijskega operaterja takoj, ko ugotovi poškodbo ali izgubo merilnih, krmilnih ali komunikacijskih naprav, nepravilno delovanje teh naprav, odstranitev varnostne plombe ali poškodbe merilno-priključnih omaric, nameščenih pri uporabniku sistema.

(2) Distribucijski operater je dolžan najkasneje v 8 dneh po prejemu obvestila odpraviti pomanjkljivosti iz prejšnjega odstavka.

(3) Vsaka poškodba varnostne plombe na napravah, preko katerih se lahko vpliva na količino izmerjene električne energije in naprave niso dostopne z javnih ali skupnih površin, se obravnava kot neupravičeni odjem, če uporabnik sistema o morebitni nenamerni poškodbi varnostne plombe ne obvestiti distribucijskega operaterja.

144. člen

(pregled merilnih naprav)

(1) Distribucijski operater ima pravico preveriti ustreznost merilnih naprav pred njihovo uporabo in po presoji na lastne stroške opraviti občasne tehnične nadzore teh naprav, skladno z določbami 185., 187. in 188. člena teh SONDSEE.

(2) Uporabnik sistema lahko od distribucijskega operaterja zahteva nadzorni pregled obračunskih merilnih naprav, če sumi, da nepravilno registrirajo prevzem ali oddajo električne energije oziroma moči. Če se pri nadzornem pregledu ugotovi, da so imele obračunske merilne naprave pri registriranju prevzema ali oddaje električne energije napake, večje od tistih, kot bi jih po veljavnih predpisih smele imeti, distribucijski operater krije stroške za njihovo demontažo, pregled in umerjanje ter ponovno montažo, v nasprotnem primeru pa uporabnik sistema, ki je pregled zahteval.

145. člen

(obveščanje o zamenjavi merilnih naprav)

(1) Distribucijski operater je dolžan obvestiti uporabnika sistema o predvidenem terminu začasnega odklopa zaradi zamenjave merilnih naprav skladno z 203. členom teh SONDSEE, ki podrobneje ureja način in postopek predvidenih začasnih odklopov.

(2) Distribucijski operater je dolžan v roku 8 dni po opravljeni zamenjavi merilnih naprav na merilnem mestu zamenjavo ustrezno evidentirati in o tem pisno obvestiti uporabnika sistema na, s pogodbo o uporabi sistema dogovorjen naslov, in dobavitelja, če gre za spremembo načina merjenja. Uporabnik lahko v roku 21 dni po opravljeni zamenjavi zahteva vpogled v zamenjano merilno napravo, da preveri pravilnost odčitkov.

(3) Distribucijski operater je dolžan voditi ustrezno evidenco o vseh spremembah in zamenjavah merilnih naprav, ki se nanašajo na posamezno merilno mesto, skladno s 189. členom teh SONDSEE.

146. člen

(sumarne meritve na eni lokaciji)

Uporabnik, ki se na eni lokaciji napaja preko več prevzemno-predajnih mest in ima več merilnih mest ter želi urediti sumarno merjenje električne energije in konične moči, mora merilna mesta opremiti skladno z 73. členom teh SONDSEE in tehničnimi zahtevami, ki jih v soglasju za priključitev določi distribucijski operater.

147. člen

(nepravilno merjenje brez krivde uporabnika)

(1) Če distribucijski operater ugotovi, da so zaradi okvar ali napak brez krivde uporabnika merilne naprave nepravilno merile obračunske količine, distribucijski operater na podlagi razpoložljivih podatkov določi izpadlo meritev za čas od zadnjega umerjanja merilne naprave, vendar za največ 12 mesecev nazaj od dneva ugotovitve nepravilnosti. Za uporabnike sistema s priključno močjo 15 MW in več v primeru izpada ali okvare glavnih merilnih naprav se izpadle merilne količine določijo na podlagi kontrolnih meritev.

(2) Ob nepravilni meritvi moči se ta določi posredno, na podlagi izmerjene električne energije in povprečnih obratovalnih ur.

(3) Distribucijski operater izvede poračun na način iz prvega odstavka tega člena določenih nepravilno merjenih količin skladno s 152. členom teh SONDSEE.

148. člen

(določitev količin, ko se uporabnik ne strinja z načinom določitve nepravilno merjenih količin)

- (1) Če se uporabnik sistema ne strinja z določitvijo obračunskih količin iz prejšnjega člena, se popravek izvede tako, da se vrednosti količin za obdobje, v katerem posamezne merilne naprave niso pravilno merile, določi na podlagi srednjih vrednosti posameznih količin v zadnjem obračunskem obdobju pred nastankom okvare in prvim obračunskim obdobjem po odpravi okvare, vendar za največ 12 mesecev nazaj od dneva ugotovitve nepravilnosti.
- (2) Distribucijski operater izvede poračun na način iz prvega odstavka tega člena določenih nepravilno merjenih količin skladno s 152. členom teh SONDSEE.

149. člen

(popravek registriranih količin pri dvotarifnem merjenju)

Pri uporabnikih z dvotarifnim merjenjem in dvotarifnim obračunom električne energije v primeru pravilno izmerjenih, vendar s strani distribucijskega operaterja ugotovljenih napačno registriranih količin po tarifah brez krivde uporabnika, distribucijski operater izvede popravek obračunskih količin, po tarifah na osnovi razmerja porabe v višji in manjši tarifi v zadnjem pravilnem obračunskem obdobju, v skladu s 152. členom teh SONDSEE, za največ 12 mesecev nazaj od dneva ugotovitve nepravilnosti. Če tak način ni mogoč, se uporabi razmerje količin med višjo in manjšo tarifo vseh obračunanih merilnih mest za posamezno odjemno skupino za omrežnino, izračunano za obdobje preteklega koledarskega leta, ki ga distribucijski operater objavi na svoji spletni strani.

150. člen

(ročno odčitavanje merilnih podatkov)

- (1) Uporabnik sistema je dolžan omogočiti distribucijskemu operaterju brezplačen in neoviran dostop do merilnih naprav zaradi odčitavanja stanja električnega števec in vzdrževanja merilnih naprav in merilnega mesta.
- (2) Če distribucijski operater ni mogel odčitati stanja števec električne energije, mu je uporabnik sistema dolžan na podlagi njegovega obvestila javiti pravilen odčitek skladno z določbami teh SONDSEE in v roku, ki ga določi distribucijski operater in ne sme biti krajši od 3 delovnih dni.
- (3) Če uporabnik sistema ni omogočil dostopa do merilnih naprav ali če je dostavil napačne odčitke, lahko distribucijski operater ukrepa v skladu z drugim odstavkom 142. člena teh SONDSEE.
- (4) Če ni možno izvesti nobenega od naštetih ukrepov iz drugega odstavka 142. člena teh SONDSEE, distribucijski operater takšno merilno mesto prepozna kot nedostopno in ravna skladno z 208. členom teh SONDSEE.

151. člen

(ravnanje v primeru napačnih ali manjkajočih odčitkov)

- (1) Če distribucijski operater pri rednem ali izrednem odčitavanju ugotovi, da so pisno sporočeni mesečni odčitki s strani uporabnika sistema napačni, distribucijski operater obračunske podatke, ki so izdelani na osnovi napačnih odčitkov uporabnika sistema, stornira in obračune izdela na osnovi pridobljenega odčitka. V primeru, ko uporabnik sistema zagotavlja mesečne odčitke in mesečnega odčitka ni zagotovil pravočasno, distribucijski operater izdela obračune na osnovi povprečne dnevne porabe in števila dni v predhodnem obračunskem obdobju.
- (2) V primeru, ko sporočen odčitek odstopa od povprečne dnevne porabe, se sporočen odčitek zavrne, razen v primeru, ko dobavitelj posreduje odčitek v presojo in potrditev distribucijskemu operaterju skupaj z navedbo razloga za odstopanje. Dobavitelj je odgovoren za pravilnost sporočenih odčitkov.

152. člen

(izvedba poračuna električne energije, omrežnine in prispevkov)

(1) V primeru, da za merilno mesto, za katero se izvaja poračun po 147. ali 148. členu teh SONDSEE, omrežnino in prispevke zaračunava distribucijski operater dobavitelju, poračun nepravilno izmerjene ali registrirane dobavljene električne energije ter omrežnine in prispevkov opravi dobavitelj. V primeru, da omrežnino in prispevke zaračunava distribucijski operater končnemu odjemalcu, poračun omrežnine in prispevkov izvede distribucijski operater, poračun porabljene električne energije pa dobavitelj.

(2) V primeru, da dobavitelj ne želi opraviti poračuna porabljene električne energije, poračun porabljene električne energije, omrežnine in prispevkov opravi distribucijski operater. Dobavitelj mora distribucijskemu operaterju sporočiti cene za celotno obdobje popravka, ki jih ima končni odjemalec določene v pogodbi o dobavi, v roku 5 dni od prejema obračunanih količin od distribucijskega operaterja po tem členu. Če distribucijski operater v tem roku ne prejme zahtevane odločitve in cen od dobavitelja, se šteje, da bo popravek do končnega odjemalca izvedel dobavitelj sam.

(3) Če so nepravilno izmerjene ali registrirane količine povzročile škodo končnemu odjemalcu, distribucijski operater prizna stroške omrežnine in prispevkov po veljavnem ceniku za obdobje, na katero se nanašajo nepravilno izmerjene ali registrirane količine. Samo v primeru zavrnitve poračuna porabljene električne energije s strani dobavitelja distribucijski operater prizna končnemu odjemalcu tudi preveč obračunano električno energijo po ceni, ki jo je sporočil dobavitelj.

(4) Če so nepravilno izmerjene ali registrirane količine povzročile korist končnemu odjemalcu, mu dobavitelj zaračuna premalo plačano električno energijo po ceni, ki bi mu jo odjemalec moral plačati, in stroške omrežnine in prispevkov po veljavnem ceniku za obdobje, na katero se nanašajo nepravilno izmerjene ali registrirane količine. V primeru, če dobavitelj nima sklenjene pogodbe iz 124. člena teh SONDSEE, poračun porabljene električne energije izvede dobavitelj, poračun omrežnine in prispevkov pa distribucijski operater. V primeru, da dobavitelj ne želi opraviti poračuna porabljene električne energije, distribucijski operater zaračuna končnemu odjemalcu tudi premalo obračunano električno energijo po ceni, ki jo je sporočil dobavitelj.

(5) Če so nepravilno izmerjene količine povzročile korist ali škodo proizvajalcu ali dobavitelju, proizvajalec in njegov dobavitelj na podlagi sporočenih količin medsebojno uredita poračun napačno izmerjenih količin prevzete proizvedene električne energije.

V primeru, da dobavitelj ne želi opraviti poračuna porabljene električne energije proizvajalcu, poračun porabljene električne energije opravi distribucijski operater. Dobavitelj mora distribucijskemu operaterju sporočiti cene za celotno obdobje popravka, ki jih ima proizvajalec določene v pogodbi o dobavi, v roku 5 dni od prejema količin od distribucijskega operaterja po tem členu. Če distribucijski operater v tem roku ne prejme zahtevane odločitve in cen od dobavitelja, se šteje, da bo popravek do proizvajalca izvedel dobavitelj sam.

VII.2. TEHNIČNI POGOJI MERJENJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

153. člen

(zahteve s področja merjenja električne energije)

(1) Ta SONDSEE določajo minimalne zahteve za merjenje in registriranje pretokov električne energije ter zagotavljanje in izmenjavo podatkov za potrebe trga z električno energijo v Republiki Sloveniji.

(2) Za potrebe obračuna morajo biti količine oddane ali prejete električne energije za vsako merilno mesto izmerjene in registrirane preko merilne opreme in na način, kot ga določa to poglavje.

154. člen

(veljavnost zahtev)

Poglavje o merjenju električne energije (MEE) velja za distribucijskega operaterja, lastnike distribucijskega sistema, organizatorja trga, proizvajalce električne energije, končne odjemalce in dobavitelje.

155. člen

(odgovornost akterjev)

Distribucijski operater je odgovoren za merilne naprave v njihovem celotnem življenjskem ciklu na prevzemno-predajnih mestih s proizvajalci in končnimi odjemalci na distribucijskem omrežju ter za zagotavljanje merilnih podatkov za obračun električne energije. Proizvajalci in končni odjemalci morajo zagotoviti distribucijskemu operaterju dostop do merilnih mest in merilnih podatkov.

156. člen

(tehnični pogoji)

Poglavje določa tehnične pogoje opremljenosti merilnega mesta. Določila tega poglavja veljajo za novo ali rekonstruirano merilno mesto priključeno na distribucijski sistem električne energije.

157. člen

(oprema merilnega mesta)

(1) Oprema merilnega mesta je odvisna od tehničnih in obratovalnih karakteristik naprav uporabnika sistema, sistema merjenja lastnika distribucijskega sistema in jo distribucijski operater predpiše v Soglasju za priključitev.

(2) Oprema mora izpolnjevati zahteve določene v Prilogi 3 - Minimalne zahteve za merilno in komunikacijsko opremo, izvedba merilnega mesta mora biti skladna s Prilogo 2 - Tipizacija merilnih mest.

158. člen

(merilna in komunikacijska oprema)

Na merilnih mestih se lahko uporabijo le števeci električne energije, komunikacijski vmesniki, koncentradorji in merilni transformatorji, ki zraven meroslovnih zahtev izpolnjujejo še predpisane minimalne zahteve iz Priloge 3 - Minimalne zahteve za merilno in komunikacijsko opremo, ki se lahko uporabi pri izgradnji enotnega naprednega merilnega sistema v Republiki Sloveniji in so uspešno prestali vsa testiranja po standardu SIST EN 62381. Distribucijski operater objavi seznam skladne merilne opreme na svoji spletni strani.

Števci električne energije

159. člen

(števec električne energije)

Na merilnem mestu se lahko uporabi samo števec električne energije, za katerega je bila v skladu z Zakonom o meroslovju ugotovljena skladnost po predpisanih načinih in postopkih ugotavljanja skladnosti in ki je bil označen ali je bila zanj izdana listina o skladnosti merila s predpisi in preverjena interoperabilnost v skladu s 158. členom.

160. člen

(overitev števca)

- (1) Števec električne energije mora imeti pred namestitvijo ugotovljeno skladnost iz prejšnjega člena, oziroma mora biti overjen v skladu s predpisom o postopku overitve meril. Pri prvi namestitvi števca, oznake oziroma listina o skladnosti z meroslovnimi predpisi ne smejo biti starejše od treh let.
- (2) Priključne sponke števca morajo biti pokrite s pokrovom, na katerega pooblaščen izvajalec distribucijskega operaterja namesti varnostno plombo.
- (3) Pri namestitvi števca električne energije ne sme imeti vidnih mehanskih ali električnih poškodb.

161. člen

(razredi točnosti števca)

Števec električne energije mora imeti naslednje minimalne razrede točnosti:

- na merilnem mestu na nizki napetosti, kjer se konična obremenitev ne meri: za delovno energijo razred A ali 2
- na merilnem mestu na nizki napetosti, kjer se konična obremenitev meri: za delovno energijo razred B ali 1, za jalovo energijo razred 2.
- na merilnem mestu na srednji napetosti:
  - pri moči pod 1 MW: za delovno energijo razred B ali 1, za jalovo energijo razred 2
  - pri moči 1 MW in več: za delovno energijo razred C ali 0,5, za jalovo energijo razred 2
- na merilnem mestu na visoki napetosti: za delovno energijo razred 0,2 ali C ali 0,5, za jalovo energijo razred 0,5 ali 1.

162. člen

(maksimalni in nazivni tok števca)

- (1) Števec električne energije za direktno priključitev na nizki napetosti se izbere tako, da njegov maksimalni tok presega maksimalni bremenski tok, ki lahko teče preko merilnega mesta.
- (2) Če tok bremena presega 80 A, se meri električna energija preko tokovnih transformatorjev s števcem električne energije za polindirektno priključitev.
- (3) Nazivni tok števca električne energije za polindirektno in indirektno priključitev je 5 A in mora ustrezati nazivnemu sekundarnemu toku tokovnega transformatorja.

163. člen

(nazivna napetost števca)

Nazivna napetost števca električne energije pri direktni priključitvi ali priključitvi preko merilnih transformatorjev mora ustrezati napetosti omrežja od $3 \times 57,7/100$ V do $3 \times 240/415$ V.

164. člen

(minimalne tehnične zahteve za števec)

Prvič vgrajen in uporabljen števec električne energije mora izpolnjevati minimalne tehnične zahteve, ki jih določa distribucijski operater v Prilogi 3 - Minimalne zahteve za merilno in komunikacijsko opremo.

165. člen

(dvosmerni števec)

Na merilnem mestu, kjer obstaja možnost dvosmernega pretoka električne energije, se namesti in uporabi dvosmerni števec, ki mora omogočati aritmetični način merjenja in na prikazovalniku označeno smer pretoka energije. Števec mora ločeno registrirati prejeto in oddano električno energijo in ciklično prikazovati števrne vrednosti tudi na prikazovalniku.

166. člen

(eno in trifazni števec)

Uporabniku sistema z enofaznim priključkom se namestiti enofazni števec. Pri trifaznem priključku se uporabi trifazni števec.

167. člen

(števec delovne in jalove energije)

(1) Pri uporabnikih, pri katerih se skladno z veljavnim soglasjem za priključitev obračunska moč meri, mora biti nameščen kombiniran števec delovne in jalove energije.

(2) Distribucijski operater lahko tudi pri ostalih uporabnikih sistema, pri katerih se obračunska moč ne meri, namesti kombinirani števec, če uporabnik ne izvede ukrepov iz 88. člena teh SONDSEE.

Krmilne naprave

168. člen

(krmilna naprava)

Na merilnem mestu se za potrebe več tarifnega merjenja električne energije uporabljajo za krmiljenje tarif MTK sprejemnik, števrne stikalne ure ali elektronski števec električne energije z vgrajeno notranjo uro z letnim koledarjem in tarifnim programom. Krmilno napravo distribucijski operater izbere na podlagi tehničnih možnosti sistema na mestu vgradnje in predpiše v Soglasju za priključitev.

169. člen

(lastnosti krmilne naprave)

(1) Pomožna in krmilna napetost krmilne naprave mora ustrezati nazivni napetosti števcov električne energije, ki jih krmili.

(2) Napajanje krmilne naprave se za glavno varovalko varuje z varovalko 6 A, ki mora biti opremljen z varnostno plombo pooblaščenega izvajalca distribucijskega operaterja.

(3) Krmilna naprava mora imeti za vklop releja manjše tarife na števcu električne energije izhodno stikalo ustrezne prekopne moči.

170. člen

(krmiljenje porabnikov preko krmilne naprave)

Z izhodnim kontaktom krmilne naprave za preklap dvotarifnega števca električne energije, se ne sme krmiliti nobena druga naprava, razen v primeru uporabe pomožnega releja, ki mora biti nameščen v merilni omarici poleg krmilne naprave in opremljen z varnostno plombo pooblaščenega izvajalca distribucijskega operaterja.

171. člen

(stikalne ure brez samodejnega preklopa)

Obstoječe števrne stikalne ure za preklap tarif dvotarifnih števcov električne energije, ki niso opremljene s samodejnim preklapom med letnim in zimskim časom, se ob prehodu med poletnim in zimskim časom ne predstavljajo.

Sistemiški čas

172. člen

(sistemiški čas)

- (1) Sistemiški čas merilne opreme se uravnava po srednje evropskem času (GMT+01:00).
- (2) Časovna sinhronizacija se lahko izvaja lokalno preko eksterne referenčne ure ali daljinsko preko sistema za zajem merilnih podatkov.
- (3) Interne ure merilnih naprav morajo ustrezati standardu SIST EN 62054-21.

Merilni transformatorji

173. člen

(uporaba merilnih transformatorjev)

Na merilnem mestu se lahko uporabi samo merilni transformator, za katerega je bila v skladu z Zakonom o meroslovju ugotovljena skladnost po predpisanih načinih in postopkih ugotavljanja skladnosti in ki je bil označen ali je bila zanj izdana listina o skladnosti merila s predpisi. Ob priključitvi oznake ugotavljanja skladnosti ne smejo biti starejše od treh let.

174. člen

(napisna tablica ali nalepka)

- (1) Merilni transformator mora imeti napisno tablico ali nalepko, na kateri so obstojno in razločno izpisani tehnični podatki o merilnem transformatorju.
- (2) Napisna tablica mora biti postavljena tako, da je mogoče prebrati napisane podatke tudi med obratovanjem merilnega transformatorja. Če to ni mogoče, je potrebno izdelati dodatne obstojne tablice ali nalepke s podatki o nameščenem merilnem transformatorju in jih pritrditi na vidno mesto.

175. člen

(razred točnosti merilnega transformatorja)

- (1) Minimalni razred točnosti merilnega jedra ali navitja, na katerega se priključi števec električne energije, mora biti 0,5.
- (2) Če se na merilni transformator priključijo dodatne naprave (A-metri, V-metri, W-metri, ...), je potrebno vgraditi merilni transformator z več jedri ali navitji, od katerih se prvo uporabi samo za merjenje električne energije, ostala pa za dodatne naprave.

176. člen

(namestitev merilnega transformatorja)

Merilni transformatorji morajo biti nameščeni tako, da so sekundarne sponke v breznapetostnem stanju dostopne za izvajanje meritev in preskusov, poleg tega pa mora biti instalacija izvedena tako, da je možno merilne transformatorje enostavno brez večjih posegov kadarkoli zamenjati.

177. člen

(varovanje merilnega transformatorja)

(1) Merilni transformatorji nameščeni na merilnem mestu morajo imeti na sekundarnih sponkah pokrov in nameščeno varnostno plombo pooblaščenega izvajalca distribucijskega operaterja.

(2) Varnostna plomba na pokrovu mora biti nameščena tako, da je onemogočen poseg na sekundarnih sponkah brez odstranitve plombe in pokrova.

178. člen

(merilni tokovni transformator)

(1) Primarni nazivni tok merilnega tokovnega transformatorja je potrebno izbrati tako, da je maksimalni tok na merilnem mestu uporabnika v mejah zagotovljene točnosti merilnega tokovnika, to je med 20 % in 120 % primarnega nazivnega toka.

(2) Nazivno moč merilnega tokovnega transformatorja je potrebno izbrati na osnovi izračuna dejanske porabe merilnih vodov pri toku 5 A in porabe priključenega števca.

(3) Varnostni faktor FS merilnega tokovnega transformatorja mora biti enak ali manjši od 5.

(4) Za indirektno merjenje morajo biti merilni tokovni transformatorji primarno prevezljivi. Sekundarni nazivni tok mora znašati 5 A.

179. člen

(merilni napetostni transformator)

Merilni napetostni transformatorji morajo biti enopolno izolirani. Primarna nazivna napetost mora ustrezati nazivni napetosti omrežja. Sekundarna nazivna napetost mora biti $100/\sqrt{3}$ V.

Ostale naprave

180. člen

(naprava za omejevanje toka)

Naprava za omejevanje toka je naprava za omejevanje toka odjema ali oddaje električne energije, ki teče preko merilnega mesta in je lahko izvedena kot glavna varovalka ali kot nastavljivi omejevalnik toka.

181. člen

(izvedba nastavljivega omejevalnika toka)

Kot naprava za omejevanje toka, ki je izvedena kot nastavljivi omejevalnik toka, se uporabi odklopnik v kombinaciji s sistemskim števcem, ki za ta namen izvaja meritve veličin in v primeru prekoračitve mejnih vrednosti izklopi odklopnik. Vsak izklop in ponovni vklop odklopnika mora biti v števcu ustrezno zabeležen s časovno značko. Izklopna karakteristika mora biti skladna z navodili distribucijskega operaterja »Navodilom za uporabo odklopnikov v kombinaciji s števci električne energije«, ki ga distribucijski operater objavi na spletni strani.

182. člen

(odklopnik v kombinaciji s števcem)

Odklopnik v kombinaciji s sistemskim števcem je naprava, ki glede na vrsto priključka eno ali tripolno loči uporabnikove naprave od distribucijskega sistema, če so presežene mejne vrednosti nastavljenih parametrov.

183. člen

(ponovni vklop odklopnika)

Distribucijski operater mora uporabniku sistema na ustrezen način omogočiti možnost ponovnega vklopa, če so za to izpolnjeni pogoji.

184. člen

(pogoji vgradnje števca z odklopnikom)

Odklopnik ne izklaplja kratkostičnih tokov, to nalogo opravlja glavna varovalka, zato ni dovoljena vgradnja števca z odklopnikom brez predhodne vgradnje glavne oziroma glavnih varovalk.

Kontrola merilnih mest

185. člen

(kontrola merilnega mesta)

(1) Distribucijski operater načrtno na osnovi opravljenih analiz kontrolira nepooblaščen posege na merilnem mestu, okvare ter spremlja meroslovne lastnosti nameščenih merilnih naprav pri trenutnih obratovalnih pogojih.

(2) Pooblaščen izvajalec nalog distribucijskega operaterja je dolžan letno po metodi naključnega izbora merilnih mest in na osnovi opravljenih analiz izvesti evidentirano kontrolo na najmanj 5 % merilnih mest.

186. člen

(osnovno in kontrolno merjenje električne energije)

(1) Merilna mesta s priključno močjo večjo od 15 MW morajo biti opremljena z glavnimi - obračunskimi in kontrolnimi merilnimi napravami in tokokrogi. Namen namestitve kontrolnih merilnih naprav je kontrola pravilnosti delovanja glavnih merilnih naprav in nadomeščanje merilnih podatkov v primeru

izpada teh podatkov v glavnih merilnih napravah. Vse lastnosti in karakteristike kontrolnih merilnih naprav se določijo na enak način kot za glavne merilne naprave.

(2) Glavni – obračunski in kontrolni števec električne energije morata meriti iz ločenih navitij ločenih merilnih transformatorjev. Navitja merilnih transformatorjev in tokokrogi namenjeni za obračunske števce električne energije morajo biti namenjeni le v te namene in morajo biti zaščiteni.

(3) Ožičenje med navitji merilnih transformatorjev in kontrolnimi števci električne energije se lahko uporablja tudi za druge namene pod pogojem, da so zagotovljene zahteve po celotni ustrezni točnosti in je vrednost dodatnega bremena v dovoljenem območju karakterističnih lastnosti merilnih transformatorjev.

(4) Obračunski števec, kontrolni števec in dodatno breme morajo imeti izvedeno ločeno varovanje tokokrogov merilnega napetostnega transformatorja.

(5) Lokacija glavnih merilnih naprav se določi v soglasju za priključitev praviloma na prevzemno predajnem mestu, lokacija kontrolnih merilnih naprav pa se določi skladno s tehničnimi možnostmi čim bližje glavnih merilnih naprav.

(6) Stroške namestitve kontrolnih naprav nosi uporabnik sistema.

187. člen

(kontrola osnovnega in kontrolnega merjenja električne energije)

Števce električne energije in merilne transformatorje je potrebno meroslovno testirati tudi izven predpisanih intervalov rednih overitev, če se v obračunskem intervalu pojavi registrirana razlika izmerjenih veličin med obračunskim in kontrolnim števcem večja od 2-kratne vrednosti dovoljene meje pogoška.

188. člen

(kontrola merilnih naprav)

(1) Števci električne energije se morajo načrtno na osnovi opravljenih analiz preizkušati po meroslovnih lastnostih naprave tudi izven rokov, ki jih predpisujejo meroslovni predpisi. Kontrolo meroslovnih lastnosti izvede s strani Urada RS za meroslovje imenovana in s strani distribucijskega operaterja izbrana oseba v prostorih izbrane osebe ali na merilnih mestih, če to dopuščajo meroslovni predpisi.

(2) Vsi kontrolni pregledi merilnih mest morajo biti dokumentirani, kar minimalno obsega: poročilo o kontroli in merilne rezultate vseh izvedenih preizkusov.

(3) Glede na priključno moč posameznega merilnega mesta se izvajajo kontrolni meroslovni preizkusi merilne opreme in preverjanje pravilnosti izvedbe merilnih tokokrogov. Minimalni letni obseg merilnih mest za preizkušanje v posamezni skupini merilnih mest, ločenih po priključni moči, določa tabela:

Priključna moč	> 25 MW	1 MW do 25 MW	> 43 kW do 1 MW	≤ 43 kW
Letni obseg	10%	5%	3%	0,2%

VII.3. EVIDENCA OPREME MERILNIH MEST

189. člen

(podatki o opremi merilnega mesta)

(1) Distribucijski operater za vsako merilno mesto vodi podatke o vgrajeni opremi najmanj v naslednjem obsegu:

- identifikacijsko oznako merilnega mesta iz 190. člena,
- tip in serijske številke merilnih naprav ter letnice izdelav in overitev ter veljavnost overitve z datumom »do«,

- klicne parametre za komunikacijo s števcem,
- obračunske konstante merilnih transformatorjev,
- tip in serijske številke merilnih transformatorjev ter letnice izdelav in overitev,
- datum zadnjega posega na merilnem mestu,
- merilne rezultate posameznega testiranja merilnih naprav,
- pripadnost merilne naprave populaciji meril prijavljenih pri Uradu RS za meroslovje.

(2) Evidenca mora zagotavljati sledljivost vseh sprememb opreme na posameznem merilnem mestu za minimalno dobo, ki jo določa veljavna zakonodaja.

190. člen

(enotni identifikator merilnega mesta)

- (1) Enotni identifikator merilnega mesta določi distribucijski operater na naslednji način:
- GS1 koda distribucijskega operaterja GSRN je sestavljena iz 8-mestne predpone distribucijskega operaterja »38311158« in tekočega 10-mestnega dodatka.
- (2) Oznako merilnega mesta dodeli distribucijski operater v Soglasju za priključitev.

VII.4. UPRAVLJANJE IN HRANJENJE PODATKOV IZ MERILNIH MEST

191. člen

(izvirni merilni podatki)

- (1) Izvirni podatki so merilni podatki, ki so v nespremenjeni obliki zajeti, odčitani ali prebrani neposredno iz števca električne energije. Distribucijski operater arhivira izvirne podatke v nespremenjeni obliki najmanj za obdobje zadnjih petih let.
- (2) Primarni merilni podatki so izvirni podatki, če so že v števcu električne energije pomnoženi s konstanto prestave merilnih transformatorjev.
- (3) Sekundarni merilni podatki so izvirni podatki, ki še niso pomnoženi s konstanto merilnih transformatorjev ali drugo konstanto.
- (4) Konstante merilnih transformatorjev morajo biti jasno, evidentno in ločeno arhivirane, če niso zajete v izvornih podatkih.
- (5) V primeru shranjevanja primarnih merilnih podatkov v merilni napravi morajo biti vpisane konstante merilnih transformatorjev uporabniku dostopne na LCD zaslonu merilne naprave. Merilne naprave, ki ne omogočajo prikaza vpisanih konstant na LCD zaslonu, se za primarno merjenje ne smejo uporabiti.

192. člen

(shranjevanje podatkov na merilnem mestu)

- (1) Elektronski števec električne energije mora omogočati shranjevanje naslednjih podatkov:
- Shranjevanje mesečnih obračunskih merilnih podatkov o realizirani porabi ali proizvodnji za minimalno obdobje enega leta.
  - Shranjevanje četrturnih merilnih podatkov o realizirani porabi ali proizvodnji za minimalno obdobje 35 dni.
  - V primeru izpada napetosti mora števec ohraniti in zaščititi vse podatke shranjene do trenutka napake. Za primere daljših izpadov napetosti mora števec ohraniti točno uro in datum minimalno 7 dni brez zunanje napajanja.
  - Kakršnakoli operacija "Read"- »branje« ne sme izbrisati ali spremeniti shranjene merilne podatke.

(2) V primeru večje razlike od 0,1% se mora izvesti kontrola in prilagoditev parametrov merilne opreme.

193. člen

(status merilnega podatka)

Merilni podatek se pri shranjevanju v bazo merilnih podatkov označi s statusom.

194. člen

(format zapisa števnih podatkov)

(1) Podatke o porabljeni ali proizvedeni energiji [kWh] oz. [kVArh] v zaključenem obračunskem obdobju se posreduje kot celo število brez decimalnih mest, ki se zaokroži navzdol, če je zadnje število manjše od 5, in navzgor, če je zadnje število večje ali enako 5.

(2) Pri sumiranju merilnih podatkov se zaokroževanje izvede po izračunu sumarnega merilnega podatka.

195. člen

(varovanje dostopa do podatkov)

(1) Merilna oprema mora biti zavarovana pred nepooblaščenim lokalnim in daljinskim dostopom. Zaščita se izvede s pomočjo varnostnih plomb, varnostnih kontrolnih indikatorjev vgrajenih v merilni opremi, gesel in varnostnih kriptirnih ključev.

(2) Parametriranje in servisiranje merilne opreme lokalno na merilnem mestu ali na daljavo iz merilnega mesta lahko izvajajo le za to ustrezno strokovno usposobljeni in posebej pooblašчени izvajalci distribucijskega operaterja. Vsi posegi v napravi morajo biti zabeleženi v napravi sami.

196. člen

(nadomeščanje manjkajočih vrednosti v obremenitvenem diagramu)

(1) Če pri uporabniku, pri kateremu se obračunska moč meri, pride do izpada merjenja, uničenja ali napačne registracije podatkov, distribucijski operater zagotovi nadomestne vrednosti v obremenitvenem diagramu, ki so potrebni za izvajanja analitičnega postopka, skladno s Pravili za delovanje trga z električno energijo.

(2) Pri tem se uporabijo naslednji postopki nadomeščanja vrednosti obremenitve:

- V primeru izvedenih kontrolnih meritev se te vrednosti vstavijo na mesto manjkajočih /uničenih vrednosti za čas izpada glavnih – obračunskih meritev.
- V ostalih primerih se manjkajoče vrednosti nadomestijo na osnovi dvigovanja normiranega diagrama odjema ali oddaje energije iz istega časovnega okna (enake ure v enakem dnevu preteklega tedna, enaki dnevi v preteklem tednu) z upoštevanjem obračunskih vrednosti. Če pretekli teden po obliki diagrama preveč odstopa od prejšnjih (praznik, daljši prazniki, itd.), se uporabi normirana oblika diagrama predpreteklega tedna.

(3) Nadomeščene vrednosti so ocenjene vrednosti, zato morajo biti enoumno označene skladno s prilogo - Standardizirani merilni in obračunski podatki, ki jo distribucijski operater objavi na svoji spletni strani. Distribucijski operater navedeno prilogo po potrebi ažurira in spremembe objavi na svoji spletni strani.

197. člen

(preostali diagram)

Uporabnikom sistema brez merjenja moči se določi obremenitveni diagram na podlagi dvigovanja normirane oblike preostalega diagrama glede na količino izmerjene ali ocenjene energije v skladu s pravili za delovanje trga z električno energijo.

198. člen

(posredovanje podatkov)

(1) Distribucijski operater zagotavlja merilne in obračunske podatke v skladu z določili poglavij X.2 Obračun in posredovanje podatkov o uporabi sistema ter navodilom Standardizirani merilni in obračunski podatki, ki ga distribucijski operater objavi na svoji spletni strani.

(2) Vsem upravičencem se v primeru zagotavljanja obremenitvenega diagrama posredujejo primarni merilni podatki, ki so že pomnoženi s konstanto merilnih transformatorjev in faktor izgub ter označeni z informacijo o statusu.

199. člen

(pravna podlaga za zbiranje podatkov in vodenje zbirk podatkov)

(1) Distribucijski operater skladno z Zakonom o varovanju osebnih podatkov zbira in vodi le tiste zbirke osebnih in drugih podatkov uporabnikov, ki jih nujno potrebuje za svojo delovanje in imajo podlago v zakonu ali pogodbenih določilih.

(2) Uporabniki morajo distribucijskemu operaterju posredovati vse podatke, ki jih ta potrebuje za vodenje evidenc oziroma obveznih zbirk podatkov.

(3) Uporabniki morajo distribucijskemu operaterju sporočiti vse spremembe in vsa dejstva ter sporočiti vse spremembe, povezane s temi podatki. Spremembe morajo sporočiti v roku 8 dni, drugače distribucijskemu operaterju in ostalim udeležencem trga z električno energijo odgovarjajo za vso škodo, ki bi nastala zaradi opustitve te dolžnosti.

(4) Uporabniki imajo pravico do vpogleda v evidence oziroma zbirke podatkov, ki jih vodi distribucijski operater in se nanašajo na uporabnika, ki vpogled zahteva. Na podlagi pooblastila lahko vpogled opravi tudi oseba, ki jo je uporabnik pooblastil.

VIII. ODJEM IN ODDAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

VIII.1. ZAČETEK IN ZAKLJUČEK ODJEMA ALI ODDAJE ELEKTRIČNE ENERGIJE

200. člen

(začetek odjema ali oddaje)

Distribucijski operater po izpolnitvi vseh pogojev za priklop in sklenitvi pogodbe o uporabi sistema najpozneje v 8 dneh z vklopom na ločilnem mestu omogoči odjem ali oddajo električne energije.

201. člen

(preverjanje naprav)

Po priključitvi uporabnika na distribucijski sistem ima na merilnem mestu distribucijski operater pravico na svoje stroške kadarkoli preveriti skladnost naprav uporabnika z napravami distribucijskega operaterja ter skladnost velikosti in vrste obremenitve, določene s soglasjem za priključitev, pogodbo o priključitvi in pogodbo o uporabi sistema. Distribucijski operater v primeru ugotovljenih nepravilnosti o teh obvesti uporabnika.

VIII.2. POSTOPKI OB ODKLOPIH

202. člen

(vrste odklopov)

Distribucijski operater lahko izvede naslednje vrste odklopov od javnega distribucijskega sistema:

- začasni odklop zaradi del na distribucijskem sistemu,
- odklop po predhodnem obvestilu,
- odklop brez predhodnega obvestila,
- odklop na zahtevo uporabnika sistema,
- odklop po odločbi pristojnega organa.

203. člen

(začasni odklop)

(1) Distribucijski operater obvesti uporabnika o začasnem odklopu in izvrši začasni odklop skladno s 150. členom Energetskega zakona.

(2) Distribucijski operater je dolžan uporabnika sistema obvestiti o predvidenem terminu začasnega odklopa v vsakem primeru začasnega odklopa, ne glede na vrsto planiranih del, ki so vzrok za izvedbo odklopa, in ne glede na predvideno trajanje začasnega odklopa. Uporabnik sistema mora prejeti obvestilo vsaj 48 ur pred začasnim odklopom, ne glede na to ali gre za obveščanje s sredstvi javnega obveščanja in spleta ali za osebno obveščanje, v katerem ga distribucijski operater poleg vzroka in trajanja odklopa seznani tudi s priporočenim ravnanjem z njegovimi napravami v času odklopa in po ponovnem priklopu.

(3) Uporabnika sistema je treba obvestiti v pisni obliki na naslov naslovnika, zavedenega v enotnem registru merilnih mest ali osebno z obvestilom na kontaktne podatke za obveščanje. Obvestilo o predvidenem začasnem odklopu je lahko oddano (puščeno) tudi na naslovu merilnega mesta, če je le-ta enak naslovu naslovnika. Za osebno obveščanje se šteje tudi osebno ustno obveščanje, z obvestilom ob osebni obisku merilnega mesta posameznega uporabnika sistema.

(3) Osebno ustno obveščanje se lahko izvaja pred izvedbo začasnega odklopa, vendar mora uporabnik sistema v tem primeru podati svoje dovoljenje za izvedbo začasnega odklopa.

(4) Če za potrebe zamenjave merilne naprave merilno mesto ob prvem poskusu obiska ni dostopno za izvedbo začasnega odklopa, distribucijski operater pisno obvesti uporabnika sistema tega merilnega mesta o novem datumu začasnega odklopa za zamenjavo merilne naprave.

(5) Če ni možno izvesti začasnega odklopa zaradi zamenjave merilne naprave v novo postavljenem roku iz pisnega obvestila o začasnem odklopu iz prejšnjega odstavka, distribucijski operater takšno merilno mesto prepozna kot nedostopno in ravna skladno z 208. členom teh SONDSEE.

(6) Za vse načine obveščanja je treba hraniti pisno dokazilo o poslanem ali oddanem obvestilu.

204. člen

(odklop po predhodnem obvestilu)

(1) Distribucijski operater obvesti uporabnika sistema in izvrši odklop po predhodnem obvestilu skladno s 151. členom Energetskega zakona.

(2) V primeru odklopa po predhodnem obvestilu zaradi odstopa od pogodbe o dobavi s strani dobavitelja ali uporabnika sistema, mora dobavitelj na elektronski način obvestiti distribucijskega operaterja o odpovedi pogodbe o dobavi, z navedbo ali gre za odpoved pogodbe o dobavi ali za potek pogodbe o dobavi in ali obstaja dolg omrežnine in prispevkov. Razlogi za odstop od pogodbe o uporabi sistema so navedeni v 121. členu teh SONDSEE.

(3) V primeru, ko za merilno mesto končnega odjemalca omrežnino in prispevke zaračunava distribucijski operater dobavitelju in je dobavitelj kot razlog odpovedi pogodbe o dobavi v obvestilu

distribucijskemu operaterju navedel neplačilo omrežnine in prispevkov, končni odjemalec ni upravičen do zasilne oskrbe.

(4) V primeru, ko pogodbo o dobavi odpove dobavitelj ali gre za potek pogodbe o dobavi, lahko dobavitelj pri distribucijskem operaterju prekliče vloženo odpoved do izvedbe odklopa in pridobitve odčitka ali ocene stanja na merilnem mestu.

(5) Distribucijski operater najkasneje v roku 5 delovnih dni od prejema obvestila dobavitelja o odpovedi pogodbe o dobavi ali ugotovitve o obstoju razlogov iz točk e) in g) 151. člena Energetskega zakona, z navadno pošto obvesti uporabnika sistema o odklopu merilnega mesta od sistema.

(6) Obvestilo mora vsebovati najmanj:

- razlog za odklop (odpoved pogodbe o dobavi, ...),
- predviden datum odklopa od sistema, ki je določen na petnajsti dan za gospodinske odjemalce in osmi dan za vse ostale uporabnike sistema in se šteje od datuma izstavitve obvestila o odklopu,
- informacijo o dolgovanem znesku za omrežnino ali oskrbe SODO v primeru obvestila o tem razlogu,
- informacije o možnosti zamenjave dobavitelja,
- možnosti in pogoje zasilne oskrbe na podlagi zahteve gospodinskega odjemalca ali malega poslovnega odjemalca,
- možnosti in pogoje zagotovitve nujne oskrbe ranljivim odjemalcem, skupaj z vlogo za odobritev nujne oskrbe in seznamom zahtevanih dokazil.

(7) V primeru, da distribucijski operater do roka predvidenega odklopa:

- ne prejme dolgovanega zneska za omrežnino ali oskrbe SODO, ali
- ne prejme preklica oziroma v primeru nedelovanja informacijskega sistema distribucijskega operaterja pisnega obvestila dobavitelja o preklicu odpovedi pogodbe o dobavi, ali
- ne prejme obvestila o sklenitvi nove pogodbe o dobavi s strani novega dobavitelja, ali
- ne prejme pravočasne, popolne in pravilne zahteve gospodinskega odjemalca oziroma malega poslovnega odjemalca za zagotovitev zasilne oskrbe,
- ne prejme pravočasne, popolne in pravilne vloge za odobritev nujne oskrbe ranljivemu odjemalcu z zahtevanimi dokazili, ali
- ne odpravi drugih razlogov za odklop po 151. členu EZ-1,

po preteku roka za izpolnitev obveznosti iz obvestila o odklopu prične z aktivnostmi za izvršitev odklopa in izvede odklop od sistema.

(8) Če distribucijski operater ne uspe odklopiti merilno mesto, izvede odklop uporabnika sistema na zunanjem priključku ali na omrežju oziroma odklopi uporabnika z drugimi mogočimi ukrepi za preprečitev nedostopnosti merilnega mesta,

(9) Če ni možno izvesti odklopa merilnega mesta ali nobenega od naštetih ukrepov v 15 dneh po preteku datuma predvidenega odklopa, distribucijski operater takšno merilno mesto prepozna kot nedostopno, ugotovljeno dejstvo evidentira in ravna skladno z 208. členom teh SONDSEE.

(10) Distribucijski operater je upravičen zaračunati stroške odklopa in ponovnega priklopa uporabniku sistema. Če pride po izvedenem odklopu merilnega mesta do spremembe uporabnika sistema, se stroški odklopa zaračunajo dosedanjemu uporabniku sistema, stroški priklopa pa novemu uporabniku sistema.

(11) Distribucijski operater v 30 dneh od dneva odklopa izvede kontrolo merilnega mesta, ravna skladno s 121. členom teh SONDSEE in uporabniku sistema zaračuna nastale stroške.

(12) Po prenehanju razlogov za odklop distribucijski operater izvede ponovni priklop v skladu s 154. členom Energetskega zakona najkasneje v 3 dneh po plačilu vseh stroškov odklopa in ponovnega priklopa.

(13) Distribucijski operater o izvedenem odklopu obvesti dobavitelja po evidentiranju zaključka bilančne pripadnosti v enotnem registru merilnih mest.

205. člen

(odklop brez predhodnega obvestila)

- (1) Distribucijski operater izvrši odklop brez predhodnega obvestila skladno s 152. členom Energetskega zakona.
- (2) Distribucijski operater v 30 dneh od dneva odklopa izvede kontrolo merilnega mesta, ravna skladno s 121. členom teh SONDSEE in uporabniku sistema zaračuna nastale stroške.
- (3) Po prenehanju razlogov za odklop distribucijski operater izvede ponovni priklop v skladu z drugim odstavkom 152. člena in 154. členom Energetskega zakona najkasneje v treh dneh po plačilu vseh stroškov odklopa in ponovnega priklopa.
- (4) Distribucijski operater je pred ponovnim priklopom upravičen zaračunati vse stroške ponovnega priklopa uporabniku sistema.

206. člen

(odklop na zahtevo uporabnika sistema)

- (1) Distribucijski operater izvrši odklop na zahtevo uporabnika sistema skladno z 153. členom Energetskega zakona.
- (2) Distribucijski operater ob odklopu na merilnem mestu uporabnika sistema v dogovoru z uporabnikom sistema demontira merilne naprave. Če uporabnik sistema ponovno ne zaprosi za ponovni priklop v roku enega leta od odklopa, distribucijski operater demontira merilne naprave.
- (3) Distribucijski operater izvede ponovni priklop na zahtevo uporabnika skladno z drugim odstavkom 153. člena Energetskega zakona najkasneje v 3 dneh po plačilu vseh stroškov odklopa in ponovnega priklopa.
- (4) Distribucijski operater je upravičen uporabniku sistema zaračunati vse stroške odklopa.

207. člen

(odklop po odločbi pristojnega organa)

- (1) Distribucijski operater izvrši odklop po odločbi pristojnega organa in kasneje priklop skladno s 154. členom Energetskega zakona najkasneje v 3 dneh po plačilu vseh stroškov odklopa in ponovnega priklopa.
- (2) Distribucijski operater v 30 dneh od dneva odklopa izvede kontrolo merilnega mesta, ravna skladno s 121. členom teh SONDSEE in uporabniku sistema zaračuna nastale stroške, razen, če navedeno ni v nasprotju z odločbo pristojnega organa.
- (3) Distribucijski operater je pred ponovnim priklopom upravičen zaračunati vse stroške ponovnega priklopa uporabniku sistema.

208. člen

(nedostopnost merilnega mesta)

- (1) Če distribucijski operater ni uspel izvesti odklopa merilnega mesta v primeru iz:

- 150. člena teh SONDSEE glede nepridobljenega odčitka iz merilnih naprav,
- 203. člena teh SONDSEE glede začasnega odklopa zaradi zamenjave merilne opreme,
- 204. člena teh SONDSEE glede odklopa po predhodnem obvestilu,

ker merilno mesto ni dostopno za izvedbo odklopa, distribucijski operater v roku 5 dni od dneva evidentiranja nedostopnosti merilnega mesta s priporočeno pošto po ZUP-u pošlje uporabniku sistema, na naslov za pošiljanje pošte, ki je evidentiran v enotnem registru merilnih mest, poziv za zagotovitev takojšnega, varnega in neoviranega dostopa do merilnega mesta.

- (2) V tem pozivu mora biti navedeno najmanj:

- zahteva, da uporabnik sistema takoj ali najkasneje v roku, ki je določen v pozivu in ne sme biti krajši od 3 delovnih dni od izdaje poziva, zagotovi varen in neoviran dostop do merilnega mesta, tako da se z distribucijskim operaterjem dogovori za dan, ko bo omogočen dostop do merilnega mesta,
- seznanitev uporabnika sistema o posledicah, da, če ne bo omogočen varen in neoviran dostop do merilnega mesta v dogovorjenem roku, bo distribucijski operater zahteval pred ponovnim priklopom izvedbo ukrepov za zagotovitev dostopnosti merilnega mesta, kamor sodijo prestavitve merilnih naprav na stalno dostopno mesto,
- opozorilo uporabniku sistema, da se bo vsa prevzeta energija na nedostopnem merilnem mestu z dnem prenehanja obveznosti bilančne pripadnosti dosedanjemu dobavitelju skladno z petim odstavkom 151. člena Energetskega zakona obračunala kot neupravičen odjem v skladu s 239. členom teh SONDSEE po ceni, ki velja za neupravičen odjem,
- seznanitev z možnostjo prijave suma kaznivega dejanja tatvine električne energije na pristojno policijsko postajo.

(3) Če uporabnik sistema v roku, dogovorjenem na podlagi poziva, ne omogoči varen in neoviran dostop do merilnega mesta, se takšno merilno mesto prepozna kot trajno nedostopno merilno mesto in distribucijski operater ravna na naslednji način:

- obvesti energetskega inšpektorja o nedostopnosti merilnega mesta in o sumu, da uporabnikovi energetski objekti, naprave ali omrežje ne ustrezajo tehničnim ali drugim predpisom, oziroma da obstaja nevarnost za življenje in zdravje ljudi ali nevarnost, da nastane večja materialna škoda.
- vloži pri Agencijo za energijo zoper uporabnika sistema zahtevo za odločanje o sporu za omogočanje dostopa do merilnega mesta, skladno z določbo 415. člena Energetskega zakona,
- zaradi suma storitve kaznivega dejanja neupravičenega odjema električne energije vloži zoper uporabnika sistema na pristojno policijsko postajo kazensko prijavo.

(4) Distribucijski operater v primeru uspešno izvedenega odklopa trajno nedostopnega merilnega mesta demontira merilne naprave in onemogoči nepooblaščen priklop.

(5) Uporabnik sistema je dolžan distribucijskemu operaterju poravnati vse stroške, povezane z aktivnostmi za odklop merilnega mesta in izvedbo ukrepov za zagotovitev dostopnosti tega merilnega mesta.

VIII.3. POGODBA O DOBAVI IN NJENO EVIDENTIRANJE

209. člen

(pogodba o dobavi)

(1) Predmet pogodbe o dobavi je dobava električne energije končnemu odjemalcu ali prevzem električne energije od proizvajalca za merilno mesto označeno z enotnim identifikatorjem merilnega mesta GS1 kodo distribucijskega operaterja.

(2) Pogodbo o dobavi na posameznem merilnem mestu lahko sklene lastnik merilnega mesta ali tretja oseba, ki ji je lastnik merilnega mesta izdal soglasje za sklenitev pogodbe o dobavi za to merilno mesto.

(3) Če pogodbo o dobavi sklepa oseba, ki ni lastnik merilnega mesta, ta oseba do izpolnitve vseh zahtev iz 244. člena teh SONDSEE ne vstopa v pravice lastnika merilnega mesta v zvezi z merilnim mestom oziroma določili teh SONDSEE.

(4) Lastnik merilnega mesta in uporabnik sistema, ki ima sklenjeno pogodbo o dobavi preko lastnikovega merilnega mesta, samostojno urejata medsebojna razmerja, brez vpliva na distribucijskega operaterja ali na pravice in obveznosti, ki izhajajo iz teh SONDSEE in drugih predpisov, ki urejajo dostop do sistema.

(5) Lastnik merilnega mesta, ki je priključeno pod pogoji samooskrbe, mora za vse spremembe na merilnem mestu, za katero sklepa novo pogodbo o samooskrbi in/ali pogodbo o dobavi elektrike,

zagotoviti, da je iz predmetne pogodbe z dobaviteljem navedeno, da gre za dobavo elektrike pod pogoji samooskrbe.

210. člen

(vsebina pogodbe o dobavi)

- (1) Vsebino pogodbe o dobavi določajo Energetski zakon, Pravila trga z električno energijo, ki jih izda operater trga z električno energijo, in Splošni pogodbeni pogoji, ki jih izda vsak posamezni dobavitelj.
- (2) Dobavitelj mora potrošnika obvestiti, da lahko potrošnik pooblasti dobavitelja za urejanje vsega potrebnega za sklenitev pogodbe o uporabi sistema oziroma za izvedbo postopka za zamenjavo dobavitelja.
- (3) Dobavitelj električne energije je dolžan pred podpisom pogodbe o dobavi potrošnika seznaniti z njegovimi pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz določil teh SONDSEE.

211. člen

(evidentiranje pogodbe o dobavi)

- (1) Dobavitelju, ki je registriran pri distribucijskemu operaterju, v postopkih sprememb na merilnem mestu (prva priključitev, menjava dobavitelja, menjava lastnika, menjava plačnika...) distribucijski operater izvede evidentiranje pogodbe o dobavi elektrike ne glede na trajanje pogodbe o dobavi elektrike in vnese dobavitelja v enotni register merilnih mest za pripadajoč enotni identifikator za nedoločen čas.
- (2) V primeru merilnega mesta, kateremu je bilo izdano soglasje za priključitev za določen čas, se tudi pogodba o dobavi elektrike evidentira za čas trajanja izdanega soglasja za priključitev.
- (3) Način evidentiranja pogodbe o dobavi in bilančne pripadnosti v enotnem registru merilnih mest je določen v poglavju VI.3 Enotni register merilnih mest.

VIII.4. ZASILNA OSKRBA

212. člen

(izvajanje zasilne oskrbe)

- (1) Distribucijski operater samodejno in nemudoma zagotovi zasilno oskrbo končnim odjemalcem skladno z Energetskim zakonom in predpisom, ki ureja delovanje trga z električno energijo, po prejemu obvestila izvajalca gospodarske javne službe operaterja trga z elektriko o odpovedi bilančne pogodbe dobavitelju in njegovem umiku iz bilančne sheme.
- (2) Operater trga sme obvestiti o izključitvi dobavitelja iz bilančne sheme za vsa merilna mesta tega dobavitelja v primeru stečaja dobavitelja na katerikoli datum v mesecu. V vseh ostalih primerih pa mora operater trga zagotoviti distribucijskemu operaterju sporočilo o izključitvi dobavitelja iz bilančne sheme do desetega v mesecu, da distribucijski operater izvede izključitev dobavitelja iz bilančne sheme za vsa merilna mesta tega dobavitelja na prvi dan v naslednjem mesecu. O izključitvi dobavitelja iz bilančne sheme za vsa merilna mesta tega dobavitelja operater trga obvesti distribucijskega operaterja pisno priporočeno s povratnico in na elektronski način skladno s 198. členom teh SONDSEE. V obvestilu navede tudi razlog izključitve dobavitelja iz bilančne sheme.
- (3) Distribucijski operater zagotovi zasilno oskrbo na zahtevo tudi vsakemu:
  - odjemalcu gospodinjskega odjema,
  - malemu poslovnemu odjemalcu.
- (4) Ko končni odjemalec nima dobavitelja, ker mu je dosednji dobavitelj odpovedal pogodbo o dobavi zaradi neporavnanih obveznosti iz naslova omrežnine in prispevkov in je o tem obvestil distribucijskega operaterja, končni odjemalec ni upravičen do zasilne oskrbe. Če končni odjemalec plačuje omrežnino in prispevke neposredno distribucijskemu operaterju in obveznosti iz naslova omrežnine in prispevkov ne poravnava, končni odjemalec ni upravičen do zasilne oskrbe.

(5) Zasilna oskrba se razume kot menjava dobavitelja in se izvede smiselno po postopku iz poglavja IX.4 Postopek menjave dobavitelja merilnega mesta, če v tem poglavju posamezni pogoji zasilne oskrbe niso posebej določeni. Pri tem distribucijski operater nastopa kot dobavitelj.

213. člen

(obveščanje ostalih dobaviteljev o obvestilu operaterja trga z elektriko)

(1) Distribucijski operater o obvestilu operaterja trga z elektriko iz 212. člena teh SONDSEE obvesti tudi ostale dobavitelje registrirane pri distribucijskem operaterju brez kakršnih koli podatkov o prizadetih končnih odjemalcih. Če katerikoli od teh obveščenih dobaviteljev predloži izjavo, da bo uporabil podatke o končnih odjemalcih samo za pripravo ponudb za oskrbo merilnih mest na zasilni oskrbi, mu distribucijski operater posreduje seznam merilnih mest končnih odjemalcev. Ta seznam vsebuje enotni identifikator merilnega mesta, naziv in naslov končnega odjemalca ter morebiten naslov za pošiljanje pošte.

(2) V procesu zagotavljanja zasilne oskrbe poteka vsa komunikacija med distribucijskim operaterjem in morebitnimi dobavitelji merilnih mest na zasilni oskrbi ter distribucijskim operaterjem in operaterjem trga z elektriko v elektronski obliki. Format, vsebino in način komunikacije je določen v navodilu iz 198. člena teh SONDSEE.

214. člen

(menjava dobavitelja)

(1) Distribucijski operater takoj po prejemu obvestila operaterja trga z elektriko o izključitvi dobavitelja iz bilančne sheme za vsa merilna mesta tega dobavitelja izvede menjavo dobavitelja iz navedenega (obstoječega) dobavitelja na distribucijskega operaterja, ki postane z dnem izključitve iz bilančne sheme novi dobavitelj.

(2) Za potrebe menjave dobavitelja na merilnih mestih na zasilni oskrbi distribucijski operater pridobi odčitek ali oceni stanje števca na dan menjave dobavitelja za vsako merilno mesto.

215. člen

(obvestilo končnemu odjemalcu)

(1) Distribucijski operater najkasneje v roku 8 dni od dneva prejema obvestila operaterja trga z elektriko obvesti prizadete končne odjemalce o izključitvi obstoječega dobavitelja iz bilančne sheme.

(2) Obvestilo distribucijskega operaterja iz prejšnjega odstavka vsebuje najmanj:

- obvestilo o prenehanju pogodbe o dobavi elektrike z obstoječim dobaviteljem za merilno mesto končnega odjemalca in začetku izvajanja zasilne oskrbe,
- obvestilo o pogojih in ceniku zasilne oskrbe,
- obvestilo o načinu odčitavanja števca (daljinsko ali obisk merilnega mesta), če ga pridobiva distribucijski operater, ali zahtevek, da končni odjemalec sam sporoči odčitek distribucijskemu operaterju,
- obvestilo o oceni stanja števca, ki bo izvedena, če odčitek s strani končnega odjemalca ne bo sporočen v postavljenem roku, oziroma ga distribucijski operater ne bo uspel pridobil,
- obvestilo, da bodo odčitki, ki so bili pridobljeni s strani distribucijskega operaterja oziroma končnega odjemalca, vendar ne na dan izključitve obstoječega dobavitelja iz bilančne sheme, datirani na dan izključitve obstoječega dobavitelja iz bilančne sheme,
- seznanitev končnega odjemalca s pravico do menjave dobavitelja,
- obvestilo, da je distribucijski operater zainteresiranim dobaviteljem posredoval njihove osnovne podatke za namen priprave novih ponudb.

216. člen

(cenik zasilne oskrbe)

(1) Distribucijski operater določi skladno z Energetskim zakonom cenik s cenami električne energije za zasilno oskrbo vnaprej in ga javno objavi na svoji spletni strani v okviru cenika storitev distribucijskega operaterja, ki niso vsebovane v omrežnini. Omrežnina in prispevki se obračunavajo skladno z veljavno zakonodajo.

(2) Hkrati z objavo cenika distribucijski operater objavi tudi pogoje zasilne oskrbe iz Energetskega zakona in teh SONDSEE.

217. člen

(rok za vložitev zahteve za menjavo dobavitelja in za morebitno dostavo odčitka)

(1) Rok za vložitev zahteve za menjavo dobavitelja in morebitno dostavo odčitka je 21 dni od dneva izključitve obstoječega dobavitelja iz bilančne sheme. V kolikor je novi dobavitelj dostavil novo pogodbo o dobavi in dostavi odčitek znotraj roka, se menjava dobavitelja izvede na dan izključitve obstoječega dobavitelja iz bilančne sheme.

(2) Distribucijski operater bo morebitno dostavljen odčitek števca na merilnem mestu upošteval v obračunu, če bo ta izpolnjeval validacijske kriterije, pri čemer ga bo datiral na dan izključitve obstoječega dobavitelja iz bilančne sheme.

218. člen

(potrditev zasilne oskrbe s strani končnega odjemalca)

Če končni odjemalec ni izpolnil pogojev iz 217. člena teh SONDSEE, se razume, da se končni odjemalec v tistem trenutku odpoveduje pravici do menjave dobavitelja z dnem izključitve obstoječega dobavitelja iz bilančne sheme ter se strinja s pogoji in cenikom zasilne oskrbe. V tem primeru distribucijski operater nadaljuje z izvajanjem zasilne oskrbe.

219. člen

(trajanje zasilne oskrbe)

(1) Zasilna oskrba iz 212. člena teh SONDSEE se izvaja za nedoločen čas ob izpolnjevanju pogoja iz 220. člena teh SONDSEE.

(2) V primeru neizpolnjevanja navedenih pogojev distribucijski operater ravna skladno z 204. členom teh SONDSEE.

220. člen

(izvajanje zasilne oskrbe)

(1) Pogoj za izvajanje zasilne oskrbe je sprotno poravnavanje vseh zapadlih obveznosti iz naslova izvajanja zasilne oskrbe.

(2) Distribucijski operater na vsakem računu za zasilno oskrbo opozori končnega odjemalca na pravico do menjave dobavitelja električne energije in na višjo ceno električne energije kot bi jo lahko dosegel na trgu z električno energijo.

221. člen

(obveščanje operaterja trga z elektriko)

Distribucijski operater na način iz drugega odstavka 213. člena teh SONDSEE obvesti operaterja trga z elektriko o nastopu in zaključku zasilne oskrbe na posameznem merilnem mestu v roku, ki je določen v predpisu, ki ureja delovanje trga z električno energijo.

VIII.5. NUJNA OSKRBA RANLJIVIH ODJEMALCEV

222. člen

(izvajanje nujne oskrbe)

(1) Distribucijski operater izvaja nujno oskrbo ranljivim odjemalcem skladno z 51. členom Energetskega zakona.

(2) Po odobritvi pravice do nujne oskrbe se prehod gospodinjskega odjemalca na nujno oskrbo šteje kot menjava dobavitelja in se izvede smiselno po postopku iz poglavja IX.4 Postopek menjave dobavitelja merilnega mesta, če v tem poglavju posamezni pogoji prehoda na nujno oskrbo niso posebej določeni. Pri tem distribucijski operater nastopa kot dobavitelj ter plačnik omrežnine in prispevkov.

(3) V procesu zagotavljanja nujne oskrbe poteka vsa komunikacija med distribucijskim operaterjem in dobaviteljem merilnega mesta ranljivega odjemalca (obstoječim dobaviteljem pred začetkom nujne oskrbe in izbranim dobaviteljem po zaključku nujne oskrbe) ter distribucijskim operaterjem in operaterjem trga z elektriko v elektronski obliki. Format, vsebino in način komunikacije je določen v navodilu iz 198. člena teh SONDSEE, ki ga distribucijski operater objavi na svoji spletni strani.

223. člen

(vloga za nujno oskrbo)

(1) Gospodinjski odjemalec, ki skladno z Energetskim zakonom uveljavlja pravico do nujne oskrbe, poda vlogo za nujno oskrbo distribucijskemu operaterju po prejemu obvestila o odklopu od sistema po 204. členu teh SONDSEE, če bi bilo zaradi odklopa elektrike ogroženo življenje in zdravje gospodinjskega odjemalca in/ali oseb, ki z njim prebivajo v skupnem gospodinjstvu. Vlogo poda najkasneje 5 dni pred rokom za predviden odklop, ki je naveden v tem obvestilu.

(2) Vlogi za nujno oskrbo morajo biti priložene vse priloge in dokazila, na podlagi katerih bo možno odločiti o podani vlogi, in jih določa AGEN v svojih pravilih in kriterijih za dodelitev pravice do nujne oskrbe.

(3) Z dnem vložitve pravočasne, popolne in pravilne vloge se postopek odklopa gospodinjskega odjemalca od sistema po 204. členu teh SONDSEE odloži do odločitve o dodelitvi pravice do nujne oskrbe.

224. člen

(pregled vloge in odločitev o dodelitvi pravice do nujne oskrbe)

(1) Distribucijski operater po prejemu vloge in njenih prilog le-to pregleda in po potrebi v predpisanem roku zahteva njeno dopolnitev. V primeru, da distribucijski operater ne prejme dopolnitve vloge v predpisanem roku, s sklepom zavrže vlogo za odobritev pravice do nujne oskrbe.

(2) Distribucijski operater po prejemu pravočasne, popolne in pravilne vloge na podlagi pravil in kriterijev ter prilog in dokazil predpisanih s strani AGEN, najkasneje v 5 dneh od dneva prejema popolne vloge z odločbo odobri ali zavrne pravico do nujne oskrbe.

(3) Distribucijski operater pridobi odčitek števca gospodinjskega odjemalca najkasneje do dneva izdaje odločbe o nujni oskrbi, ki se datira na dan izdaje odločbe in pomeni hkrati tudi datum menjave dobavitelja. Če gospodinjski odjemalec ne omogoči pridobitve odčitka, se šteje, da je odstopil od zahteve za nujno oskrbo.

225. člen

(vsebina odločbe o pravici do nujne oskrbe)

(1) Odločba o odobritvi pravice do nujne oskrbe mora vsebovati najmanj:

- trajanje nujne oskrbe, ki se določi na podlagi pravil in kriterijev AGEN,
- možnost omejitve obračunske moči, ki se določi na podlagi dokazil (npr. o načinu ogrevanja, o nujnih medicinskih napravah, ...),

- sporočilo o stanju števca na dan odobritve pravice do nujne oskrbe,
- informacijo o ceni električne energije za nujno oskrbo v primeru zavrnitve pravice do DSP,
- obveznost gospodinskega odjemalca, da v času trajanja postopka dodelitve pravice do denarne socialne pomoči (v nadaljevanju DSP) dostavlja ustrezno potrdilo o trajanju postopka za odobritev DSP in po končanem postopku dostavi dokončno odločbo o odločitvi glede DSP,
- seznanitev gospodinskega odjemalca, da bo na osnovi izdane odločbe o nujni oskrbi izdana pogodba o oskrbi v obdobju preložitve odklopa,
- obveznost končnega odjemalca, da poslano pogodbo iz prejšnje alineje podpiše in vrne distribucijskemu operaterju najkasneje v 8 dneh od prejema te pogodbe. V kolikor distribucijski operater v predpisanem roku ne prejme s strani gospodinskega odjemalca podpisane pogodbe, se šteje, da je gospodinski odjemalec odstopil od zahteve za dodelitev nujne oskrbe,
- seznanitev gospodinskega odjemalca, da v primeru zavrnitve odobritve pravice do DSP plača vse stroške električne energije po ceni električne energije za nujno oskrbo ter vse stroške omrežnine in prispevkov skladno z veljavnimi predpisi,
- informacijo o obveznostih gospodinskega odjemalca ob izteku trajanja nujne oskrbe (sklenitev pogodbe o dobavi z izbranim dobaviteljem, zahteva za zasilno oskrbo, ...).

(2) Odločba o zavrnitvi pravice do nujne oskrbe mora vsebovati najmanj:

- obrazložene razloge za zavrnitev pravice do nujne oskrbe,
- informacijo o možnosti pritožbe na odločitev,
- informacijo o obveznostih gospodinskega odjemalca v primeru zavrnitve pravice do nujne oskrbe ali odločbe drugostopenjskega organa o zavrnitvi pritožbe zoper odločbo o nujni oskrbi (sklenitev pogodbe o dobavi z obstoječim ali novim dobaviteljem, zahteva za zasilno oskrbo, ...),
- informacijo o ceni električne energije za nujno oskrbo v primeru zavrnitve pravice do nujne oskrbe ali zavrnitve pritožbe zoper odločitev distribucijskega operaterja,
- informacijo o ravnanju distribucijskega operaterja po pravnomočnosti te odločbe.

226. člen

(odobritev pravice do nujne oskrbe)

(1) Distribucijski operater v primeru odobritve pravice do nujne oskrbe z dnem izdaje odločbe o nujni oskrbi predloži gospodinskemu odjemalcu v podpis pogodbo o oskrbi v obdobju preložitve odklopa in izvede menjavo dobavitelja iz dosedanjega dobavitelja na distribucijskega operaterja.

(2) O izvedenem prehodu gospodinskega odjemalca na nujno oskrbo distribucijski operater obvesti dosedanjega dobavitelja.

227. člen

(vsebina pogodbe o oskrbi v obdobju preložitve odklopa)

(1) Pogodba o oskrbi v obdobju preložitve odklopa mora vsebovati najmanj:

- trajanje nujne oskrbe, ki se določi na podlagi pravil in kriterijev AGEN,
- obveznost gospodinskega odjemalca, da v času trajanja postopka dodelitve pravice do denarne socialne pomoči (v nadaljevanju DSP) dostavlja ustrezno potrdilo o trajanju postopka za odobritev DSP in po končanem postopku dostavi dokončno odločbo o odločitvi glede DSP,
- možnost omejitve obračunske moči, ki se določi na podlagi dokazil (npr. o načinu ogrevanja, o nujnih medicinskih napravah, ...),
- sporočilo o stanju števca na dan odobritve pravice do nujne oskrbe,
- informacijo o ceni električne energije za nujno oskrbo v primeru zavrnitve pravice do DSP,

- seznanitev, da se gospodinjski odjemalec s podpisom te pogodbe odpoveduje pravici do pritožbe zoper izdano odločbo o nujni oskrbi,
- obveznost gospodinjskega odjemalca, da v primeru zavrnitve odobritve pravice do DSP plača vse stroške električne energije po ceni električne energije za nujno oskrbo ter vse stroške omrežnine in prispevkov skladno z veljavnimi predpisi,
- obveznost gospodinjskega odjemalca, da poslano pogodbo podpiše in vrne distribucijskemu operaterju najkasneje v 8 dneh od prejema pogodbe o nujni oskrbi. V kolikor distribucijski operater v predpisanem roku ne prejme s strani gospodinjskega odjemalca podpisane pogodbe o nujni oskrbi, se šteje, da je končni odjemalec odstopil od zahteve za dodelitev nujne oskrbe,
- informacijo o obveznostih gospodinjskega odjemalca ob izteku trajanja nujne oskrbe (sklenitev pogodbe o dobavi z izbranim dobaviteljem, zahteva za zasilno oskrbo, ...).

228. člen

(zavrnitev pravice do nujne oskrbe)

(1) V primeru zavrnitve pravice do nujne oskrbe distribucijski operater z odločbo zavrne ali s sklepom zavrne pravico do nujne oskrbe gospodinjskemu odjemalcu in ne glede na možnost uporabe pravnega sredstva izvede menjavo dobavitelja iz obstoječega dobavitelja na distribucijskega operaterja. O izvedenem prehodu gospodinjskega odjemalca na nujno oskrbo distribucijski operater obvesti dosedanjega dobavitelja.

(2) Distribucijski operater v primeru iz prejšnjega odstavka izvaja nujno oskrbo ob upoštevanju 229. člena teh SONDSEE do pravnomočnosti odločbe o zavrnitvi ali sklepa o zavrnitvi pravice do nujne oskrbe oziroma dokončnosti odločbe o pritožbi zoper izdano odločbo o zavrnitvi ali sklep o zavrnitvi. V primeru za gospodinjskega odjemalca ugodne rešitve pritožbe distribucijski operater postopa po 224. členu teh SONDSEE. V nasprotnem primeru distribucijski operater z dnem pravnomočnosti odločbe o zavrnitvi ali sklepa o zavrnitvi pravice do nujne oskrbe oziroma vročitve odločbe drugostopenjskega organa o pritožbi zoper odločbo o zavrnitvi sklep o zavrnitvi pravice do nujne oskrbe obvesti gospodinjskega odjemalca o odklopu ter ga pozove k sklenitvi pogodbe o dobavi elektrike ali o možnosti zahteve za zasilno oskrbo.

(3) Končni odjemalec mora posredovati distribucijskemu operaterju pogodbo o dobavi elektrike sklenjeno z novim dobaviteljem ali zahtevo za zasilno oskrbo najkasneje v roku 15 dni od dneva izstavitve obvestila. Če gospodinjski odjemalec distribucijskemu operaterju dostavi enega izmed navedenih dokumentov v navedenem roku, distribucijski operater zagotovi menjavo dobavitelja skladno s poglavjem IX.4 Postopek menjave dobavitelja na merilnem mestu oziroma zagotovi zasilno oskrbo skladno s poglavjem VIII.4 Zasilna oskrba. V nasprotnem primeru distribucijski operater nadaljuje postopek odklopa po 204. členu teh SONDSEE.

(4) V primeru zavrnitve in zavrnitve pravice do nujne oskrbe gospodinjski odjemalec stroške dobavljene elektrike po ceni za nujno oskrbo ter stroške omrežnine in prispevkov do izvedbe menjave dobavitelja oziroma do zagotovitve zasilne oskrbe oziroma do izvedenega odklopa nosi sam.

229. člen

(trajanje nujne oskrbe)

(1) Distribucijski operater dodeli nujno oskrbo v primeru odobritve v trajanju od dneva predvidenega odklopa do najkasneje 75 dni od dneva vložitve vloge za dodelitev DSP in ob upoštevanju vidika ogroženosti zaradi ogrevanja v času med 1.10. in 30.4. ali vidika ogroženosti zaradi zdravja za čas trajanja veljavnosti zdravniškega potrdila, pri čemer se trajanje nujne oskrbe:

- skrajša, če je pred potekom trajanja odločba o dodelitvi DSP postala dokončna, katero mora gospodinjski odjemalec dostaviti distribucijskemu operaterju najkasneje v roku 5 dni po prejemu le-te,
- podaljša vsakič za 15 dni, če gospodinjski odjemalec najkasneje 2 dni pred potekom trajanja nujne oskrbe predloži potrdilo, da je postopek odločanja o dodelitvi DSP še vedno v teku.

(2) Če gospodinjski odjemalec distribucijskemu operaterju po prejemu dokončne odločbe o DSP ne dostavi navedene odločbe oziroma potrdila, da postopek o dodelitvi DSP še vedno traja, se šteje, da

je gospodinjiski odjemalec odstopil od zahteve za nujno oskrbo. V tem primeru se strošek porabljene elektrike od dneva začetka nujne oskrbe do dneva zamenjave dobavitelja ali začetka zasilne oskrbe ali izvedenega odklopa obračuna gospodinjiskemu odjemalcu kot neupravičen odjem, omrežnina in prispevki pa skladno z veljavno zakonodajo.

230. člen

(cena električne energije za nujno oskrbo)

(1) Distribucijski operater določi ceno električne energije za nujno oskrbo na podlagi cene električne energije za izgube za posamezno leto dosežene na avkciji za izgube in jo javno objavi na svoji spletni strani v okviru cenika storitev distribucijskega operaterja, ki niso vsebovane v omrežnini.

(2) Omrežnina in prispevki se v primeru nujne oskrbe obračunavajo skladno z veljavno zakonodajo.

231. člen

(obvestilo o prenehanju pogodbe o oskrbi v obdobju preložitve odklopa)

(1) Distribucijski operater obvesti gospodinjiskega odjemalca o prenehanju trajanja nujne oskrbe najkasneje v roku 15 dni pred predvidenim potekom nujne oskrbe. V primeru, da je predvideno trajanje nujne oskrbe določeno skladno z 229. členom teh SONDSEE krajše od 15 dni, distribucijski operater pošlje gospodinjiskemu odjemalcu to obvestilo skupaj s podpisano pogodbo o oskrbi v obdobju preložitve odklopa. Obvestilo mora vsebovati najmanj:

- informacijo o plačilu stroškov nujne oskrbe, ki se določi na podlagi odločitve v odločbi o DSP,
- informacijo o možnosti zamenjave dobavitelja,
- informacijo o možnosti in pogojih zasilne oskrbe na podlagi zahteve gospodinjiskega odjemalca.

(2) Gospodinjiski odjemalec mora posredovati distribucijskemu operaterju pogodbo o dobavi sklenjeno z novim dobaviteljem ali zahtevo za zasilno oskrbo najkasneje v roku 3 dni pred predvidenim potekom nujne oskrbe. Če gospodinjiski odjemalec distribucijskemu operaterju dostavi enega izmed navedenih dokumentov, distribucijski operater zagotovi menjavo dobavitelja skladno s poglavjem IX.4 Postopek menjave dobavitelja na merilnem mestu oziroma zagotovi zasilno oskrbo skladno s poglavjem VIII.4 Zasilna oskrba. V nasprotnem primeru distribucijski operater nadaljuje postopek odklopa po 204. člena teh SONDSEE.

232. člen

(poravnava stroškov iz naslova nujne oskrbe)

(1) Če je bila končnemu odjemalcu z dokončno odločbo odobrena DSP, stroške dobavljene elektrike po ceni za nujno oskrbo ter stroške omrežnine in prispevkov za čas trajanja nujne oskrbe nosi distribucijski operater.

(2) Če končnemu odjemalcu z dokončno odločbo ni bila odobrena DSP, stroške dobavljene elektrike po ceni za nujno oskrbo ter stroške omrežnine in prispevkov za čas trajanja nujne oskrbe nosi gospodinjiski odjemalec sam.

(3) Po preteku trajanja nujne oskrbe do izvedbe menjave dobavitelja oziroma do zagotovitve zasilne oskrbe oziroma do izvedenega odklopa stroške dobavljene elektrike po ceni za nujno oskrbo ter stroške omrežnine in prispevkov nosi gospodinjiski odjemalec sam.

233. člen

(obveščanje o porabi in izdaja računov po pogodbi o oskrbi v obdobju preložitve odklopa)

(1) Distribucijski operater v času zagotavljanja nujne oskrbe skladno s pogodbo o oskrbi v obdobju preložitve odklopa izdaja gospodinjiskemu odjemalcu mesečne račune o porabljeni elektriki, ki za čas zagotavljanja nujne oskrbe iz pogodbe o oskrbi v obdobju preložitve odklopa bremenijo distribucijskega operaterja.

(2) Če gospodinjiskemu odjemalcu ni bila odobrena DSP, distribucijski operater izvede obračun elektrike ter omrežnine in prispevkov skladno z drugim odstavkom prejšnjega člena, stornira izdane

mesečne račune in obveznosti zaračuna gospodinjskemu odjemalcu na toliko računih, kot je bilo izdanih mesečnih računov.

234. člen

(obveščanje operaterja trga z elektriko)

Distribucijski operater na način iz tretjega odstavka 222. člena teh SONDSEE obvesti operaterja trga z elektriko o nastopu in zaključku nujne oskrbe na posameznem merilnem mestu v roku, ki je določen v predpisu, ki ureja delovanje trga z električno energijo.

VIII.6. ZAGOTAVLJANJE ELEKTRIČNE ENERGIJE ZA POKRIVANJE IZGUB, ZASILNE IN NUJNE OSKRBE IN NEUPRAVIČENEGA ODJEMA

235. člen

(nakup električne energije za pokritje izgub in sistemskih storitev)

(1) Distribucijski operater skladno z 78. členom Energetskega zakona pokriva izgube električne energije v elektrodistribucijskem sistemu ter zagotavlja električno energijo za zasilno in nujno oskrbo, neupravičen odjem in nepravilno registrirane merilne podatke na posameznih območjih javnega distribucijskega sistema.

(2) Distribucijski operater izda Avkcijska pravila za nakup električne energije za pokrivanje izgub, zasilno in nujno oskrbo, neupravičen odjem ter nepravilno registrirane merilne podatke v prejšnjem odstavku omenjenih distribucijskih omrežjih in jih objavi na svoji spletni strani.

236. člen

(podatki za izvedbo avkcije)

(1) Obvezni podatki za potrebe izvedbe avkcije so:

- A Celoten prevzem v distribucijski sistem za posamezno območje javnega distribucijskega sistema, od januarja 2005 do decembra leta pred avkcijo, v urnih blokih energije v MWh, zaokroženo na 1 decimalko.
- B Mesečni podatki realizirane uporabe distribucijskega sistema posameznega območja javnega distribucijskega sistema, od januarja 2005 do decembra leta pred avkcijo v MWh, zaokroženo na 1 decimalko.
- C Plan količin električne energije za potrebe distribucijskega operaterja za območje javnega distribucijskega sistema, za leto/i/a nakupa v urnih blokih energije v MWh, zaokroženo na 1 decimalko
- D Odstotek (%) triletnih količin električne energije za potrebe distribucijskega operaterja v obdobju treh zaključenih koledarskih let pred avkcijo.

(2) Formula za izračun količin električne energije za potrebe distribucijskega operaterja v javnem distribucijskem sistemu je naslednja:

- Količine električne energije za potrebe $SODO_{\text{letno}} = \text{Celotni letni prevzem v distribucijski sistem posameznega EDP - realizirana letna uporaba distribucijskega sistema posameznega območja distribucijskega sistema.}$
- Količine električne energije za potrebe $SODO_{\text{mesečno}} = \text{Celotni realiziran prevzem v distribucijski sistem posameznega območja distribucijskega sistema v mesecu} \times \% \text{ triletnih izgub, zasilne in nujne oskrbe e.e.}$
- $\% \text{ triletnih količin električne energije za potrebe } SODO = (\text{celotni letni prevzem v distribucijsko omrežje posameznega območja distribucijskega sistema v obdobju treh zaključenih koledarskih let pred avkcijo - realizirana letna uporaba distribucijskega sistema posameznega območja distribucijskega sistema v obdobju treh zaključenih koledarskih let pred avkcijo}) / \text{celotni letni prevzem v distribucijski sistem posameznega območja distribucijskega sistema v obdobju treh zaključenih koledarskih let pred avkcijo} \times 100.$

237. člen

(letni poračun)

(1) Letni poračun izvedeta organizator trga z električno energijo in distribucijski operater. Poračun za posamezno območje distribucijskega sistema se izvede na način, da organizator trga posreduje obračun distribucijskemu operaterju za vsa območja distribucijskega sistema skupaj, s pregledom po posameznem območju distribucijskega sistema.

(2) Letni poračun električne energije za potrebe SODO=količine električne energije za potrebe $SODO_{\text{letno}} = \sum \text{količin električne energije za potrebe } SODO_{\text{mesečno}}$.

238. člen

(točka dobave električne energije)

Dobava električne energije se nanaša na DAP (mesto dobave po Incoterms) slovenska stran slovenske meje (točka v ELES-ovem prenosnem omrežju ali slovenskem javnem distribucijskem sistemu). Pridobitev prenosnih kapacitet je izključno obveznost ponudnika.

VIII.7. NEUPRAVIČEN ODJEM

239. člen

(neupravičen odjem)

(1) Kot neupravičen odjem se šteje, če:

- je uporabnik priključen na distribucijski sistem brez ustrezne pogodbe o uporabi sistema ali pogodbe o dobavi, niso pa izpolnjeni pogoji za zasilno ali nujno oskrbo,
- uporabnik odjema električno energijo brez zahtevanih ali dogovorjenih merilnih naprav ali mimo njih ali če onemogoča pravilno registriranje merilnih podatkov,
- uporabnik onemogoča distribucijskemu operaterju dostop do merilnih naprav za potrebe vzdrževanja in odčitavanja merilnih naprav,
- je z merilnih naprav odstranil varnostno plombo,
- se uporabnik svojevoljno priključi na distribucijski sistem,
- uporabnik prekorači priključno moč določeno v soglasju za priključitev,
- uporabnik da netočne podatke za določanje odjemne skupine.

(2) Za vse obveznosti iz tega poglavja teh SONDSEE (neupravičen odjem) sta solidarno in neomejeno odgovorna imetnik soglasja za priključitev in dejanski uporabnik priključka, če to ni ena pravna ali fizična oseba.

(3) Če ni mogoče ugotoviti, kdaj se je začel neupravičeni odjem, mora uporabnik plačati neupravičeni odjem električne energije ter omrežnino in prispevke za obdobje dvanajst mesecev nazaj od dneva ugotovitve neupravičenega odjema.

240. člen

(določitev neupravičenega odjema, ko količine so izmerjene)

(1) Distribucijski operater v primerih iz prejšnjega člena, ko so količine izmerjene, uporabniku zaračuna omrežnino in prispevke ter neupravičeno porabljeno električno energijo, in sicer v količinah, kot so jih izmerile merilne naprave. Neupravičeno porabljena električna energije se zaračuna po ceni, ki je enaka ceni električne energije višje dnevne tarifne postavke za zasilno oskrbo na dan izstavitve računa, povečani za 30 %. Pri izračunu omrežnine in prispevkov se obračunska moč upošteva za obdobje od priključitve do dneva ugotovitve takšne priključitve na distribucijski sistem. Omrežnina in prispevki se za merilno mesto brez merjenja moči zaračuna po enotarifnih postavkah, ločeno za gospodinjstvi in ostali odjem, veljavnih za odjemno skupino na NN brez merjenja moči, za merilno mesto z merjeno močjo pa po tarifnih postavkah za odjemno skupino $T < 2500$ ur po veljavnem ceniku

AGEN na dan izstavitve računa. V primeru prekoračitve priključne moči določene v Soglasju za priključitev se na merilnih mestih, kjer se obračunska moč meri, za obračun omrežnine in prispevkov celotna izmerjena obračunska moč poveča za procent prekoračitve obračunske moči nad priključno močjo in se obračuna na rednem računu za omrežnino in prispevke kot ločena postavka obračunske moči.

(2) Poleg stroškov porabljene električne energije ter omrežnine in prispevkov, distribucijski operater uporabniku zaračuna tudi stroške odklopa in stroške ugotavljanja neupravičenega odjema.

241. člen

(določitev neupravičenega odjema, ko količine niso izmerjene)

(1) Če v konkretnih primerih iz 239. člena ni mogoče zanesljivo ugotoviti drugih podatkov, se ocenitev količin električne energije in obračunske moči neupravičenega odjema za potrebe obračuna porabljene električne energije, omrežnine in prispevkov, izvede na naslednji način:

1. za uporabnike na srednji in visoki napetosti:

- a) če je bila vplivana registracija maksimalne (obračunske) moči, se obračuna nameščena moč transformacije, pri tem se enačijo kVA s kW;
- b) če merilne naprave niso registrirale vse odvzete električne energije, se količina električne energije določi tako, da se nameščena moč transformacije množi z mesečnimi obratovalnimi urami, in sicer:
  - pri enoizmenskem obratovanju 300 ur
  - pri dvoizmenskem obratovanju 450 ur
  - pri troizmenskem obratovanju 550 ur;
- c) če je bila vplivana samo stikalna ura, se ves odjem električne energije in uporabe sistema obračunava po ceni za višjo dnevno tarifo;

2. za uporabnike na nizki napetosti:

- a) če merilne naprave niso registrirale vse odvzete električne energije, se količina električne energije določi tako, da se obračunska moč, ki jo določa zmnožek vsote nazivnih jakosti naprav za omejevanje toka in napetosti 230 V, množi z mesečnimi obratovalnimi urami, in sicer:
  - v mesecih od 1. oktobra do 31. marca 200 ur/mesec
  - v mesecih od 1. aprila do 30. septembra 130 ur/mesec;
- b) če je bila električna energija odvzeta pred glavno napravo za omejevanje toka, se pri določitvi količin neupravičenega odjema upošteva nazivni tok, ki ustreza vrsti in prerezu vodnikov notranjega sekundarnega priključka;
- c) če je bila vplivana samo stikalna ura ali sprejemnik MTK, se ves odjem električne energije in uporaba sistema zaračunata po veljavni ceni za višjo dnevno tarifo;
- d) če je bilo poseženo na napravo za omejevanje toka ali na registracijo moči, se moč določi tako, da se upoštevajo nazivni toki, ki ustrezajo vrsti in prerezu vodnikov, po katerih je bil ta odjem izveden.

(2) Pri določitvi količin neupravičenega odjema električne energije in moči se od vrednosti, določenih po tem členu, odštejejo izmerjene vrednosti.

(3) Distribucijski operater v primerih iz 239. člena, ko so količine določene na podlagi tega člena, uporabniku zaračuna omrežnino in prispevke ter neupravičeno porabljeno električno energijo, in sicer v količinah, kot so jih izmerile merilne naprave. Neupravičeno porabljena električna energije se zaračuna po ceni, ki je enaka ceni električne energije višje dnevne tarifne postavke za zasilno oskrbo na dan izstavitve računa, povečani za 30 %. Pri izračunu omrežnine in prispevkov se obračunska moč upošteva za obdobje od priključitve do dneva ugotovitve takšne priključitve na distribucijski sistem. Omrežnina in prispevki se za merilno mesto brez merjenja moči zaračuna po enotarifnih postavkah, ločeno za gospodinjstvi in ostali odjem, veljavnih za odjemno skupino na NN brez merjenja moči, za

merilno mesto z merjeno močjo pa po tarifnih postavkah za odjemno skupino T<2500 ur po veljavnem ceniku AGEN na dan izstavitve računa.

(4) Če neupravičen odjem izvaja oseba, ki v evidencah distribucijskega operaterja nima evidentiranega merilnega mesta, se neupravičen odjem zaračuna kot je določeno za neupravičen odjem gospodinjskega odjemalca za fizično osebo ali ostali odjem za pravno osebo.

IX. DOGODKI NA MERILNEM MESTU

IX.1. POSTOPEK MENJAVE LASTNIKA MERILNEGA MESTA

242. člen

(dokazila potrebna za spremembo lastništva)

(1) Novi lastnik merilnega mesta mora v rokih določenih v 148. členu Energetskega zakona podati vlogo iz 117. člena teh SONDSEE za spremembo lastništva obstoječega merilnega mesta in sklenitev nove pogodbe o uporabi sistema ter priložiti podatke o tem merilnem mestu in ustrezne dokumente, ki dokazujejo spremembo lastništva objekta s priložkom.

(2) V primeru, da obstajata dva ali več lastnikov merilnega mesta, morajo solastniki pooblastiti enega izmed solastnikov za opravljanje poslov rednega upravljanja na merilnem mestu (obratovanje in vzdrževanje) v smislu stvarnopravnega zakonika oziroma stanovanjskega zakona, ki bo podal vlogo za spremembo lastništva obstoječega merilnega mesta in sklenitev nove pogodbe o uporabi sistema ter v imenu vseh solastnikov sklenil pogodbo o uporabi sistema in bo v enotnem registru merilnih mest evidentiran kot lastnik merilnega mesta. Pooblaščen solastnik s sklenitvijo pogodbe o uporabi sistema prevzema pravice in obveznosti na merilnem mestu in ureja vsa razmerja z ostalimi solastniki iz naslova pravic in obveznosti na tem merilnem mestu neodvisno od distribucijskega operaterja.

(3) Omenjeno vlogo lahko poda tudi s strani novega lastnika merilnega mesta pooblaščen oseba. V primeru, da omenjeno vlogo poda izbrani dobavitelj kot pooblaščen oseba, postopek poteka po tretjem odstavku 248. člena teh SONDSEE.

(4) Za dokumente, ki jih distribucijski operater sprejme kot dokazilo za spremembo lastništva, štejejo:

- kopija overjene prodajne, menjalne ali darilne pogodbe, ali
- kopija pravnomočnega sklepa o dedovanju, ali
- kopija pravnomočne sodne ali upravne odločbe, ali
- kopija sporazuma o razdelitvi premoženja, ali
- zemljiško knjižni izpisek.

(5) Poleg navedenega dokumenta iz prejšnjega odstavka mora novi lastnik merilnega mesta dostaviti še podpisan primopredajni zapisnik ali drug ustrezen dokument ob prevzemu objekta, iz katerega mora biti razvidno stanje števca električne energije in datum primopredaje, in pogodbo o dobavi elektrike sklenjeno med izbranim dobaviteljem in lastnikom merilnega mesta ali pooblaščenecem lastnika merilnega mesta – uporabnikom sistema.

243. člen

(izvedba spremembe lastništva)

(1) Distribucijski operater izvede najkasneje v roku 8 dni od dneva prejema pravočasne, popolne in pravilne vloge obračun omrežnine in prispevkov ter porabljene električne energije za dosedanjega uporabnika sistema in njegovega dobavitelja do datuma iz primopredajnega zapisnika ter pripravi pogodbo o uporabi sistema za novega lastnika merilnega mesta.

(2) Poslana pogodba o uporabi sistema se na podlagi vloge iz prejšnjega odstavka šteje za veljavno tudi v primeru, če lastnik merilnega mesta v 30 dneh od oddaje vloge ni vrnil podpisane pogodbe o uporabi sistema oziroma ni zahteval odklopa od sistema ali njegov izbrani dobavitelj ni odstopil od pogodbe o dobavi elektrike, uporablja pa se od dneva odčitka na dan primopredaje objekta. O navedeni veljavnosti pogodbe distribucijski operater pisno obvesti lastnika merilnega mesta ter

obvestilu priloži podatke merilnega mesta iz evidence merilnega mesta in splošni del pogodbe o uporabi sistema.

(3) Distribucijski operater prične z distribucijo električne energije novemu lastniku merilnega mesta na osnovi veljavne pogodbe o uporabi sistema, ki je bila sklenjena na osnovi pravnega posla, ki ni posledica univerzalnega pravnega nasledstva, ter so s strani dosedanjega uporabnika sistema poravnane vse obveznosti do distribucijskega operaterja (omrežnina in prispevki, oskrbe SODO, plačljive storitve, ki niso zajete v omrežnini iz 291. člena SONDO), razen če med distribucijskim operaterjem in novim lastnikom merilnega mesta ne obstoji sporazum, da le-ta pristopa k dolgu ali prevzema ta dolg. O evidentirani spremembi distribucijski operater obvesti dosedanjega in/ali novega dobavitelja.

IX.2. POSTOPEK MENJAVE UPORABNIKA NA MERILNEM MESTU

244. člen

(vloga za evidentiranje spremembe uporabnika sistema)

(1) Uporabnik sistema, ki ni lastnik merilnega mesta, mora za evidentiranje pooblaščenca lastnika merilnega mesta, ki ga distribucijski operater evidentira v enotnem registru merilnih mest kot plačnika, podati vlogo oziroma soglasje lastnika merilnega mesta za evidentiranje plačnika na merilnem mestu.

(2) Na osnovi te vloge lastnik merilnega mesta skladno s tretjim odstavkom 114. člena Energetskega zakona soglaša, da:

- lahko plačnik uporablja merilno mesto lastnika merilnega mesta,
- lahko plačnik kot končni odjemalec ali proizvajalec sklepa pogodbe o dobavi elektrike in jih evidentira pri distribucijskem operaterju.

(3) V primeru, da obstajata dva ali več lastnikov merilnega mesta, bo evidentiran lastnik merilnega mesta lahko podal soglasje za evidentiranje plačnika na merilnem mestu.

(4) Omenjeno vlogo lahko poda tudi s strani novega uporabnika pooblaščenca oseba. V primeru, da omenjeno vlogo poda izbrani dobavitelj kot pooblaščenca oseba, postopek poteka po tretjem odstavku 248. člena teh SONDSEE.

(5) Poleg vloge za evidentiranje spremembe uporabnika sistema mora novi uporabnik merilnega mesta dostaviti še podpisan primopredajni zapisnik ob zamenjavi uporabnika sistema, iz katerega mora biti razvidno stanje števca električne energije in datum primopredaje, če to ni navedeno na vlogi, in pogodbo o dobavi elektrike sklenjeno med izbranim dobaviteljem in novim uporabnikom sistema.

245. člen

(evidentiranje spremembe uporabnika sistema)

(1) Distribucijski operater najkasneje v roku 8 dni od dneva prejema pravočasne, popolne in pravilne vloge izvede obračun omrežnine in prispevkov ter porabljene električne energije za dosedanjega uporabnika sistema in njegovega dobavitelja do datuma iz vloge ter v enotnem registru merilnih mest evidentira novega uporabnika sistema.

(2) Distribucijski operater prične z distribucijo električne energije novemu uporabniku sistema na osnovi evidentirane spremembe uporabnika sistema in so s strani dosedanjega uporabnika sistema poravnane vse obveznosti do distribucijskega operaterja (omrežnina in prispevki, oskrbe SODO, plačljive storitve, ki niso zajete v omrežnini iz 289. člena SONDO), razen če lastnik merilnega mesta ne prevzame vseh obveznosti na merilnem mestu dosedanjega uporabnika sistema, kot je določeno v 128. členu teh SONDSEE. O evidentirani spremembi distribucijski operater obvesti dosedanjega in/ali novega dobavitelja.

IX.3. POSTOPEK MENJAVE NASLOVNIKA NA MERILNEM MESTU

246. člen

(vloga za evidentiranje spremembe naslova za pošiljanje pošte)

- (1) Lastnik merilnega mesta lahko z vlogo za evidentiranje spremembe naslova za pošiljanje pošte zahteva spremembo naslova za pošiljanje pošte, kar distribucijski operater evidentira v enotnem registru merilnih mest. Dobavitelj posameznega merilnega mesta ne more biti hkrati evidentiran tudi kot naslovnik za pošiljanje pošte.
- (2) Omenjeno vlogo lahko poda tudi s strani evidentiranega lastnika merilnega mesta pooblaščen oseba. V primeru, da omenjeno vlogo poda izbrani dobavitelj kot pooblaščen oseba, postopek poteka po tretjem odstavku 248. člena teh SONDSEE.

247. člen

(evidentiranje spremembe naslova za pošiljanje pošte)

- (1) Distribucijski operater najkasneje v roku 8 dni evidentira nov naslov za pošiljanje pošte in prične s pošiljanjem pošte na nov naslov s koriščenjem standardne poštné storitve ali na dogovorjen naslov elektronske pošte. Med pošto spadajo računi in obvestila vezana na izvajanje pogodbe o uporabi sistema.
- (2) Distribucijski operater o evidentirani spremembi obvesti dobavitelja.

IX.4. POSTOPEK MENJAVE DOBAVITELJA MERILNEGA MESTA

248. člen

(menjava dobavitelja)

- (1) Menjava dobavitelja je proces, v katerem distribucijski operater za priključeno merilno mesto končnega odjemalca ali proizvajalca dosedanjega dobavitelja zamenja z novim dobaviteljem in spremembo evidentira v enotnem registru merilnih mest.
- (2) Končni odjemalec ali proizvajalec, ki ni lastnik merilnega mesta in je evidentiran v evidenci merilnega mesta, lahko zahteva menjavo dobavitelja na osnovi 115. člena EZ-1.
- (3) V procesu menjave dobavitelja (vložitev zahteve za menjavo dobavitelja, odobritev oziroma zavrnitev menjave dobavitelja, odbiranje števca in potrditev izvedbe menjave dobavitelja) poteka vsa komunikacija med novim in dosedanjim dobaviteljem ter distribucijskim operaterjem v elektronski obliki. Format, vsebino in način komunikacije je določen v navodilu iz 198. člena teh SONDSEE, ki ga distribucijski operater objavi na svoji spletni strani.
- (4) Novi dobavitelj pridobi podatke potrebne za vložitev zahteve za menjavo dobavitelja pri končnem odjemalcu ali proizvajalcu, s katerim je sklenil pogodbo o dobavi, in po potrebi v enotnem registru merilnih mest pri distribucijskem operaterju.
- (5) Podatke iz enotnega registra merilnih mest, količine fakturirane realizacije omrežnine ali 15 minutnih blokov energije za preteklih 12 mesecev lahko novi dobavitelj na podlagi pooblastila končnega odjemalca oziroma proizvajalca ali na osnovi sklenjene pogodbe o dobavi električne energije pridobi pri distribucijskem operaterju samo za namene priprave ponudbe končnemu odjemalcu ali proizvajalcu, kontrole podatkov pogodbe o dobavi ali vložitve zahteve za menjavo dobavitelja. Zahteva za pridobitev podatkov in podatki se med dobaviteljem in distribucijskim operaterjem izmenjajo v elektronski obliki. Distribucijski operater zagotovi podatke, če je pooblastilo skladno s podatki iz enotnega registra merilnih mest distribucijskega operaterja in od podpisa pogodbe ali pooblastila končnega odjemalca oziroma proizvajalca ni minilo več kot šest mesecev.

249. člen

(vložitev zahteve za menjavo dobavitelja)

- (1) Zahtevo za menjavo dobavitelja pri distribucijskem operaterju poda novi dobavitelj na osnovi sklenjene pogodbe o dobavi elektrike s končnim odjemalcem ali proizvajalcem. Novi dobavitelj sme zahtevati menjavo dobavitelja le za merilno mesto, kjer je v sklenjeni pogodbi o dobavi elektrike pogodbeni stranka enaka končnemu odjemalcu ali proizvajalcu v evidenci distribucijskega operaterja.
- (2) Trenutek, ko se evidentira zahteva za menjavo dobavitelja v informacijskem sistemu distribucijskega operaterja, se šteje za čas prejema zahteve za menjavo dobavitelja.
- (3) Če je v postopku zahteva za menjavo dobavitelja za merilno mesto, drug dobavitelj do zaključka postopka ne more oddati zahteve za menjavo dobavitelja na tem merilnem mestu.

250. člen

(vsebina zahteve za menjavo dobavitelja)

Zahteva za menjavo dobavitelja mora biti pravočasna, popolna in pravilna ter mora vsebovati najmanj naslednje podatke:

- enotni identifikator merilnega mesta,
- naziv oziroma ime distribucijskega območja,
- naziv, naslov in davčna številka pogodbene stranke iz pogodbe o dobavi elektrike,
- zavezanec za plačilo omrežnine in prispevkov (uporabnik sistema ali dobavitelj),
- izbrani dobavitelj,
- pogodba o dobavi elektrike, iz katere morajo biti razvidni najmanj pogodbene stranke, obdobje veljavnosti pogodbe, enotni identifikator merilnega mesta, ki je predmet pogodbe, in podpisi pogodbenih strank, samo za namen razreševanja naknadnih sporov.

251. člen

(potrditev prejema zahteve za menjavo dobavitelja)

Ob prejemu zahteve za menjavo dobavitelja distribucijski operater potrdi novemu dobavitelju prejem zahteve.

252. člen

(pregled zahteve za menjavo dobavitelja)

- (1) Distribucijski operater pregleda zahtevo za menjavo dobavitelja in odobri zahtevo, če niso podani razlogi za zavrnitev menjave dobavitelja.
- (2) Seznam in šifrant standardnih razlogov za zavrnitev menjave dobavitelja je določen v navodilu iz 198. člena teh SONDSEE, ki ga distribucijski operater objavi na svoji spletni strani. Pri izmenjavi podatkov se uporabljajo samo standardizirane šifre, opisi pa, če gre za nestandardne razloge zavrnitve zahteve.
- (3) O odobritvi menjave dobavitelja distribucijski operater obvesti novega in dosedanjega dobavitelja najkasneje do osmega dne od dneva prejema zahteve za menjavo dobavitelja.
- (4) Do izdaje obvestila iz prejšnjega odstavka lahko novi dobavitelj odstopi od zahteve za menjavo dobavitelja brez stroškov. O odstopu od zahteve za menjavo dobavitelja distribucijski operater potrdi novemu dobavitelju odstop od menjave dobavitelja.
- (5) O zavrnitvi menjave dobavitelja distribucijski operater obvesti novega dobavitelja najkasneje do osmega dne od dneva prejema zahteve za menjavo dobavitelja.

253. člen

(obvestilo o odobritvi zahteve za menjavo dobavitelja)

(1) Obvestilo o odobreni zahtevi za menjavo dobavitelja za novega dobavitelja vsebuje najmanj:

- enotni identifikator merilnega mesta,
- naziv novega dobavitelja,
- predviden datum izvedbe zamenjave dobavitelja na merilnem mestu,
- način pridobitve odčitka števca,
- predvideno obdobje pridobitve odčitka števca,
- podatek o tovarniški številki nameščenega števca na merilnem mestu, datum zadnjega odčitka in zadnji odčitek števca, ki je evidentiran v sistemu distribucijskega operaterja.

(2) Obvestilo o odobreni zahtevi za menjavo dobavitelja za dosedanjega dobavitelja vsebuje najmanj:

- enotni identifikator merilnega mesta,
- naziv dosedanjega dobavitelja,
- predviden datum izvedbe zamenjave dobavitelja na merilnem mestu.

254. člen

(obvestilo o zavrnitvi zahteve za menjavo dobavitelja)

Obvestilo o zavrnjeni zahtevi za menjavo dobavitelja za novega dobavitelja vsebuje najmanj:

- enotni identifikator merilnega mesta,
- naziv novega dobavitelja,
- razlog zavrnitve menjave dobavitelja na merilnem mestu.

255. člen

(način določitve datuma predvidene menjave dobavitelja)

Distribucijski operater določi predvideni datum menjave dobavitelja za uporabnika sistema na naslednji način:

- predvideni datum menjave dobavitelja se določi na 1. dan v mesecu, če se le-ta nahaja v obdobju med dnevom izdanega obvestila o odobreni menjavi dobavitelja in 21 dnevom od dneva prejema zahteve za menjavo dobavitelja,
- v vseh ostalih primerih se predvideni datum menjave dobavitelja določi najkasneje na 21 dan od dneva prejema zahteve za menjavo dobavitelja.

256. člen

(način določitve načina odčitavanja števca)

(1) Distribucijski operater določi način pridobitve odčitka števca na naslednji način:

- v primeru nameščenega ustreznega elektronskega števca na merilnem mestu in zagotovljene povezave med merilnim centrom in tem števcem pridobitev odčitka izvede distribucijski operater najkasneje na 21. dan od dneva prejema zahteve za menjavo dobavitelja,
- v ostalih primerih je za pridobitev odčitka števca zadolžen končni odjemalec oziroma proizvajalec, ki preko novega dobavitelja sporoči stanje števca distribucijskemu operaterju, izključno v skladu z drugim odstavkom 248. členom teh SONDSEE
- v primeru, da distribucijski operater v zadnjih 12 mesecih od datuma predvidene menjave dobavitelja ni uspel pridobiti stanja števca na merilnem mestu zaradi nedostopnosti merilnega mesta ali da dobavitelj peti dan od dneva odobritve menjave dobavitelja sporoči distribucijskemu operaterju, da je merilno mesto končnemu odjemalcu nedostopno za odčitavanje, distribucijski

operater izvede odčitek najkasneje 21 dan od dneva prejema zahteve za menjavo dobavitelja. O nameravanem odčitavanju zaradi menjave dobavitelja distribucijski operater z obvestilom obvesti odjemalce, katerih števcji so bili v zadnjih 12 mesecih od datuma zamenjave dobavitelja nedostopni za odčitavanje, obvestilo se izstavi najkasneje 3 dni po odobritvi zahteve.

(2) Pridobitev odčitka števca za izvedbo menjave dobavitelja se lahko izvede v obdobju med dnevom izdanega obvestila o odobreni menjavi dobavitelja in 21 dnevom od dneva prejema zahteve za menjavo dobavitelja.

257. člen

(dejanska izvedba menjave dobavitelja)

(1) Distribucijski operater dejansko izvede menjavo dobavitelja po prejemu odčitka števca na merilnem mestu, na katerem se izvaja menjava dobavitelja, ki ustreza validacijskim kriterijem, ter izvede končni obračun za dosedanjega dobavitelja najkasneje v roku 8 dni po pridobitvi odčitka.

(2) V primeru iz prvega odstavka 255. člena teh SONDSEE se odčitek, izveden v obdobju med dnevom izdanega obvestila o odobreni menjavi dobavitelja in 21 dnevom od dneva prejema zahteve za menjavo dobavitelja, datira na 1. dan v mesecu in na ta dan distribucijski operater izvede menjavo dobavitelja.

(3) V primeru iz drugega odstavka 255. člena teh SONDSEE se odčitek, izveden v obdobju med dnevom izdanega obvestila o odobreni menjavi dobavitelja in 21 dnevom od dneva prejema zahteve za menjavo dobavitelja, datira na dan pridobitve odčitka in distribucijski operater izvede menjavo na ta dan dejanskega odbirka.

(4) V primeru, da distribucijski operater s strani končnega odjemalca v roku iz drugega odstavka 256. člena teh SONDSEE ne prejme odčitka števca ali ta ne ustreza validacijskim kriterijem oziroma distribucijski operater ne more pridobiti odčitka, ker je merilno mesto nedostopno za odčitavanje, distribucijski operater, zavrne menjavo dobavitelja na merilnem mestu za uporabnika sistema.

(5) Po izvedeni spremembi dobavitelja na merilnem mestu distribucijski operater izvede ustrezne spremembe v enotnem registru merilnih mest.

258. člen

(obvestilo o izvedeni menjavi dobavitelja)

(1) Distribucijski operater obvesti dosedanjega in novega dobavitelja o izvedeni menjavi dobavitelja takoj po evidentiranju spremembe v enotnem registru merilnih mest.

(2) To obvestilo mora za novega dobavitelja vsebovati najmanj:

- enotni identifikator merilnega mesta,
- novega dobavitelja,
- datum izvedbe menjave dobavitelja na merilnem mestu,
- stanje števca na dan izvedene menjave dobavitelja,
- način pridobitve odčitka.

(3) To obvestilo mora za dosedanjega dobavitelja vsebovati najmanj:

- enotni identifikator merilnega mesta,
- datum izvedbe menjave dobavitelja na merilnem mestu,
- stanje števca na dan izvedene menjave dobavitelja
- način pridobitve odčitka.

259. člen

(obvestilo o zavrnjeni menjavi dobavitelja)

(1) Distribucijski operater obvesti dosedanjega in novega dobavitelja o zavrnjeni menjavi dobavitelja na merilnem mestu uporabnika sistema zaradi odčitka najkasneje v roku 8 dni od dneva predvidene menjave dobavitelja.

(2) To obvestilo mora vsebovati najmanj:

- enotni identifikator merilnega mesta,
- razlog zavrnitve menjave dobavitelja na merilnem mestu (distribucijski operater ni prejel odčitka od dobavitelja, nepridobljen odčitek zaradi nedostopnega merilnega mesta, validacija odčitka).

260. člen

(zaključni obračun ob menjavi dobavitelja)

Distribucijski operater izvede in posreduje dosedanjemu dobavitelju končni obračun (priloga A) zaradi zamenjave dobavitelja najkasneje v roku 6 tednov od dneva izvedene menjave dobavitelja.

X. PRIPRAVA OBRAČUNSKIH PODATKOV, OBRAČUN IN POSREDOVANJE

X.1. POSTOPKI PRIPRAVE OBRAČUNSKIH PODATKOV

261. člen

(vir obračunskih podatkov)

Merilni podatki o parametrih električne energije (moč, delovna in jalova električna energija) se ugotavljajo z merilnimi napravami in tvorijo osnovo za pripravo obračunskih podatkov.

262. člen

(način in frekvenca odčitavanje merilnih podatkov)

(1) Odčitavanje merilnih podatkov iz merilnih naprav uporabnikov, pri katerih se obračunska moč meri, in tistih, ki so vključene v sistem daljinskega zajema merilnih podatkov, poteka mesečno in se registrira pri distribucijskemu operaterju.

(2) Ostalim uporabnikom se merilne naprave odčitavajo praviloma enkrat letno.

(3) Odčitki iz tega člena sodijo v standardno storitev distribucijskega operaterja.

263. člen

(dodatno odčitavanje na zahtevo)

Če uporabnik ali dobavitelj zahteva dodatno odčitavanje merilnih naprav izven tistih, ki sodijo v storitve distribucijskega operaterja, ki so pokrite iz omrežnine, mu ima distribucijski operater pravico zaračunati dodatne stroške odčitavanja merilnih naprav in posredovanje podatkov po veljavnem in objavljenem ceniku storitev distribucijskega operaterja, ki niso zajete v omrežnini.

264. člen

(odčitavanje v primeru prenehanje pogodbe o uporabi sistema)

V primeru prenehanja pogodbe o uporabi sistema je distribucijski operater dolžan odčitati števec in izvesti zaključni obračun.

265. člen

(obračunsko obdobje)

(1) Obračunsko obdobje, za katero distribucijski operater izdela obračunske podatke, je praviloma od 00.00 ure prvega dne do 24.00 ure zadnjega dne v koledarskem mesecu za tiste uporabnike, ki imajo nameščene naprave, skladne s 158. členom teh SONDSEE, in imajo omogočen daljinski zajem podatkov.

(2) Ostale uporabnike lahko distribucijski operater odčitava mesečno ali letno. Obračunsko obdobje je določeno z obdobjem med dvema odčitkoma.

266. člen

(podlaga za različne obračune)

Obračunsko obdobje in podatki iz tega poglavja so osnova za obračun omrežnine in prispevkov, dobave ali odjema električne energije, obračuna realizacije bilančnih skupin in morebitnih drugih obveznosti.

267. člen

(način priprave obračunskih podatkov)

(1) Obračunske podatke za obračunsko obdobje pripravi distribucijski operater skladno z določili tega člena.

(2) Za uporabnike sistema z obračunom moči po merjeni moči distribucijski operater praviloma izdela obračunske podatke za mesečno obračunsko obdobje od 00.00 ure prvega dne do 24.00 ure zadnjega dne v koledarskem mesecu.

(3) V ostalih primerih uporabnikov z določanjem obračunske moči na podlagi omejevalca toka, za katere distribucijski operater mesečno odčitava merilne naprave in imajo omogočen daljinski zajem merilnih podatkov, distribucijski operater pripravi obračunske podatke na podlagi razlike med končnim in začetnim stanjem merilnih naprav v obračunskem obdobju, pri čemer je začetno stanje tekočega obračunskega obdobja vedno enako končnemu stanju predhodnega obračunskega obdobja.

(4) V primerih, ko distribucijski operater odčitava merilne naprave letno, distribucijski operater med obračunskim obdobjem pripravlja obračunske podatke za koledarski mesec na podlagi povprečne dnevne porabe predhodnega obračunskega obdobja in števila dni v mesecu. Najmanj enkrat letno distribucijski operater odčita merilne naprave in izvede poračun. Obračunski podatek v primeru poračuna je razlika med končnim in začetnim stanjem obračunskega obdobja, pri čemer se na podlagi linearne interpolacije določijo obračunski podatki po obdobjih cene za omrežnino in prispevke ter odštejejo že zaračunane količine in zneske z akontacijami, ki jih je distribucijski operater izstavil med obračunskim obdobjem.

(5) V primeru, da se končnemu odjemalcu odčitavajo merilne naprave enkrat letno, lahko do 20. v mesecu končni odjemalec sam sporoči števrno stanje merilne naprave, ki je odčitano v koledarskem mesecu in ni starejše od 8 dni. Odčitek lahko posreduje preko spletne storitve ali spletnega portala tudi evidentiran dobavitelj na merilnem mestu. Če odčitek ne izpolnjuje validacijskih kriterijev,

distribucijski operater ne izvede obračuna po sporočenem odčitku in to sporoči odjemalcu oziroma dobavitelju. Če sporočen odčitek ustreza validacijskim kriterijem distribucijskega operaterja ali odjemalec oziroma dobavitelj prevzame odgovornost za posledice obračuna z odčitkom, ki ne izpolnjuje validacijskih kriterijev distribucijskega operaterja, se s sporočenim oziroma pridobljenim stanjem zaključi obračunsko obdobje in izdela obračunske podatke po postopku, opisanem v predhodnem odstavku. V mesecu izvedbe rednega letnega odčitavanja in obračuna distribucijski operater uporabi prejeti odčitek za obračun le v primeru, ko ni uspel odčitati merilne naprave.

(6) Uporabniku sistema, pri katerem se obračunska moč določa z omejevalcem toka in je vključen v sistem daljinskega zajema merilnih podatkov ter distribucijskemu operaterju ne uspe daljinsko odčitati števca, distribucijski operater za obračun uporabi odčitek iz daljinskega zajema merilnih podatkov na katerikoli drugi dan po zadnjem dnevu v mesecu ali ročno odčita merilno mesto in preveri ustreznost delovanja daljinskega zajema merilnih podatkov. Če daljinski zajem merilnih podatkov ni mogoč, distribucijski operater merilno mesto uvrsti v letno frekvenco odčitavanja.

(7) Za ostale uporabnike, pri katerih distribucijski operater odčitava merilne naprave mesečno, izdela obračunske podatke za obračunsko obdobje, ki je določeno z obdobjem med končnim in začetnim stanjem merilnih naprav v obračunskem obdobju.

268. člen

(frekvenca pošiljanja podatkov)

(1) Merilne podatke oziroma mesečne obračunske podatke posreduje distribucijski operater enkrat mesečno dobavitelju, ki je registriran v enotnem registru merilnih mest za obračunsko obdobje, in končnemu odjemalcu, kateremu račun za omrežnino in prispevke izstavlja distribucijski operater.

(2) Merilni oziroma obračunski podatki se posredujejo na enoten način, uporabniku na računu in dobavitelju v elektronski obliki, skladno z navodilom iz 198. člena teh SONDSEE.

269. člen

(zaokroževanje podatkov)

Pri merilnih oziroma obračunskih podatkih se obračunska moč (kW), prevzeta ali oddana delovna energija (kWh) in prekomerno prevzeta jalova energija (kVarh) zaokrožujejo na cela števila skladno z 194. členom teh SONDSEE.

X.2. OBRAČUN IN POSREDOVANJE PODATKOV O OMREŽNINI IN PRISPEVKIH

270. člen

(način izvajanja obračuna in posredovanja podatkov o omrežnini in prispevkih)

Distribucijski operater izvaja obračun in posredovanje podatkov o omrežnini in prispevkih na način, določen v pogodbi o uporabi sistema, Energetskem zakonu, podzakonskih predpisih, ki urejajo zaračunavanje in plačevanje omrežnine in prispevkov, in teh SONDSEE.

271. člen

(sprememba obračunske moči)

Uporabnik sistema, ki se mu obračunska moč določi na podlagi omejevalca toka, lahko zahteva spremembo obračunske moči v okviru soglasja za priključitev. Stroške uveljavitve spremembe plača uporabnik sistema po ceni iz veljavnega cenika storitev distribucijskega operaterja, ki niso zajete v omrežnini. Sprememba teh podatkov ne pomeni spremembe pogodbe o uporabi sistema in se uporablja od datuma izvedbe spremembe naprej.

272. člen

(določitev količin in zneska akontacije za omrežnino in prispevke)

(1) Če distribucijski operater merilne naprave končnega odjemalca odčitava enkrat letno, določi osnove za izračun količin in zneska akontacije za omrežnino in prispevke na podlagi obračunske moči za tekoči mesec in povprečne dnevne porabe zadnjega obračunskega obdobja pomnožene s številom dni obdobja, za katerega se akontacija izstavlja. Za novega končnega odjemalca določi distribucijski operater osnove za izračun količin in zneska akontacije na podlagi predvidenih količinskih podatkov končnega odjemalca.

(2) V primeru letnega obračuna na merilnem mestu se končni odjemalec in dobavitelj lahko dogovorita, da bosta redno posredovala odčitke distribucijskemu operaterju. Dobavitelj to sporoči distribucijskemu operaterju preko spletne storitve za naročilo na neakontacijski obračun. Distribucijski operater v tem primeru ne izda akontacije, ampak uporabi sporočen odčitek. Če odčitek ni sporočen do 20. v mesecu ali ne ustreza validacijskim parametrom distribucijskega operaterja, distribucijski operater za to merilno mesto začne z izdajo akontacij.

273. člen

(odčitavanje merilne naprave v primeru spremembe cene za omrežnino in prispevke)

Uporabniku sistema, ki se mu obračunska moč določi na podlagi omejevalca toka in ima letno ali mesečno obračunsko obdobje, distribucijski operater ob spremembi cene omrežnine in prispevkov, ki ne sovпада s koncem obračunskega obdobja, ne odčita merilne naprave.

274. člen

(način izračuna merilnih podatkov v primeru spremembe cene za omrežnino in prispevke)

Uporabniku iz prejšnjega člena distribucijski operater ob spremembi cene izračuna merilne podatke z linearno interpolacijo v sorazmerju s številom dni veljavnosti posameznih tarifnih postavk med dvema odčitkoma na začetku in koncu obračunskega obdobja ali na podlagi sporočenih odčitkov v petih delovnih dneh od dneva uveljavitve spremembe cene.

275. člen

(izdelava mesečnega računa)

(1) Distribucijski operater izdela mesečni račun na podlagi mesečnih obračunskih podatkov in ga izstavi skladno z 267. členom teh SONDSEE. Pri tem distribucijski operater izdela račun uporabniku sistema do vključno šestega delovnega dne v mesecu za pretekli mesec.

(2) Če se med obračunskim obdobjem spremeni cena za omrežnino in prispevke, distribucijski operater dobavitelju za merilna mesta na letni frekvenci odčitavanja to upošteva v obračunskih podatkih do konca obračunskega obdobja za vsako posamezno merilno mesto.

276. člen

(uporaba enotnega identifikatorja merilnega mesta)

(1) Dobavitelj mora v komunikaciji z uporabnikom v zvezi z obračunom energije, omrežnine in prispevkov obvezno navesti tudi enotni identifikator merilnega mesta, ki ga določi distribucijski operater.

(2) Enotni identifikator merilnega mesta uporabljata uporabnik in dobavitelj na vseh obvestilih in dokumentih tudi v postopkih sprememb na merilnem mestu in reševanju reklamacij, ki jih izvajata z distribucijskim operaterjem.

277. člen

(obračun za odjemalce priključene pod pogoji samooskrbe)

(1) Distribucijski operater za izstavitev akontacij upošteva količine, ki jih dogovorita dobavitelj in odjemalec pod pogoji samooskrbe. Dobavitelj mora akontativno količino javiti distribucijskemu operaterju na način iz 198. člena teh SONDSEE pred priključitvijo ali spremembo akontacije vsaj 8 dni pred izdajo akontacije.

(2) Distribucijski operater z letnim obračunom v mesecu finančne realizacije obračuna ugotovi dejanske neto količine kot razliko med dejansko prevzeto iz sistema in predano energijo v sistem brez upoštevanja vmesnih meritev.

(3) V podatkih za obračun omrežnine in prispevkov posredovanih skladno z 198. členom teh SONDSEE se akontacije in obračuni za merilna mesta, ki so priključena pod pogoji samooskrbe, označijo z oznako »samooskrba«. Enako označi račune za omrežnino in prispevke tudi distribucijski operater ter račune za elektriko dobavitelj elektrike.

(4) V podatkih obračuna za merilna mesta priključena pod pogoji samooskrbe distribucijski operater navede tudi količine prevzete in predane energije v sistem in saldo v kWh, ki je lahko:

- pozitiven, če je prevzeta energija večja od predane energije;
- negativen, če je prevzeta energija manjša od predane energije;
- 0, če je prevzeta energija enaka predani energiji.

(5) Distribucijski operater v poročila posreduje količine odjemalca pod pogoji samooskrbe na podlagi obračunanih količin omrežnine in prispevkov ter obračunskega salda iz prejšnjega odstavka.

(6) V primeru, ko je z letnim obračunom za odjemalca pod pogoji samooskrbe distribucijski operater ugotovil, da so predane količine večje od prevzetih količin, saldo iz 2. alineje četrtega odstavka tega člena brezplačno preda dobavitelju, kar naredi z uvrstitvijo salda količin v bilančni obračun kot količine prevzema proizvodnje v sistem kot preostali diagram in v ostalih poročilih.

278. člen

(določitev vrste odjema »hitre polnilnice«)

(1) Pogoji za uvrstitev merilnega mesta v vrsto odjema v skladu z določili podzakonskega predpisa, ki urejajo zaračunavanje in plačevanje omrežnine in prispevkov odjemna mesta za polnjenje električnih avtomobilov na javni infrastrukturi hitrih polnilnic distribucijskega operaterja na avtocestnem križu in drugih hitrih polnilnic ter obračunu omrežnine po ceni za to vrsto odjema so:

- Hitra polnilnica je lahko javna ali zasebna ne glede na lokacijo v Republiki Sloveniji.
- Hitra polnilnica mora imeti izvedeno samostojno merilno mesto v skupini končnih odjemalcev »Odjem na NN – z merjenjem moči«, priključeno na distribucijski sistem, s priključno močjo več kot 43 kW.
- Ob hitri polnilnici sme biti na merilnem mestu priključena samo nujna oprema, ki je namenjena polnjenju cestnih vozil, kamor spada zagotavljanje razsvetljave polnilnice, zagotavljanje električne energije za komunikacije, varovanje, ipd ...
- Vsaj eno polnilno mesto v okviru hitre polnilnice mora omogočati prenos električne energije na električno vozilo z močjo večjo kot 43 kW.

(2) Distribucijski operater pred spremembo vrste odjema preveri izpolnjevanje pogoja 3. alineje tega člena na enopolni shemi hitre polnilnice, ki mora biti obvezno priložena k vlogi za uvrstitev merilnega mesta v vrsto odjema »hitre polnilnice« in presodi o upravičenosti uvrstitve glede na enopolno shemo priključka.

(3) Z vlogo iz prejšnjega odstavka mora za pregled izpolnjevanje pogojev iz 4. alineje prvega odstavka tega člena končni odjemalec dostaviti distribucijskemu operaterju tudi tehnično specifikacijo hitre polnilnice.

(4) Končni odjemalec odgovarja za pravilnost podatkov in skladnost dostavljene sheme ter tehnične dokumentacije z dejanskim izvedenim stanjem.

X.3. BILANČNI OBRAČUN

279. člen

(priprava podatkov)

Distribucijski operater pripravi podatke za izvedbo bilančnega obračuna za registrirane dobavitelje in operaterja trga z uporabo podatkov bilančne pripadnosti dobavitelja posameznemu merilnemu mestu, podatkov o obračunani omrežnini in števnih meritev v urnih oziroma petnajst minutnih blokih energije.

280. člen

(merilno mesto pri več dobaviteljih v enem mesecu)

(1) Merilno mesto je lahko v podatkih za bilančni obračun posameznega meseca vsebovano pri več dobaviteljih, če je bila v mesecu izvedena menjava dobavitelja ali druga ustrezna sprememba enotnega registra merilnih mest.

(2) Razmejitev pripadnosti in količin merilnega mesta pri več dobaviteljih se v pripravi podatkov za bilančni obračun izvede skladno z razdelitvijo količin obračunane realizacije omrežnine.

281. člen

(merjeni diagram)

(1) Distribucijski operater uvrsti v diagrame urnih ali četrtturnih blokov energije kot merjene diagrame podatke uporabnikov sistema priključenih na distribucijski sistem po distribucijskih področjih ločeno za:

- končne odjemalce, ki imajo v enotnem registru merilnih mest evidentirano priključno moč večjo kot 43 kW, ne glede na način določanja obračunske moči,
- proizvajalce električne energije, pri katerih je zagotovljen daljinski zajem četrtturnih blokov energije ne glede na priključno moč.

(2) Podatke posameznih merilnih mest merjenih diagramov, kot so bili agregirano vključeni v pripravo podatkov za bilančni obračun, zagotovi distribucijski operater pripadajočemu dobavitelju in operaterju trga do šestega delovnega dne v mesecu za pretekli mesec v četrtturnih blokih energije v elektronski obliki in na standardiziran enoten način, skladno z 198. členom teh SONDSEE.

(3) Navedeni podatki morajo vsebovati tudi podatke o izmerjeni in obračunani jalovi energiji, če je za merilno mesto določen obračun čezmerno prevzete jalove energije.

(4) Če v procesu ugovora na bilančni obračun distribucijski operater spremeni te podatke, jih spremenjene dodatno zagotovi in označi z datumom objave.

282. člen

(nadomeščanje urnih ali četrtturnih blokov energije)

Distribucijski operater za merilna mesta z merjenim diagramom nadomesti manjkajoče vrednosti za vse manjkajoče periode s povprečnimi vrednostmi, izračunanimi iz začetnega in končnega števnega stanja, od katerih se odštejejo izmerjene vrednosti.

283. člen

(preostali diagram)

(1) Distribucijski operater uvrsti količine merilnih mest uporabnikov sistema priključenih na distribucijski sistem v preostali diagram po distribucijskih področjih ločeno za:

- končne odjemalce, ki imajo v enotnem registru merilnih mest evidentirano priključno moč manjšo ali enako kot 43 kW, ne glede na način določanja obračunske moči,
- proizvajalce električne energije, pri katerih ni zagotovljen daljinski zajem četrtturnih blokov energije ne glede na priključno moč.

(2) Količnike preostalega diagrama po dobaviteljih in skupno količino preostalega diagrama določi distribucijski operater ločeno po distribucijskih območjih, na podlagi podatkov o obračunani omrežnini v mesecu obračunske realizacije, ki je enak mesecu, za katerega se pripravljajo podatki za bilančni obračun.

284. člen

(objava preostalega diagrama)

(1) Podatek o celotni količini električne energije v kWh vseh dobaviteljev skupaj, ki je vključena v preostali diagram za odjemalce in proizvajalce ločeno, objavi distribucijski operater na svoji spletni strani in portalu za izmenjavo podatkov. Objavi jih ločeno za posamezno distribucijsko področje do desetega delovnega dne v mesecu za pretekli mesec.

(2) Če v procesu ugovora na bilančni obračun distribucijski operater spremeni, te podatke jih spremenjene dodatno objavi in označi z datumom objave.

285. člen

(nadomeščanje količin v preostalem diagramu v mesecu brez obračuna omrežnine)

Če za merilno mesto v mesecu obračunske realizacije distribucijski operater obračuna omrežnine ni izvedel, se količine v preostali diagram ne nadomeščajo.

286. člen

(količniki preostalega diagrama proizvajalcev za dobavitelje in operaterja trga)

Količnike preostalega diagrama proizvodnje po dobaviteljih izračuna distribucijski operater za posamezno distribucijsko področje na podlagi podatkov iz merilnih mest vključenih v preostali diagram proizvodnje in izmerjenih ali ocenjenih količin, ki so bile sporočene proizvajalcu in dobavitelju, ter jih uporabi in navede v podatkih bilančnega obračuna za operaterja trga in pripadajočega dobavitelja.

287. člen

(objava priključne moči v podatkih za obračun omrežnine)

Distribucijski operater v podatkih obračuna omrežnine za končne odjemalce, ki jih zagotovi pripadajočim dobaviteljem, navede tudi priključno moč, ki dobavitelju omogoči že ob prejemu podatkov obračuna omrežnine, da prepozna, ali bodo količine v podatkih za bilančni obračun upoštevane v merjenih ali preostalih diagramih.

288. člen

(podatki po predpisih operaterja trga)

Posredovanje podatkov in priprava podatkov v analitičnem postopku in drugih podatkov za bilančni obračun ter pravila za ugovor na bilančni obračun, ki niso določena v tem SONDSEE, izvaja distribucijski operater skladno z določili predpisov operaterja trga.

XI. PODATKOVNE STORITVE, KI NISO VSEBOVANE V OMREŽNINI

289. člen

(sodelovanje uporabnika omrežja v DSM/DR storitvah)

Distribucijski operater mora na zahtevo uporabnika omrežja ali njegovega pooblaščenca omogočiti vključitev uporabnika omrežja v sistem upravljanja odjema in/ali proizvodnje električne energije dobavitelja električne energije, agregatorja, ali operaterja omrežja. Uporabnik omrežja ali njegov pooblaščenec odda zahtevo distribucijskemu operaterju. Ponudniku DSM/DR storitev mora distribucijski operater omogočiti vključevanje uporabnikov omrežja v sisteme upravljanja odjema in/ali proizvodnje električne energije. Pogoji in način dostopa naprav do teh podatkov so določeni v prilogah iz 157. člena teh SONDSEE. Vse storitve, ki se lahko zaračunavajo, se obračunajo po veljavnem ceniku storitev distribucijskega operaterja, ki niso vsebovane v omrežnini.

290. člen

(vzporeden dostop do podatkov o pretokih električne energije)

(1) Distribucijski operater mora na zahtevo uporabnika omrežja ali njegovega pooblaščenca zagotoviti vzporeden dostop do energijskih registrov števca oziroma podatkov o pretokih električne energije preko:

- standardnega vmesnika (I1) za lokalni dostop sistemov za upravljanje z energijo ali prikazovalnika energije, ali
- drugega primerne vmesnika (dajalnika impulzov, led indikatorja), ki omogoča neposredno registriranje energijskih pretokov števca.

(2) Uporabnik omrežja ali njegov pooblaščenec odda zahtevo distribucijskemu operaterju. Pogoji in način dostopa naprav do teh podatkov so določeni v prilogah iz 157. člena teh SONDSEE. Vse storitve dostopa, ki se lahko zaračunavajo, se obračunajo po veljavnem ceniku storitev distribucijskega operaterja, ki niso vsebovane v omrežnini.

291. člen

(odčitavanje števecov drugih energentov in vode)

(1) Na merilnih mestih uporabnikov omrežja, pri katerih se konična moč ne meri, se uporabijo števci električne energije s standardnim vmesnikom (I2) za komunikacijsko povezavo s števci drugih energentov (plin, toplota) in vode. Minimalne tehnične zahteve za standardni vmesnik morajo ustrezati standardu SIST EN 13757.

(2) Distribucijski operater omogoča preko Centralnega sistema za dostop do merilnih podatkov dostop do merilnih podatkov upravičenim deležnikom (distribucijskim operaterjem) drugih energentov in vode za merilna mesta, kjer se ti merilni podatki zajemajo preko števecov električne energije. Vsi stroški se obračunajo po veljavnem ceniku storitev distribucijskega operaterja, ki niso vsebovane v omrežnini.

292. člen

(izvedba storitev)

(1) Vsebino in obseg podatkovnih storitev, ki niso vsebovane v predhodnih 3 členih, distribucijski operater določi v ceniku storitev distribucijskega operaterja, ki niso vsebovane v omrežnini.

(2) Naročanje plačljivih podatkovnih storitev in izvedba naročila poteka praviloma v elektronski obliki. V primeru naročila podatkovnih storitev za posamezno merilno mesto mora biti iz naročila razviden enotni identifikator merilnega mesta.

(3) Naročnik mora v primeru, da gre za osebne podatke, naročilu priložiti pooblastilo uporabnika sistema, ki ne sme biti starejše od treh mesecev od dneva naročila storitve. Na pooblastilu mora biti navedeno, ali velja za čas naročila storitve ali do preklica.

XII. ODŠKODNINE

293. člen

(odškodninska odgovornost uporabnika sistema)

Distribucijski operater ima pravico do povračila škode od uporabnika sistema, če je škoda nastala zaradi ravnanj uporabnika sistema, na podlagi katerih mu je prekinil ali ustavil odjem ali oddajo električne energije po teh SONDSEE.

294. člen

(odškodninska odgovornost distribucijskega operaterja)

(1) Uporabnik sistema ima pravico do povrnitve škode, če mu je distribucijski operater neutemeljeno prekinil ali ustavil odjem ali oddajo električne energije ali če traja prekinitev odjema ali oddaje neupravičeno dolgo, razen v primeru višje sile in tujih vzrokov.

(2) Uporabnik sistema je upravičen do povrnitve škode tudi, če kakovost napetosti ne ustreza veljavnim standardom ali pogodbeno dogovorjeni vrednosti, razen v primeru višje sile in tujih vzrokov.

(3) Oškodovanec mora v obeh primerih dokazati napako, škodo in vzročno zvezo med njima.

295. člen

(odškodninska odgovornost distribucijskega operaterja zaradi motenj drugega uporabnika sistema)

Uporabnik, ki ima pri rabi električne energije škodo zaradi motenj, ki jih povzroča drugi uporabnik – povzročitelj motenj, ima pravico od distribucijskega operaterja zahtevati odškodnino, ta pa jo ima pravico zahtevati od povzročitelja motenj, če je le-ta za to odškodninsko odgovoren.

XIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

296. člen

(objava tipizacij in navodil)

Vse tipizacije in navodila iz teh SONDSEE so objavljena na spletnem naslovu <http://www.sodo.si>.

297. člen

(uporaba obstoječega enotnega identifikatorja merilnega mesta)

(1) V komunikaciji med distribucijskim operaterjem in vsemi udeleženci na trgu z elektriko se za čas najkasneje 3 let po sprejemu teh SONDSEE poleg predpisanega identifikatorja merilnega mesta iz 190. člena teh SONDSEE uporablja tudi enomna oznaka merilnega mesta ŠMM iz 77. člena Sistemska obratovalna navodila za distribucijsko omrežje električne energije (Uradni list RS, št. 41/2011), ki se za to obdobje dodeljuje v Soglasju za priključitev.

(2) Distribucijski operater bo nemudoma po sprejemu teh SONDSEE pristopil k prilagoditvi svojega informacijskega sistema in to prilagoditev izvedel najkasneje do zaključka prehodnega obdobja iz prejšnjega odstavka.

298. člen

(veljavnost zahtev za krmilne naprave)

Zahteve iz poglavja Krmilne naprave iz 168., 169., 170. in 171. člena se smiselno uporabljajo do popolnega prehoda na novi napredni merilni sistem.

299. člen

(zagotavljanje določenih podatkovnih storitev)

Distribucijski operater začne zagotavljati storitve iz 289., 290. in 291. člena teh SONDSEE po vzpostavitvi Centralnega sistema za dostop do merilnih podatkov.

300. člen

(prenehanje veljavnosti obstoječega predpisa)

V skladu s prvim odstavkom 518. člena Energetskega zakona EZ-1 (Uradni list RS, št. 17/2014 in 81/2015) prenehajo z dnem uveljavitve teh sistemskih obratovalnih navodil za distribucijskega operaterja veljati Sistemska obratovalna navodila za distribucijsko omrežje električne energije (Uradni list RS, št. 41/2011).

301. člen

(začetek veljavnosti SONDSEE)

Ta sistemska obratovalna navodila začnejo veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. SODO-xxx/15-MM
Maribor, dne xx.xx.2016
EVA 201x-xxxx-xxxx

SODO, d.o.o., Maribor
mag. Matjaž Vodušek, direktor

OSNUTEK